สารนิพนธ์

เรื่อง กลวิธีการใช้ภาษาในนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

โดย

นางสาว สุดารัตน์ ปานกลัด

รหัสนักศึกษา 05600657

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา
คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรสาสตร์ มหาวิทยายลัยศิลปากร

ชื่อสารนิพนธ์ กลวิธีการใช้ภาษาในนวนิยายแปลจีน
เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์
ผู้เขียน สุดารัตน์ ปานกลัด
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ดร.สุนทรี โชติดิลก
สาขาวิชา เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา 2563

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ “กลวิธีการใช้ภาษาของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาการใช้คำ โวหาร และภาพพจน์ พร้อมทั้งศึกษากลวิธีการแปลของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ โดยวิเคราะห์จากนวนายแปลจีนเรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์เล่ม 1 และ เล่ม 2

ผลการศึกษาพบว่า ด้านการใช้คำ ปรากฏรูปแบบการใช้คำทั้งหมด 7 ประเภท ได้แก่ 1. คำที่มีความหมายโดยนัย 2. คำแสดงอารมณ์ 3. คำเลียนเสียงธรรมชาติ 4. คำรูปธรรม 5. คำนามธรรม 6. คำด่าหรือคำหยาบ 7. คำเลียนเสียงพูด การใช้โวหาร ปรากฏรูปแบบการใช้โวหารทั้งหมด 3 ประเภท ได้แก่ 1. บรรยายโวหาร 2. เทศนาโวหาร 3. พรรณนาโวหาร ส่วนการใช้ภาพพจน์ ปรากฏรูปแบบการใช้โวหารทั้งหมด 5 ประเภท ได้แก่ 1. อุปมา 2. สัญลักษณ์ 3. อติพจน์ 4. คำถามเชิงวาทศิลป์ 5. การเลียนเสียงธรรมชาติ

ด้านกลวิธีการแปล ปรากฏรูปแบบการแปลทั้งหมด 3 ประเภท ได้แก่ 1.การถ่ายทอดความหมายในระดับคำ 2.การถ่ายทอดความหมายระดับข้อความหรือประโยค 3.การถ่ายทอดสำนวนสุภาษิตจีน

คำสำคัญ : ย้อนกาลสารทวศันต์, กลวิธีการใช้ภาษา, กลวิธีการแปล

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ เรื่อง กลวิธีการใช้ภาษาในนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวศันต์ เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450 112 การศึกษาเอกเทศ (Independent Study)

สารนิพนธ์/บทความวิจัยชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการกรุณาอย่างสูงจาก ดร. สุนทรี โชติดิลก อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง จนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณครอบครัว และเพื่อน ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

สุดารัตน์ ปานกลัด

สารบัญ

บทคัดย่อ....2
กิตติกรรมประกาศ....3
สารบัญ....4
บทที่ 1 บทนำ....6
1.1 ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา....6
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา....9
1.3 คำถามวิจัย....9
1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย....9
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ....9
1.6 วิธีการดำเนินการวิจัย....9
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ....10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง....11
2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษากลวิธีการใช้ภาษาในนวนิยายแปลจีน....11
2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการใช้ภาษา....11
2.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในงานเขียนนวนิยาย....13
2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษากลวิธีการแปลในนวนิยายแปลจีน....19
2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแปล....19
2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแปลในงานเขียนนวนิยาย....24
บทที่ 3 กลวิธีการใช้ภาษาในนวนิยายเรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์....26
3.1 การใช้คำ....26
3.2 การใช้โวหาร....32
3.3 การใช้ภาพพจน์....36
บทที่ 4 กลวิธีการแปลของนวนิยาย เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์....41
4.1 การถ่ายทอดความหมายในระดับคำ....41
4.2 การถ่ายทอดความหมายระดับข้อความหรือประโยค....48

4.3 การถ่ายทอดสำนวนสุภาษิตจีน.....53
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....56
5.1 สรุปผลการศึกษา.....56
5.2 อภิปรายผลการศึกษา.....58
5.3 ข้อเสนอแนะ.....59
บรรณานุกรม.....61
ประวัติผู้เขียน.....63

ชื่อสารนิพนธ์ กลวิธีการใช้ภาษาในนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

วรรณกรรม เป็นคำที่ใช้เรียกงานที่ปรากฏออกมาเป็นรูปเล่มที่พิมพ์เรียบร้อยแล้ว หรือจะเขียนบนแผ่นปลิว หรือรูปแบบอื่น ๆ หากปรากฏเป็นตัวหนังสือที่อ่านได้ความ ถือว่าเป็นวรรณกรรมทั้งสิ้น กุหลาบ มัลลิกะมาส (2517: 5) อธิบายว่า วรรณกรรม หมายถึง สิ่งที่เขียนขึ้นทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นรูปใด หรือเพื่อความหมายใด จึงทำให้มีความหมายในวงกว้าง โดยทั่วไปมักใช้ในเชิงวิชาการ และเป็นที่เข้าใจผ่านคนทั่วไปว่าหนังสือ เพราะเดิมทีสิ่งที่ถูกเขียนใด ๆ ที่อ่านรู้เรื่อง ล้วนถูกเรียกว่า หนังสือทั้งสิ้น โดยปรากฏเป็นหลักฐานครั้งแรก ในพระราชบัญญัติคุ้มครองศิลปะ และวรรณกรรม พ.ศ. 2475 (ไพรถ เลิศพิริยกมล, 2542: 1) และหนึ่งในวรรณกรรมที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในประเทศไทย คือ วรรณกรรมแปลจากภาษาต่างประเทศ

การแปลคือ กิจกรรมด้านวาทกรรมที่เป็นกระบวนการรักษา ความทัดเทียมของความหมายและรักษาลีลาในการส่งสารต้นฉบับไว้ใน ภาษาแปลซึ่งต้องอาศัยความรู้ ทักษะในการถ่ายทอดนำเสนอความหมาย ทัศนคติ ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ วาทศิลป์ รูปแบบทางภาษา เอกลักษณ์ วัฒนธรรมและโครงสร้างจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่ง เป็นการนำเอาความหมายจากต้นฉบับออกมาให้ครบถ้วนโดยการเทียบเคียงความหมายเดิมและความหมายแฝงตามวัฒนธรรมของแต่ละภาษา มีการเลือกใช้คำ วลี ประโยคให้ถูกต้องตามหลักภาษา ครบถ้วนตามคุณภาพที่ดีของงานแปลซึ่งผู้แปลจะต้องศึกษาทำความเข้าใจกับต้นฉบับ ให้ละเอียดถี่ถ้วน และมีทักษะในการเลือกกลวิธีการแปลถ่ายทอดออกมา เป็นภาษาที่ต้องการให้เที่ยงตรงและสื่อความหมายทั้งความหมายตรง และความหมายแฝงได้สมบูรณ์เหมาะสมสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของ ผู้แต่งหรือต้นฉบับมากที่สุด (มาลี วรลัคนากุล, 2560: 84) วัลยา วิวัฒน์ศร (2557 : 108) นิยามการแปลวรรณกรรมว่าคือ การถ่ายทอดความหมายและวรรณศิลป์จากตัวบทภาษาหนึ่งไปเป็น ตัวบทอีกภาษาหนึ่ง ถึงระดับการสร้างสรรค์ของนักประพันธ์ โดยยังรักษา บริบททางวัฒนธรรมในต้นฉบับภาษาเดิมและคำนึงถึงผู้อ่านฉบับแปลเสมอกัน ไทยและจีนมีการแลกเปลี่ยนภาษาและวัฒนธรรมกันมาช้านาน

การแปลจึงเป็นการถ่ายทอดภาษารวมถึงวัฒนธรรมที่แฝงอยู่ในภาษาหนึ่งให้เป็นอีกภาษาหนึ่งภายใต้วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นความต่างทางรูปของภาษา หรือวัฒนธรรมแฝงในภาษา ล้วนเป็นเงื่อนไขจำกัดความอิสระในการถ่ายทอด และแสดงความหมายทางภาษาไปสู่ผู้รับสารที่สำคัญยิ่ง อุปสรรคเบื้องต้นในการแปลข้ามวัฒนธรรมที่นักแปลโดยทั่วไปจำต้องประสบ และจำต้องหาทางออกเพื่อชักนำภาษาต้นทางไปสู่ภาษาปลายทางได้โดยสมบูรณ์นั้น ส่วนหนึ่งคือ การถ่ายทอดคำเฉพาะ หรือชื่อเฉพาะที่ปรากฏในงานแปล เมื่อพิจารณาวรรณกรรมสมัยใหม่นั้น วรรณกรรมสมัยใหม่จากประเทศจีนนับได้ว่าเป็นวรรณกรรมอีกประเภทหนึ่งที่ได้รับความนิยมในประเทศไทย

การแปลวรรณกรรมจีนเป็นภาษาไทยเริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แปลหนังสือพงศาวดารจีนเป็นภาษาไทย 2 เรื่อง คือ เรื่องไซ่ฮั่น และเรื่องสามก๊ก โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าหลานเธอ กรมพระราชวังหลัง ทรงอำนวยการแปลเรื่องไซฮั่น และให้เจ้าพระยาพระคลัง (หน) อำนวยการแปลเรื่องสามก๊ก แต่ไม่มีหลักฐานที่แน่ชัดว่าทั้งสองเรื่องนี้ได้แปลในปีใด (วินัย สุกใส 2553: 218) มีข้อสันนิษฐานว่า ในการแปลเรื่องจีนมาเป็น

ภาษาไทยในยุคนั้น เน้นให้เป็นประโยชน์ต่อตำราพิชัยสงคราม ต่อมาสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว สงครามกับพม่าไม่มีอีกต่อไปแล้ว เป็นไปได้ที่จะทรงไม่เห็นความจำเป็นในการแปลวรรณกรรมจีนอีก ทำให้การแปลวรรณกรรมจีนมาเป็นภาษาไทยลดน้อยลง หากแต่กลับมาได้รับความนิยมอีกครั้งในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า-เจ้าอยู่หัวเนื่องจากมีผู้สนับสนุนการแปลที่สำคัญคือ สมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ ซึ่งสนับสนุนให้แปลถึง 9 เรื่องอีกทั้งโรงพิมพ์หมอบรัดเลย์ยังนำเอาสามก๊กมาพิมพ์จัดจำหน่ายเป็นครั้งแรก ทำให้วรรณกรรมจีนที่เคยแปล และอ่านกันในหมู่ชนชั้นสูงนั้นขยายวงกว้างขึ้น กระทั่งในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จุดประสงค์ในการแปลวรรณกรรมก็เปลี่ยนจากการแปลเพื่อความบันเทิง เป็นการแปลเพื่อการค้าอย่างสมบูรณ์ (สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยศิลปากร 2531 : 91-108)

นวนิยายเป็นวรรณกรรมประเภทเรื่องสมมติหรือบันเทิงคดี (Fiction) ที่เป็นรอยแก้วแบบพรรณนาโวหาร สามารถจำแนกเป็น นวนิยายรัก นวนิยายสะทอนสังคม นวนิยายแสดงขอคิดหรือปัญหา นวนิยายชีวิตโลดโผน อาชญนิยาย นวนิยายผจญภัย หัสนิยาย นวนิยายการเมือง นวนิยายอิงพุทธศาสนา นวนิยายเชิงวิทยาศาสตร์ และนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ (สุพรรณี วราทร, 2519: 11-20) นวนิยายมีความคล้ายคลึงกันเพราะจุดประสงค์ของนักเขียนต้องการที่จะนำเสนอผลงานของตัวเองเพื่อป้อนตลาด และคำนึงถึงความต้องการของผู้อ่าน จึงปรากฏเนื้อหาที่ไม่ได้มีการพัฒนาทางความคิดทั้งต่อผู้เขียนและผู้อ่าน เช่นเรื่องราวความรัก เรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องและ สอดคล้องกับสภาพทางสังคมและรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนในสังคมที่เป็นอยู่ในแต่ละยุคนั้นๆ และหากจะพิจารณาในแก่นของเรื่องแล้วก็จะพบเรื่องราวของการต่อสู้ ปนด้วยความรักที่ยังมีการแง่งอน ทะเลาะกันระหว่างตัวละครเอกในเรื่อง ซึ่งตรงจุดนี้ทำให้สังเกตได้ว่านวนิยาย ที่ออกมาในแต่ละยุคสมัยจะมีความซ้ำกัน และวนเวียนไปมา ดังนั้นนวนิยายจึงมีลักษณะที่เหมือนกับ “การพายเรืออยู่ในอ่าง” ลักษณะเช่นนี้เองที่ทำให้คำว่า นิยายน้ำเน่า (นุชนัท มูริฉันท์, ม.ป.ป.) เนื่องจากบทบาทของวรรณกรรมที่ชัดเจนมากที่สุดก็คือผลกระทบทางด้านสังคม มีนักคิดนักเขียนทางด้านวรรณกรรมส่วนใหญ่ได้เน้นผลกระทบทางด้านนี้มาก เพราะถือว่าวรรณกรรมที่ดีจะต้องส่งผลต่อสังคมไม่มากก็น้อย ด้วยเหตุนี้จึงกล่าวได้ว่าวรรณกรรมโดยทั่วไป ไม่ว่าของต่างชาติหรือของไทยก็ตาม ปรากฏการณ์สำคัญอย่างหนึ่งที่เราไม่อาจปฏิเสธได้ก็คือ วรรณกรรมเป็นกระจกเงาสะท้อนภาพทางสังคมและเป็นดัชนีชี้แนวของกระบวนการทางวัฒนธรรม ตลอดจนเสนอให้เห็นการยึดถือคุณค่าต่างๆของคนในสังคมแต่ละยุคสมัย ความเป็นไปทางการเมือง ความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจ ระดับการศึกษา ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนสะท้อนออกมาได้จากผู้อ่านและผู้เขียน วรรณกรรมจึงเป็นสัญลักษณ์ที่บอกให้เราเห็นความจริงจังของคนในชาติ หรือความฟุ้งเฟ้อของคนในสังคม ดังนั้น แนวโน้มของวรรณกรรมต่างๆ ย่อมมีอิทธิพลเกี่ยวข้องกัน และผู้มีส่วนสร้างสรรค์ผลงานทางวรรณกรรมพยายามยกระดับวรรณกรรมขึ้นไว้เป็นสื่อของการรับใช้สังคม (Spender, 2518) วรรณกรรมจึงเป็นสิ่งที่ผูกพันกับสังคม และเป็นสมบัติร่วมของทุกยุคทุกสมัยทุกถิ่น การศึกษาวรรณกรรมจึงต้องควบคู่กับสังคม ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของวรรณกรรม ผู้ประพันธ์ได้แสดงความคิด ปรัชญา ตลอดจนความจริงในสังคมด้วยความสนใจและความรับผิดชอบ วรรณกรรมหรือนักเขียนจึงมีอิทธิพลต่อผู้คนในสังคม (เจตนา นาควัชระ, 2521) ซึ่งนอกจากการสร้างสรรค์วรรณกรรมให้มีชีวิตโน้มน้าวจิตใจผู้อ่านแล้ว ยังเป็นผู้มีทัศนะกว้างไกลกว่าคนธรรมดา สามารถเข้าใจโลกและมองสภาพความเป็นจริงได้ลึกกว่าคนทั่วไปมองเห็น ดังนั้นอิทธิพลของนวนิยายแปลต่อสังคม อาจเป็นได้ทั้งในด้านอิทธิพลภายนอก เช่น การแต่งกาย หรือการกระทำตามอย่างวรรณกรรม มีอิทธิพลทางความคิด การสร้างค่านิยม รวมทั้งความรู้สึกนึกคิดซึ่งมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อ

ความคิดและพฤติกรรมของมนุษย์อย่างมาก มีส่วนในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคม ไม่เพียงแต่เฉพาะประเทศใดประเทศหนึ่งเท่านั้น แต่มีอิทธิพลไปในหลายประเทศทั่วโลก (พงษ์ศักดิ์ สังขภิญโญ, ม.ป.ป.)

ความสำคัญในการศึกษาคำโวหาร และภาพพจน์มีความสำคัญต่อวรรณกรรมหลากหลายด้านอีกทั้งแสดงให้เห็นถึงทักษะความสามารถด้านภาษา การสื่อสารของผู้แต่งวรรณกรรมต่างๆ ในการถ่ายทอดความรู้สึกอารมณ์ จินตนาการ และคุณค่าทางวรรณศิลป์ได้ดีมากน้อยเพียงใด รวมถึงความน่าสนใจของวรรณกรรมและความโดดเด่นสวยงามทางภาษา ซึ่งหากนำมาเปรียบเทียบกันระหว่างวรรณกรรมที่ผู้แต่งมีทักษะการสื่อสารและการใช้ภาษาธรรมดาหรือมีระดับทักษะปานกลางในการใช้คำ โวหารเพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการ และใช้ภาพพจน์เพื่อเปรียบเทียบให้ผู้อ่านเห็นภาพกับผู้แต่งที่มีทักษะการสื่อสารการใช้ภาษาที่อยู่ในระดับสูง ผู้อ่านจะได้รับรู้ถึงคุณค่าทางวรรณศิลป์จากผู้แต่งแบบใดมากที่สุด ดังนั้นการศึกษาคำ โวหาร และภาพพจน์จึงเป็นเครื่องมือประเมินคุณค่าซึ่งมีความสำคัญต่อวรรณกรรมอย่างแน่นอน รวมถึงอิทธิพลที่มีต่อผู้อ่าน มีต่อสังคมและประเทศชาติมากน้อยแตกต่างกันออกไป

นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ของประเทศจีนได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในประเทศไทย ด้วยความที่เป็นเรื่องราวที่มีความจริงอยู่ส่วนหนึ่ง และมีการเสริมเติมแต่งจินตนาการของผู้เขียนเพิ่ม ทำให้เนื้อเรื่องมีความน่าสนใจ และเป็นที่รู้จักแพร่หลาย อีกทั้งมีผู้เขียนนวนิยายอิงประวัติศาสตร์จีนมากมายที่ได้รับความนิยม และตีพิมพ์ผลงานในประเทศไทย อาทิ ถงหัว เซียวเซียงตงเอ๋อร์ จิ่วถู หลิวเลี่ยนจื่อ ไห่ชิงหนาเทียนเอ๋อ เป็นต้น

ไห่ชิงหนาเทียนเอ๋อ (2559) **海青拿天鹅** เป็นผู้เขียนนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ที่ได้รับความนิยมคนหนึ่งในประเทศจีน เกิดในปี พ.ศ. 2523 เริ่มเขียนนวนิยายในเดือนมิถุนายน พ.ศ.2550 รูปแบบการเขียนของไห่ชิงหนาเทียนเอ๋อ มีความประณีตและเรียบง่ายแต่มีความโดดเด่น เรียกได้ว่าเป็นผลงานการเขียนนวนิยายโรแมนติกอิงประวัติศาสตร์ที่ยอดเยี่ยม “ย้อนกาลสารทวสันต์” เป็นหนึ่งในผลงานของไห่ชิงหนาเทียนเอ๋อที่ได้นำมาแปลและตีพิมพ์ผลงานในประเทศไทย มีเนื้อหาทั้งสิ้น 2 เล่ม แปลไทยผ่านนามปากกา พริกหอม จัดพิมพ์ภายในประเทศไทยผ่านสำนักพิมพ์แจ่มใส นวนิยายเรื่องนี้เป็นนวนิยายจีนอิงประวัติศาสตร์ในสมัยชุนชิว (770-476 ปีก่อนคริสต์ศักราช) ซึ่งเป็นช่วงที่จีนแบ่งแยกเป็นแคว้นเล็กแคว้นน้อย ยังไม่รวมเป็นปึกแผ่น คำว่า "ชุนชิว” ในภาษาจีนแปลตรงตัว คือ ฤดูวสันต์ และฤดูสารท ชาวจีนใช้เป็นคำเรียกช่วงเวลาหนึ่งปีสี่ฤดู และเพราะในสมัยนั้นจะมีการจดบันทึกเหตุการณ์สำคัญของแต่ละแคว้นแยกตามฤดูกาล "ชุนชิว" จึงเป็นชื่อของบันทึกประวัติศาสตร์ฉบับสำคัญของชนชาติจีน โดยนวนิยายเรื่องนี้จะดำเนินเรื่องราวอยู่ในช่วงเวลาดังกล่าว เป็นเรื่องราวของ หลินเชียนโม่ หญิงสาวคนหนึ่งทะลุมิติหลุดมาอยู่ในยุคชุนชิว (แคว้นอู่) ซึ่งเป็นช่วงที่แผ่นดินจีนแบ่งแยกออก ไม่เป็นปึกแผ่นบนผืนภาพ ล้วนต่างเต็มไปด้วยแคว้นเล็กแคว้นน้อย หลายชนเผ่า หลากอารยธรรม ต่างทั้งหลักการปกครอง การศึกย่อมมีมากตามไปด้วย เชียนโม่ถูกจับเกณฑ์เป็นข้าทาสทำงานในเหมืองแร่ สิ่งที่นอกเหนือจากความยากลำบากนั้นคือภาษาสำหรับการสื่อสาร เชียนโม่พยายามปรับตัวให้เข้ากับยุคต่างภพนี้ทั้งยังต้องพยายามหาทางกลับมายังโลกเดิมของเธอให้ได้ด้วย ในขณะนั้นโรคระบาดเกิดขึ้นหลินเชียนโม่ลงมือรักษาโรคที่กำลังแพร่ระบาดอยู่ในหมู่ข้าทาส พร้อมทั้งนำพาพวกเขาหลุดพ้นจากโรคภัยครั้งใหญ่ได้เป็นที่สำเร็จ (ไห่ชิงหนาเทียนเอ๋อ, 2562)

ความน่าสนใจของเนื้อหา และรูปแบบของวรรณกรรมซึ่งเป็นการแปลจากภาษาจีนสู่ภาษาไทย ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการศึกษาการวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาและกลวิธีการแปลในนวนิยายแปลจีน เรื่องย้อนกาลสารทวสันต์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้คำ การใช้โวหาร ภาพพจน์และกลวิธีการแปลของนว

นิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ โดยคาดหวังว่าจะมีประโยชน์ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับนักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป โดยใช้การวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาและกลวิธีการแปลเป็นเครื่องมือประเมินคุณค่าของวรรณกรรม ซึ่งจะต่อยอดความรู้ เปิดโลกทัศน์ให้ผู้อ่านในทุกมิติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีเนื้อหาสาระถูกต้องเหมาะสมผ่านการเรียงลำดับเนื้อหาอย่างเป็นระบบ รวมถึงมีการอ้างอิงที่มาอย่างชัดเจนจากผู้เชี่ยวชาญ และเพื่อให้เป็นผลงานวิชาการที่ดีมีคุณภาพและได้มาตรฐานย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้เขียนในการเรียบเรียงถ้อยคำ เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อ่านได้รับความรู้ความเข้าใจและนำไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษาหรือนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานต่างๆ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1. เพื่อศึกษาการใช้คำ โวหาร และภาพพจน์ของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

1.2.2 เพื่อศึกษากลวิธีการแปลของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

1.3 คำถามวิจัย

1.3.1 การใช้คำ โวหาร และภาพพจน์ของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ มีลักษณะอย่างไร

1.3.2 กลวิธีการแปลของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ มีลักษณะอย่างไร

1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

การศึกษาการวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาในนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ มีขอบเขตด้านเนื้อหาการศึกษาผ่านวรรณกรรมนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ เล่มที่ 1 และเล่มที่ 2 เขียนโดย Hai Qing Na Tian E (ไห่ชิงหนาเทียนเอ๋อ) แปลโดย พริกหอม จัดพิมพ์ภายในประเทศไทยผ่านสำนักพิมพ์แจ่มใส จัดพิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อปี พ.ศ. 2562

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

กลวิธีการใช้ภาษา หมายถึง กลวิธีการใช้ภาษาในนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์เล่มที่ 1 และเล่มที่ 2 เขียนโดย Hai Qing Na Tian E (ไห่ชิงหนาเทียนเอ๋อ) แปลโดย พริกหอม อันประกอบด้วย การใช้คำ การใช้โวหารและภาพพจน์ของนวนิยายแปลจีนเรื่องย้อนกาลสารทวสันต์

1.6 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.6.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังประเด็นต่อไปนี้

1.6.1.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา

1.6.2 การเก็บข้อมูลและคัดเลือกข้อมูล

1.6.2.1 การเก็บข้อมูล

1.6.2.2 การคัดเลือกข้อมูล

1.6.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ภาษาแล้ว ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ทราบกลวิธีการใช้ภาษาในนิยาย เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

1.6.4 สรุปและอภิปราย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของวิทยานิพนธ์

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินงาน 12 เดือน												งบประมาณต่อกิจกรรม (ถ้ามี)
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	←	—	—	—	→								
2. เก็บรวบรวมข้อมูล						←	—	—	→				
3. วิเคราะห์ข้อมูล							←	—	→				
4. สรุปผลการวิจัย									↔	↔			
5. จัดทำรายงานวิจัยสมบูรณ์										↔	↔		

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ทำให้ทราบการใช้คำในนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

7.2 ทำให้ทราบการใช้โวหารและภาพพจน์ในนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

7.3 เป็นแนวทางในการศึกษาการใช้คำ โวหารและภาพพจน์ในนิยายอื่น ๆ ต่อไป

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษากลวิธีการใช้ภาษาในนวนิยายแปลจีน

2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการใช้ภาษา

ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2522 : 115) ได้อธิบายความหมายของกลวิธีคือ การทำอย่างไรให้เนื้อเรื่องดำเนินไปตามโครงเรื่องที่ผูกไว้และให้บรรลุความมุ่งหมาย จะแบ่งเรื่องเป็นบท ๆ หรือไม่ จะตั้งต้นบทที่หนึ่งด้วยตัวเอกฝ่ายหญิงหรือฝ่ายชาย หรือจะตั้งต้นตัวละครที่ไม่ค่อยสำคัญในเรื่อง พอแต่เพียงจะให้เห็นฉากของเรื่องจะใช้สำนวนอย่างไร จะใช้ภาษาสละสลวยพรรณนาภาพงาม ๆ ในชนบท หรือจะแสดงให้เห็นภาพที่น่าสังเวชเนื่องมาจากความยากจนของชาวชนบท จะใช้ฉากเพียงแห่งเดียวใช้เป็นเหตุการณ์อันเกิดขึ้นในชนบทหรือจะให้เกิดในเมืองหรือชนบทสลับกันไป เราจะเลือกใช้อารมณ์ขันหรือไม่ หรือจะใช้อารมณ์จริงจังหรือแทรกอธิบายปรัชญาชีวิตไปพลางระหว่างที่พรรณนาชีวิตในชนบท เหล่านี้เป็นกลวิธีที่ผู้แต่งจะต้องกำหนดขบวนการของกลวิธีทั้งหมดเราอาจเรียกว่า ลีลา ก็ได้

การใช้ภาษาจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในงานประพันธ์ประเภทนวนิยายและเรื่องสั้น เพราะเป็นเครื่องมือในการสื่อความคิดและเรื่องราว นักเขียนแต่ละคนมีกลวิธีในการใช้ภาษาที่แตกต่างกันและแบบเฉพาะของตนเอง การศึกษากลวิธีการใช้ภาษา จึงพิจารณาได้จากการใช้คำ โวหารและภาพพจน์ ดังต่อไปนี้

2.1.1.1 กลวิธีการใช้คำ

ชำนาญ รอดเหตุภัย (2519 : 68 -78) ได้กล่าวถึงประเภทของคำไว้ดังนี้

1) คำที่มีความหมายตรง หมายถึง คำที่มีความหมายตรงตามพจนานุกรม ซึ่งเป็นความหมายที่ใช้กันเป็นปกติในชีวิตประจำวันของคนทั่วๆ ไป เช่น กิน หมายความว่า เคี้ยวกลืน กลืน เฆี่ยน หมายความว่า ตีด้วยไม้เรียว เป็นต้น

2) คำที่มีความหมายโดยนัย หมายถึงความหมายที่แฝงอยู่ เป็นความหมาย ที่เกิดจากสัมพันธภาพ คือ ต้องมีบริบทเป็นเครื่องกำกับและชวนให้คิดถึงความหมายอย่างอื่นนอกเหนือไปจากความหมายปกติ เช่น กิน หมายถึง โกง เช่น กินจอบกินเสียม เฆี่ยน หมายถึง เอาชนะได้สำเร็จ เป็นต้น

3) คำแสดงอารมณ์ หมายถึง คำที่เป็นเสียงอันเกิดจากอารมณ์สะเทือนใจของมนุษย์เช่น โธ่ อนิจจา เฮ้อ เป็นต้น

4) คำเลียนเสียงธรรมชาติ เช่น หวือ หวอ ปึง ปัง เปรี้ยง เป็นต้น คำเหล่านี้ให้ความรู้สึกที่สมจริง ช่วยให้เกิดความรู้สึกที่สมจริง ช่วยให้เกิดความรู้สึกนึกคิด และกระตุ้นให้เกิดจินตภาพ

5) คำมีศักดิ์ หมายถึง คำที่ให้ความรู้สึกสูงส่งกว่าคำ ธรรมดาทั่วๆไปรวมทั้งคำราชาศัพท์ เช่น กิน คำมีศักดิ์คือ รับประทาน เสวย ตีน คำมีศักดิ์คือ เท้า พระบาท เกือก คำมีศักดิ์ คือ รองเท้าฉลองพระบาท เป็นต้น

6) คำรูปธรรม หมายถึง คำที่ให้ความหมายและความเข้าใจในทางรูปร่างหรือในทางที่สัมผัสได้ด้วยประสาททั้ง 5 คือ ตา หู จมูก ลิ้น และกาย เช่น ตา หมายถึง สูง ต่ำ ดำ ขาว หู หมายถึง เปรี้ยง ปัง เผละ จมูก หมายถึง หอม เหม็น ฉุน ลิ้น หมายถึง เปรี้ยว หวาน เค็ม กาย หมายถึง เย็น ร้อน หยาบ เป็นต้น

7) คำนามธรรม หมายถึง คำที่ให้ความหมายได้อย่างชัดเจน หรือเป็นที่รับ

ความหมายได้ทางประสาทที่ 6 คือ ทางใจ เช่น ความดีความชั่ว สวย เลย บาป บุญ คุณ โทษ คำประเภทนี้ สื่อความหมายไดไม่ชัดเจนเท่าคำรูปธรรม ในการเขียนนักเขียนบางคนจะพยายามทำให้มีความหมายทางรูปธรรมด้วยการหาคำเสริมให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น รักปานดวงใจ ชอบเป็นชีวิตจิตใจ

8) ศัพท์บัญญัติหรือศัพฑ์เทคนิค เป็นคำที่สร้างขึ้นมาใหม่เพื่อใช้ในกิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง ในระยะแรกที่บัญญัติขึ้นมาหากไม่ได้รับความนิยมก็จะเลิกไปในที่สุด แต่ถ้าหากคนพากันใช้ตามก็อาจกลายเป็นศัพท์ทั่วๆไป เช่น ประชาธิปไตย รัฐสภา วัฒนธรรม สหภาพ

9) คำเฉพาะกลุ่ม หมายถึง คำที่บุคคลแต่ละกลุ่มคิดขึ้นใช้กันภายในกลุ่มของตน สามารถสื่อความหมายเข้าใจได้ดีเพราะคนในวงการเดียวกันเท่านั้นคนอื่น ๆ มักจะไม่เข้าใจนอกจากตั้งใจศึกษาศึกษาเป็นพิเศษเท่านั้น

10) คำสแลง หมายถึง คำที่ใช้ให้คลาดเคลื่อนไปจากปกติในด้านใดด้านหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นด้านเสียง การเขียน และความหมาย เช่น สแลงในด้านเสียง และการเขียน มัลล์ เดิ้น (เดิ้ล) สแลงด้านความหมาย - เซ็งระเบิด ไม่อยากเซด มันเป็นบ้า ชั่วบริสุทธิ์

11) คำภาษาตลาด หมายถึง คำที่เป็นภาษาพูดของคนทั่ว ๆ ไป โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องหรือเหมาะสม แต่สามารถสื่อความหมายกันได้เป็นอย่างดี เช่น ชีช้ำ ลุ้น

12) คำด่าหรือคำหยาบ เช่น คำด่า คำสบถสาบาน และคำเสียดสีที่ส่อไปในทางหยาบคาย คำประเภทนี้ไม่เหมาะสมที่จะนำไปใช้ไม่ว่าจะเป็นการพูดหรือการเขียน

13) คำภาษาถิ่น หมายถึง คำที่ใช้กันตามท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างไปจากภาษากลาง อันเป็นภาษามาตรฐานของชาติ

14) คำภาษาต่างประเทศ หมายถึง คำจากต่างประเทศที่เข้าใช้อยู่ในประเทศไทยบางคำเข้ามานานจนดูเสมือนเป็นคำไทย และสามารถหาคำไทยที่เหมาะสมมาใช้แทนได้ เช่น ก๋วยเตี๋ยว ตะหลิว วิญญาณ เป็นต้น

15) คำภาษาหนังสือพิมพ์ หมายถึง คำที่นักหนังสือพิมพ์สร้างขึ้นเพื่อให้เกิดความตื่นเต้นเร้าความสนใจของผู้อ่านซึ่งบางครั้งก็ขาดความพินิจพิเคราะห์ว่า เป็นภาษาที่เหมาะสมหรือไม่

16) คำภาษาพาณิชย์ หมายถึง คำที่ใช้ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อให้สะดุดความสนใจ และชักจูงให้ใช้บริการของเขา

17) คำผวน หมายถึง คำที่เมื่ออ่านย้อนกลับสลับสระกันแล้วจะได้คำที่มีความหมายอย่างใหม่เกิดขึ้นบางครั้งจะได้คำที่มีความหมายในทางหยาบคาย ซึ่งไม่เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะนำมาใช้ในการพูดทั่ว ๆ ไป ส่วนใหญ่จะใช้สนทนาล้อเลียนกันระหว่างผู้ที่คุ้นเคย

18) คำล้อเลียนภาษาต่างประเทศ หมายถึง คำที่เกิดจากที่คนไทยส่วนใหญ่มีอารมณ์ขันบางครั้งเรื่องคอขาดบาดตายก็เอามาพูดล้อเล่น เพื่อผ่อนคลาย การใช้ภาษาก็เช่นกัน จึงเกิดคำล้อเลียนประเภทนี้ขึ้น เช่น เวรกัมทูแบ้งคอก เป็นต้น

19) คำย่อ หมายถึง คำที่เขียนอย่างย่นย่อ เพื่อประหยัดถ้อยคำ หรือทำให้ไม่เปลืองเนื้อที่ในการเขียนหรือพิมพ์ คำย่อ มี2 ลักษณะ อย่างหนึ่ง คือเป็นการพูดสั้น ๆ ละไว้ในฐานที่เข้าใจ เช่น สะพานพุทธ นายกฯ เมืองกาญจน์ อย่างหนึ่งเป็นการย่อโดยใช้ตัวพยัญชนะต้นเท่านั้นแล้วเติมจุดลงไป เช่น ผอ.รร.

20) คำเลียนเสียงพูด หมายถึง คำที่เขียนถ่ายทอดออกมาให้เหมือนกับเสียงพูดให้มากที่สุด ซึ่งบางครั้งเสียงพูดนั้นก็มีลักษณะที่เล่นลิ้น ทำให้การเขียนพลอยมีลักษณะที่ผิดแปลกตามไปด้วย เสียมู้ดโม้ด ใช่มั้ย อย่างดีนะเนี่ย

2.1.1.2 กลวิธีการใช้โวหาร

โวหาร คือ ถ้อยคำที่ใช้ในการสื่อสารด้วยการเรียบเรียงอย่างมีวิธีการ มีชั้นเชิงและมีศิลปะเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว เกิดจินตภาพและความรู้สึกตรงตามที่ผู้ส่งสารต้องการ โวหารมี 5 ประเภท ได้แก่ บรรยายโวหาร อธิบายโวหาร เทศนาโวหาร สาธกโวหาร และพรรณนาโวหาร ในการเขียนเรื่องราวอาจใช้โวหารต่าง ๆ กัน แล้วแต่ชนิดของข้อความ เช่น ข้อความตอนใดเป็นการเล่าเรื่องก็ใช้บรรยายโวหาร ข้อความตอนใดเป็นการสั่งสอนชี้แจงก็ใช้เทศนาโวหาร เป็นต้น ลักษณะโวหารประเภทต่าง ๆ มีดังนี้ (จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และ วีรวัฒน์ อินทพรม, 2560 : 60-68)

1) บรรยายโวหาร คือโวหารเล่าเรื่องซึ่งเป็นการกล่าวถึงเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกันโดยชี้ให้เห็นถึงสถานที่เกิดเหตุการณ์ สาเหตุที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์ สภาพแวดล้อม บุคคลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลที่เกิดจากเหตุการณ์นั้น เนื้อเรื่องที่บรรยายอาจเป็นเรื่องที่สมมุติหรือเรื่องจริงก็ได้ ตัวอย่างเรื่องที่ใช้บรรยายโวหาร เช่น นิทาน ประวัติหรือตำนานของบุคคลหรือสถานที่และการเล่าเรื่องต่าง ๆ

2) อธิบายโวหาร คือ โวหารที่ทำให้ความคิดเรื่องหนึ่งกระจ่างชัดเจนขึ้น โดยมีจุดประสงค์จะนำประเด็นที่สงสัยมาอธิบายให้เข้าใจแจ่มแจ้ง ชัดเจน ถูกต้อง ตรงตามที่ผู้เขียนต้องการ อธิบายโวหารแบ่งเป็นดังนี้

2.1). การอธิบายตามลำดับขั้น การอธิบายชนิดนี้จะเป็นการอธิบายที่แสดงขั้นตอนตามลำดับเพื่อไม่ให้เกิดความสับสน มักกล่าวถึงกระบวนการหรือกรรมวิธีที่เป็นขั้นตอนชัดเจน เช่น วิธีการออกกำลังกาย การทำอาหาร หรือกระบวนการผลิต เป็นต้น

2.2) การอธิบายด้วยการให้คำนิยามหรือคำจำกัดความ วิธีการอธิบายแบบนี้ คือ การอธิบายความหมายของสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างกระชับชัดเจน เช่น การอธิบายคำศัพท์หรือคำนิยามต่าง ๆ

2.3) การอธิบายด้วยวิธีการเปรียบเทียบ การอธิบายด้วยวิธีการเปรียบเทียบนี้เป็นการอธิบายที่แสดงให้เห็นถึงความเหมือนและความต่างของสิ่งที่ผู้อ่านคุ้นเคยกับสิ่งใหม่ วิธีการนี้เหมาะจะใช้กับการอธิบายถึงสิ่งแปลกใหม่ที่ผู้อ่านไม่เคยรู้จักมาก่อน

2.4) การอธิบายด้วยวิธีการยกตัวอย่าง การอธิบายด้วยวิธีนี้คือการใช้ตัวอย่างที่มีอยู่มาประกอบเพื่อให้ผู้อ่าน ผู้ฟังเข้าใจได้แจ่มแจ้งชัดเจนขึ้น

2.5) การอธิบายด้วยการชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน การอธิบายแบบนี้คือการอธิบายให้เห็นว่า ถ้าเหตุเป็นอย่างนี้แล้วผลจะเป็นอย่างไร หรือการที่ผลเป็นอย่างนั้นมาจากสาเหตุใดบางครั้ง การอธิบายข้อความอาจจะไม่ได้ใช้วิธีการใดเพียงวิธีการเดียว อาจมีการใช้หลาย ๆ วิธีการเพื่อช่วยให้การอธิบายชัดเจนขึ้น

3) เทศนาโวหาร คือ โวหารที่กล่าวชักจูงผู้อื่นให้มีความเห็นคล้อยตามให้เชื่อถือและให้ปฏิบัติตาม การเขียนโวหารนี้ต้องอาศัยเหตุผล มีหลักฐานอ้างอิง ตลอดจนหยิบยกคติธรรม และสัจธรรมมาเป็นอุทาหรณ์ มักใช้อธิบายหลักธรรม โวหาร คำแนะนำสั่งสอน และคำชี้แจงเหตุผลต่าง ๆ

4) สาธกโวหาร คือ โวหารที่ยกตัวอย่างหรือยกเรื่องราวมาประกอบเนื้อเรื่องเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น ตัวอย่างหรือเรื่องราวที่ยกมาอาจเกี่ยวกับบุคคล เหตุการณ์ หรือเป็นนิทานก็ได้ ข้อความที่เป็นสาธกโวหารนี้ต้องปรากฏรวมกับโวหารชนิดอื่น เช่น เทศนาโวหาร หรือ อธิบายโวหาร

5) พรรณนาโวหาร คือโวหารที่ใช้กล่าวถึงเรื่องราว สถานที่ บุคคล สิ่งของ หรืออารมณ์อย่างละเอียด และอาจแทรกความรู้สึกของผู้เขียนลงไปด้วย เพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพ หรือเกิดอารมณ์คล้อยตาม

2.1.1.3 กลวิธีการใช้ภาพพจน์

ภาพพจน์ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า figure of speech คือ ถ้อยคำที่ทำให้เกิดภาพในใจโดยใช้กลวิธีหรือชั้นเชิงในการเรียบเรียงถ้อยคำให้มีพลังที่จะสัมผัสอารมณ์ของผู้อ่านจนเกิดความประทับใจ เกิดความเข้าใจลึกซึ้ง และเกิดอารมณ์สะเทือนใจมากกว่าถ้อยคำที่กล่าวอย่างตรงไปตรงมา (จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และวีรวัฒน์ อินทพรม, 2560 : 68-73) ภาพพจน์มีอยู่หลายชนิด ดังจะกล่าวถึงต่อไปนี้

1) อุปมา(simile) คือการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่งที่โดยธรรมชาติแล้วมีสภาพที่แตกต่างกัน แต่มีลักษณะเด่นร่วมกัน และใช้คำที่มีความหมายว่า เหมือนหรือคล้ายเป็นคำแสดงการเปรียบเทียบเพื่อเน้นให้เห็นจริงว่า เหมือนอย่างไร ในลักษณะใด เช่น

*ดวงหน้านางนวลกระจ่าง**ดุจ**ดวงจันทร์*

ดวงหน้านางกับดวงจันทร์เป็นสิ่งที่ต่างกันโดยธรรมชาติ แต่มีลักษณะเด่นร่วมกัน คือความนวลกระจ่าง ฉะนั้นเหมือนต้องการอธิบายให้เห็นว่าดวงหน้านางนวลอย่างไรก็นำไปเปรียบเทียบกับดวงจันทร์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ยอมรับแล้วว่ามีลักษณะเด่นคือความนวลกระจ่าง ดวงจันทร์เป็นคำอุปมา ส่วนดวงหน้านางคือสิ่งที่นำไปเปรียบเทียบ เรียกว่า อุปไมย

ตัวอย่างอุปมาอื่น ๆ

*เพลงนี้ไพเราะ**ราวกับ**เพลงจากสวรรค์*

*เธอว่ายน้ำเก่ง**เหมือน**ปลา*

2) อุปลักษณ์ (Metaphor) คือการเปรียบเทียบด้วยการกล่าวว่าสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งโดยใช้คำแสดงการเปรียบเทียบว่า “เป็น” หรือ “คือ” ความหมายจึงลึกซึ้งกว่าอุปมา เช่น

*ลูก**คือ**ดวงตาดวงใจของแม่*

ตัวอย่างนี้มิได้เปรียบลูกเหมือนดวงตาดวงใจเท่านั้น แต่ลูกเป็นดวงตาดวงใจของพ่อแม่เลยทีเดียว

ตัวอย่างอุปลักษณ์อื่น ๆ

*มอมมิได้รักท่านเท่าชีวิต แต่นาย**คือ**ชีวิตของมอม*

*ปัญญา**คือ**ดาบสู้ ดัสกร*

*นี่**คือ**นรก เพราะเต็มไปด้วยความร้อนแห้งผากและฝุ่นบ้า ๆ*

อุปลักษณ์อีกประเภทหนึ่งที่ใช้กันมากในวรรณคดี และสำนวนไทย คือ อุปลักษณ์โดยนัย (implicit metaphor) ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบคล้ายอุปลักษณ์ แต่ว่าไม่มีคำว่า “เป็น” หรือ “คือ” ปรากฏอยู่ในข้อความ ยกมาแต่สิ่งที่นำไปเปรียบให้ผู้อ่านตีความไปเองว่าสิ่งที่นำไปเปรียบนั้นคืออะไร โดยสังเกตจากเนื้อความในบริบทนั้น เช่น ประโยคว่า

*เขาไม่ยอมทำงานอะไร จะรอให้**ราชรถมาเกย**หรืออย่างไร*

คำว่า “ราชรถมาเกย” หมายความว่า โชคดีมาถึงโดยไม่รู้ตัว หรือประสบโชคดีทั้ง ๆ ที่ไม่ขวนขวายทำอะไร เป็นสำนวนที่มีที่มาจากนิทานเรื่องหนึ่ง ความตอนนี้เราต้องตีความจากบริบทจึงจะเข้าใจได้

ตัวอย่างอุปลักษณ์ โดยนัยอีกตัวอย่างคือ

*พี่เป็นคนจนต้องทนทุกข์ใจ **ดอกฟ้า**ที่ไหนเขาคงไม่มาแลเหลียวพี่ เห็นอยู่แต่**ดอกหญ้า**ริมวิถี คู่ควรศักดิ์ศรี รักพี่สักหน่อยน้องนาง*

ข้อความนี้มาจากส่วนหนึ่งของเพลง “รักจนขาดใจ” ประพันธ์โดย บุตรขัน และพิพัฒน์ บริบูรณ์ โดยใช้อุปลักษณ์โดยนัย ดังนี้

ดอกฟ้าในที่นี้เป็นอุปลักษณ์โดยนัย หมายถึง ผู้หญิงที่สูงศักดิ์และมีฐานะดี ฉะนั้น **พี่**ซึ่งเป็นผู้ชายที่ยากจนจึงต้องเจียมตัว มองได้แต่เพียง**ดอกหญ้า** ซึ่งเป็นอุปลักษณ์โดยนัยเช่นกัน และมีความหมายถึงผู้หญิงที่ต่ำศักดิ์และมีฐานะไม่ดีนัก อีกทั้งมีคำว่า “ริมวิถี” มาขยายให้ชัดเจนว่าเป็นดอกไม้ที่อยู่ริมทางซึ่งใกล้มือพอที่ผู้ชายที่ต่ำศักดิ์และยากจนพอจะเด็ดได้

ตัวอย่างอุปลักษณ์โดยนัยอีกตัวอย่างคือ

*และกูสิตกล่อง ละก็ซัด**ชวาลา***
พิโรธและจับปลา บ่มิทันจะใคร่ครวญ
***ตะเกียง**วินาศแล้ว **คหะ**มืดสิจึงหวน*
*คะนึงบ่มิควร จะทลาย**ประทีป**นั้น*

ข้อความตอนนี้มาจากเรื่อง มัทนะพาธา เป็นเหตุการณ์ตอนที่ท้าวชัยเสน ทราบว่าตนได้สั่งประหารนางมัทนาด้วยความเข้าใจผิด จึงได้แต่เสียใจ และกล่าวโทษตนเอง โดยใช้ชวาลา ตะเกียง และประทีปเป็นอุปลักษณ์โดยนัย หมายถึง นางมัทนา และใช้บ้าน(คหะ) เป็นอุปลักษณ์โดยนัย หมายถึง ตนเอง

3) สัญลักษณ์ (symbol) คือ การเปรียบเทียบที่เรียกสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยใช้คำอื่นแทนคำที่ใช้เรียกนั้นเกิดการเปรียบเทียบ และตีความซึ่งใช้กันมานานจนเป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไป มีความเป็นสากล เช่น

สิงโต สิงห์	หมายถึง	ผู้มีอำนาจ
ตราชู	หมายถึง	ความยุติธรรม
สีขาว	หมายถึง	ความบริสุทธิ์
ดอกกุหลายแดง	หมายถึง	ความรัก

4) นามนัย (metonymy) คือการใช้คำหรือวลีซึ่งบ่งลักษณะหรือคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาแสดงความหมายแทนสิ่งนั้นทั้งหมด เช่น “เวที” หมายถึง การแสดงละคร “มงกุฎ” หมายถึง กษัตริย์ “เศวตฉัตร” หมายถึง ราชสมบัติ หรือ “มือขวา” หมายถึง คนสนิทที่ไว้วางใจ

การใช้นามนัยอีกลักษณะหนึ่ง คือการกล่าวถึงชื่อของสถานที่ แต่หมายถึง คน เช่น *“ไม่มีคำตอบจาก**ทับแก้ว**”* ทับแก้วในที่นี้หมายถึง อาจารย์และนักศึกษาของมาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ เหตุที่เรียกอาจารย์และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ว่า ทับแก้ว เป็นเพราะ ทับแก้ว เป็นชื่อวิทยาลัยแรกที่ศาสตราจารย์หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ตั้งขึ้น ซึ่งมีลักษณะคล้ายวิทยาลัย (college) ของอังกฤษ และหลาย ๆ วิทยาลัยรวมกันเป็นมหาวิทยาลัยต่อไป

นอกจากนั้น ยังมีการใช้นามนัยอีกลักษณะหนึ่งที่กล่าวถึงชื่อคนแต่หมายถึงผลงานของเขา เช่น *“ฉันชอบทั้งทมยันตี และบุษยมาส”* หมายถึง ฉันชอบอ่านนวนิยายของทมยนตี และนวนิยายของบุษยมาส เป็นต้น

5) อติพจน์ (hyperbole) คือ การกล่าวเกินจริง ซึ่งเป็นความรู้สึกหรือความคิดของผู้กล่าวที่ต้องการย้ำความหมายให้ผู้ฟังรู้สึกว่าหนักแน่นจริงจัง ทั้งผู้กล่าวและผู้ฟังก็ข้าใจว่ามิใช่เป็นการกล่าวเท็จ เช่น

*ฉัน**หิวไส้จะขาด**แล้วนะ*

***ชาติหน้าตอนบ่าย ๆ** จึงจะได้พบคนดีเช่นนี้อีก*

***คอแห้ง คอแห้งเป็นผง** แม่โฉมยงของน้ำกินหน่อย*

***ถึงตายแล้วเกิดใหม่สักแสนชาติ** ที่จะให้ละความจงรักภักดีนั้น อย่าหวังเลย*

6) บุคคลวัต หรือบุคลาธิษฐาน (personification) คือ การสมมติให้สิ่งที่ไม่มีชีวิต ไม่มีความคิด สิ่งที่เป็นนามธรรม หรือสัตว์ให้มีสติปัญญา อารมณ์ หรือกิริยาอาการเหมือนมนุษย์ เช่น

*ดาว**กระพริบตาเยอะ**เราหรือดาวเอ๋ย*

*ทะเลไม่เคย**หลับไหล** เธอตอบได้ไหม ไฉนจึงตื่น*

ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนอีกตัวอย่างหนึ่งก็คือ นิทานหรือนิยายที่ให้ตัวละคร เช่น สัตว์ ต้นไม้ พูดหรือแสดงอาการเหมือนมนุษย์ เช่น

*หนูแหวนก้มลงดูที่พื้น ก็เห็นจริงอย่างที่**ยอดผักปุ้งพูด** ก้อนดินขนาดเขี่ยงทีเดียวทับมันอยู่ อาจจะเป็นก้อนที่เธอเหวี่ยงเล่นก็ได้ เธอจึงรีบหยิบออก เสียง**เจ้ายอดผักปุ้งถอนใจอย่างโล่งอกและกล่าวขอบคุณ**หนูแหวนเป็นการใหญ่*

ที่มา : ศราวก **โลกของหนูแหวน เล่ม ๒** หน้า ๖-๗

*“อุ๊ย! นี่ฉันชักจะส่งเสียงดังไปแล้ว” **ต้นกระถินสะดุ้งอย่างรู้สึกตัวแล้วหุบปากเงียบ** เมื่อหนูแหวนชักก็เพียงแต่ไกวยอดไปทางขวามือเท่านั้น*

ที่มา : ศราวก **โลกของหนูแหวน เล่มที่๒** หน้า ๔๖

*“เธอกินอะไรหรือเสียงเธอถึงได้เพาะขนาดนี้” **ลาน้อยถามจิ้งหรีด** **จิ้งหรีดหยุดขยับปีกแล้วตอบว่า** “ฉันกินน้ำค้างตามยอดใบหญ้าจ๊ะ”*

ที่มา : นิทานอีสป

7) ปฏิทรรศน์ (paradox) คือ การใช้ถ้อยคำหรือข้อความที่มีความหมายตรงข้ามหรือขัดแย้งกันมากล่าวเปรียบเทียบเพื่อให้เกิดความหมายที่ชัดเจน เช่น

*ยิ่ง**รีบ**ยิ่ง**ช้า***

*เสีย**น้อย**เสีย**ยาก** เสีย**มาก**เสีย**ง่าย***

*เป็น**ความมืด**ที่เวิ้งว้าง**สว่างไสว***

*โอ้พ่อ**ใจบุญ**ของเมียเอ๋ย **แปดค่ำ**พ่อเคย**เชือดคอไก่***

8) ปฏิพจน์ (oxymoron) คือ การใช้คำที่ไม่สอดคล้องหรือขัดแย้งกันมารวมไว้ด้วยกัน เพื่อให้มีความหมาย ที่ให้ความรู้สึกขัดแย้ง หรือเพิ่มน้ำหนักให้แก่ความหมายของคำแรก เช่น *ไฟเย็น สันติภาพร้อน* หรือ *ชัยชนะของผู้แพ้* เป็นต้น ภาพพจน์ชนิดนี้มักใช้เป็นชื่อเรื่องเพื่อเรียกร้องความสนใจของผู้อ่าน

9) คำถามเชิงวาทศิลป์ (rhetorail question) คือ การตั้งคำถามแต่มิได้หวังคำตอบ หรือ ถ้ามีคำตอบก็เป็นคำตอบที่ผู้ถามและผู้ตอบรู้ดีอยู่แล้ว นักเขียนจะใช้คำถามเชิงวาทศิลป์เพื่อเร้าอารมณ์ผู้อ่าน หรือสื่อความหมาย และข้อคิดที่ต้องการ เช่น

*เราจะยอมให้มีการฉ้อราษฎ์บังหลวง**ต่อไปอีกหรือ***
*ถ้าเหตุการภายหน้ามีแต่ร้ายฉันจะ**ทนทรมารอยู่ได้อย่างไร***
*เห็นแก้วแววับที่จับจิต **ใยไม่คิดอาจเอื้อมให้เต็มที่***
เมื่อไม่เอื้อมจะได้อย่างไรมี** **อันมณีหรือจะโลดไปถึงมือ

10) การเลียนเสียงธรรมชาติ (onomatopoeia) คือ การใช้คำที่เลียนเสียงธรรมชาติ เช่น เสียงดนตรี เสียงร้องของสัตว์ หรือเลียนเสียงกิริยาอาการต่าง ๆ ของคน เช่น

*เสียงระฆังดัง**หง่างเหง่ง**วังเวงแว่ว*
(เลียนเสียงของระฆัง)
*มันร้องดัง**กระโต้งโฮง** มันดัง**ก่อก ๆ ก่อก ๆ กระโต้งโฮง***
(เลียนเสียงร้องของนกยูง)
*ยุงชุมรุมกัด**ปัดป๋วะปะ** เสียง**ผ๋วะผะผลุบผลับปุบปับแปะ***
(เลียนเสียงการปัดและตบยุง)

11) สัมพจนัย (synecdoche) คือ การกล่าวถึงส่วนย่อยของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ต้องการให้มีความหมายส่วนเต็มหรือทั้งหมด เช่น

*เขากิน**หมาก*** หมายถึง เขากินหมาก ซึ่งมีพลู ปูน และส่วนผสมอื่น ๆ รวมอยู่ด้วย มิใช่กินเพียงหมาก

*ในหมู่บ้านนี้ทุก**หลังคาเรือน**มีแต่คนแก่*
หลังคาเรือน หมายถึง บ้านทั้งหลัง มิใช่แต่หลังคาบ้าน

12) การกล่าวอ้างถึง (allusion) กรากล่าวอ้างถึง หรือการกล่าวเท้าความ คือ การกล่าวอ้างถึงบุคคล สถานที่ เหตุการณ์ในวรรณคดีเรื่องอื่น ๆ หรือการกล่าวอ้างข้อความตอนหนึ่งตอนใดจากวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ ทั้งโดยตรงและดัดแปลงมา เช่น

*ถ้าผมเป็น**ทศพักตร์**จะลักพานุช ถ้าเป็น**ครุฑ**จะอุ้มคุณไป ผมเป็นแค่คนเดินดิน ได้แต่ถวิลในใจ คอยเมื่อไหร่คุณจะเมตตา*

ข้อความดังกล่าวมาจากส่วนหนึ่งของเพลงเทพธิดาหลงฟ้า ประพันธ์โดย ไพบูลย์ บุตรขัน ร้องโดยทูล ทองใจ ข้อความนี้อ้างถึงวรรณคดีสองเรื่อง เรื่องแรกคือ ข้อความว่า *“ถ้าผมเป็นทศพักตร์จะลักพานุช”* อ้างถึงวรรณคดีเรื่อรามเกียรติ์ เป็นเหตุการณ์เมื่อทศพักตร์ หรือทศกัณฐ์ลักพานางสีดาไปจากพระราม ข้อความต่อไปคือ *“ถ้าเป็นครุฑจะอุ้มคุณไป”* เป็นการกล่าวอ้างถึงวรรณคดีเรื่องกากี เป็นเหตุการณ์เรื่องพญาครุฑได้ลักพากากีไปไว้ที่วิมานฉิมพลี เนื้อหาของเพลงตอนนี้เป็นการแสดงความในใจของผู้ชายคนหนึ่งที่ปรารถนาจะแสดงพฤติกรรมเช่นตัวละครที่อ้างถึงดังกล่าว

พูดพลอดกอดเคล้าเล่านิทาน พระอวตารตามนางมากลางป่า
ข้ามฝั่งมายังเกาะลงกา ผลาญโคตรยักษาให้ตายเปลือง

แสนยากลำบากด้วยนางงาม พระรามทุกข์ตรอมจนผอมเหลือง
สิบสี่ปีจึงได้นางมาคืนเมือง พอสิ้นเรื่องก็พอหลับลงด้วยกัน

ที่มา : ขุนช้างขุนแผน หน้า ๑๖๗

ข้อความนี้มาจากเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงาน เป็นเหตุการณ์ที่พลายแก้วได้เข้าหอกับนางพิมแล้วเล่าเรื่องรามเกียรติ์ให้นางฟัง ด้วยว่าเรื่องรามเกียรติ์เป็นเรื่องที่ยาวมาก ฉะนั้นกว่าจะเล่าเรื่องจบก็ทำให้ทั้งพลายแก้วและนางพิมหลับไปด้วยกัน การที่ผู้แต่งได้อ้างถึงเรื่องรามเกียรติ์ในตอนนี้ แสดงให้เห็นว่าวรรณคดีเรื่องนี้คงเป็นวรรคดีที่มีชื่อเสียง และเป็นการแสดงภูมิรู้ของผู้แต่งด้วย

ส่วนข้อความที่ดัดแปลง เช่น

อย่าถามว่ามหาวิทยาลัยจะให้อะไรกับท่าน แต่จงถามว่า
ท่านจะให้อะไรกับมหาวิทยาลัย

ข้อความนี้ดัดแปลงมาจากคำพูดของนักการเมืองคนหนึ่ง ที่กล่าวว่า

อย่าถามว่าประเทศสหรัฐอเมริกาจะให้อะไรกับท่าน แต่จงถามว่า
ท่านจะให้อะไรแก่สหรับอเมริกา

การใช้โวหารและภาพพจน์ดังกล่าวมิได้มีกฎเกณฑ์ตายตัวว่าจะต้องใช้มากน้อยเพียงใดเพียงแต่ผู้เขียนต้องพิจารณาและใช้วิจารณญาณในการใช้ให้เหมาะสมกับข้อความหรือบริบท จึงจะทำให้งานเขียนมีคุณค่าควรแก่การอ่าน และแสดงถึงความสามารถของผู้เขียนด้วย

2.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในงานเขียนนวนิยาย

พัชรีย์ จำปา (2539) ศึกษาเรื่อง “วัจนลีลาในงานวรรณกรรมสำหรับเด็ก” โดยมุ่งศึกษาวัจนลีลาทางด้านกลวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก ผลการวิจัยพบว่า มีการใช้คำง่าย การใช้คำที่ก่อให้เกิดภาพและความรู้สึก การใช้คำที่แสดงความสุภาพอ่อนน้อม การเล่นคำ การใช้ประโยคสั้น การเรียงลำดับความโดยการแสดงเหตุผล ด้านกลวิธีการใช้ภาษามุ่งปลูกฝังแนวคิดด้านคุณธรรมให้แก่เด็ก มีการใช้ภาพพจน์ที่มีลักษณะเด่นทางด้านกลวิธีการใช้ภาษาทั้งหมด มุ่งให้เด็กเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินในการอ่านและเพื่อให้เด็กจดจำ และนำคติธรรม คำสอนที่ผู้แต่งสอดแทรกไว้ในเรื่องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จากการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และต่อยอดองค์ความรู้ในเรื่องกลวิธีการใช้ภาษาในนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ โดยการใช้กลวิธีการแปลวรรณกรรมนวนิยายจีน กลวิธีการใช้คำ และกลวิธีการใช้ภาพพจน์ไปสร้างวัตถุประสงค์

ปัณณวรรณ วาจางาม (2548) ศึกษาเรื่อง “ลีลาภาษาในนวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล” ผลการวิจัยพบว่า ลีลาภาษาในนวนิยายของ ว.วนิจฉัยกุล มีลักษณะเด่น คือ การใช้คำได้เหมาะสมแก่เนื้อเรื่องและตัวละคร โดยใช้คำที่สื่อสารในชีวิตประจำวันของสามัญชนทั่วไปการเล่นเสียง การเล่นคำ การซ้ำคำ การซ้อนคำ การใช้คำเลียนเสียงพูด เป็นต้น นอกจากนี้ พบการใช้สำนวนโวหาร นิยมใช้สำนวนไทย สุภาษิต คำพังเพย การใช้ประโยค พบว่าผู้แต่งนิยมใช้ประโยคความเดียว ประโยคสั้น มีกาษาที่ค่อนข้างคมตายอีกซึ่ง มีคำสอนสอดแทรกข้อคิดซึ่งสามารถนำมาปรับใช้ได้ในชีวิตประจำวัน จากการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และต่อยอดองค์ความรู้ในเรื่องกลวิธีการใช้ภาษาในนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ โดยการนำกลวิธีการใช้คำ กลวิธีการใช้โวหาร และกลวิธีการใช้ภาพพจน์ไปสร้างวัตถุประสงค์

ณัฐนันท์ ติยานนท์ (2557) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบนวนิยายจีน เจีย กับฉบับแปลภาษาไทย บ้าน” ผลการวิจัยพบว่า ประการแรกในด้านโครงสร้างทางภาษาทั้งระดับคำ และระดับประโยคมีการเพิ่มเติม ตัดทอน ปรับคำหรือข้อความนั้นให้สอดคล้องกับบริบทและการถ่ายทอดตัวบทที่ตรงเกินไป ประการที่สองกลวิธีทางภาษาที่โดดเด่นในนวนิยายจีน เจีย นั้นเป็นการใช้ภาษาภาพพจน์ (figurative language) มีหลายวิธีด้วยกัน อาทิ อุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน สัญลักษณ์ สัทพจน์และอติพจน์ซึ่งสามารถอธิบายตามความหมายและโครงสร้างภาษาจีน หรือการปรับเปลี่ยนคำหรือโครงสร้างใหม่โดยให้สอดคล้องกับภาษาไทย ประการที่สามภูมิหลังทางสังคมวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละชาติมีอิทธิพลต่อการถ่ายทอดความหมายหรือที่เรียกว่า “เอกลักษณ์” ทางภาษา จากการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และต่อยอดองค์ความรู้ในเรื่องกลวิธีการใช้ภาษาในนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ โดยการนำกลวิธีการใช้คำ และกลวิธีการใช้ภาพพจน์ไปสร้างวัตถุประสงค์

มนชิดา หนูแก้ว (2562) ศึกษาเรื่อง “กลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษาในนวนิยาย ของ รอมแพง” ผลการวิจัยพบว่า รอมแพงมีการใช้ภาษาดังนี้ ด้านการใช้คำพบ 9 ประเด็น คือ การใช้คำบ่งชี้พฤติกรรม การใช้คำเรียกชื่อ การใช้คำบอกขนาด จำนวน การใช้คำลงท้าย การใช้คำแสดงการถาม การใช้คำสรรพนาม การใช้คำอุทาน การใช้คำสแลง และการใช้คำทับศัพท์ ด้านการใช้ประโยคพบ 3 ประเภท คือ การใช้ประโยคกระชับ การใช้ประโยคขนาดยาว และการใช้ประโยคที่มีคำถามเชิงวาทศิลป์ ด้านการใช้ภาพพจน์พบ 4 ประเภท คือ การใช้ภาพพจน์อุปมา การใช้ภาพพจน์อดิพจน์ การใช้ภาพพจน์ บุคลาธิษฐาน และการใช้ภาพพจน์สัทพจน์ ด้านการใช้โวหารพบ 3 ประเภท คือ บรรยายโวหาร พรรณนาโวหาร และเทศนาโวหาร ด้านกลวิธีการนำเสนอเนื้อหาพบ 4 ประเด็น คือ การตั้งชื่อเรื่อง การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง จากการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และต่อยอดองค์ความรู้ในเรื่องกลวิธีการใช้ภาษาในนวนิยายแปลจีนเรื่องย้อนกาลสารทวสันต์ โดยการนำกลวิธีการใช้คำ กลวิธีการใช้โวหาร และกลวิธีการใช้ภาพพจน์ไปสร้างวัตถุประสงค์

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการใช้ภาษา กลวิธีการใช้คำ กลวิธีการใช้โวหาร และกลวิธีการใช้ภาพพจน์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะ การใช้คำ การใช้ประโยค การใช้สำนวน การใช้โวหาร และวิธีการใช้ภาพพจน์ของนวนิยายแปลจีน เรื่องย้อนกาลสารทวสันต์

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษากลวิธีการแปลในนวนิยายแปลจีน

2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแปล

2.2.1.1 การถ่ายทอดความหมายในระดับคำ

ระภาศรี สีหอำไพ (2538) ได้สรุปไว้ว่า การถ่ายทอดความหมายในระดับคำในฉบับแปลภาษาไทย บ้าน สามารถแบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆต่อไปนี้

1 การถ่ายทอดคำสรรพนาม มีการปรับเปลี่ยนการถ่ายทอดคำสรรพนามในฉบับแปลแตกต่างจากภาษาจีน เพราะผู้แปลต้องการถ่ายทอดภาษาแปลให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตัวละครหรือให้สอดคล้องกับสภาพสังคมไทย

2 การถ่ายทอดคำวิสามานยนามหรือชื่อเฉพาะ เนื่องจากชื่อเฉพาะในนวนิยายเรื่องนี้มีคำที่มาจากภาษาต่างประเทศและชื่อเฉพาะที่มีอยู่ในภาษาต้นทางเท่านั้น จากการศึกษาพบว่าหากเป็นคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ ผู้แปลเลือกวิธีการทับศัพท์เพื่อความเป็นสากลและเข้าใจได้ทั่วถึงในหมู่ผู้อ่านชาวไทย

3 การถ่ายทอดคำวิเศษณ์ พบว่าในฉบับแปลภาษาไทย บ้าน มีการถ่ายทอดคำวิเศษณ์ที่มีความบกพร่องทางความหมายและสื่อความหมายไม่ตรงกับต้นฉบับ

4 การเพิ่มคำ การละคำ การปรับคำและการแปลความหมายคำตรงเกินไป ในหมวดนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นไปที่การถ่ายทอดความหมายโดยการเพิ่มคำ ละคำ ปรับคำและการแปลความหมายคำตรงเกินไป

วนิดา ตั้งเทียนชัย (2550) ได้สรุปไว้ว่า คำคือหน่วยภาษาที่พื้นฐานที่สุดในการสร้างประโยคดังประโยค **我們學習漢語** ประกอบขึ้นมาจากคำ 3 คำคือ **我們**, **學習**, และ **漢語** ไร่และประโยค **我朋友努力學習漢語** ไร่ประกอบขึ้นจากคำว่า **實詞** ต่าง ๆ รวม 5 คำคำในภาษาจีนแบ่งตามความหมายและลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ได้ 2 ชนิดใหญ่ คือ คำเต็มกับใยคำพร่องคำเต็ม เป็นคำที่มีความหมายจริงและสามารถทำหน้าที่เป็นส่วนประกอบของประโยคได้โดยลำพังเช่นคำนามคำสรรพนามเป็นต้นคำในประโยคตัวอย่างข้างต้นทั้งคำเป็นคำเต็ม ทั้งสิ้นส่วนคำพร่อง นั้นโดยทั่วไปไม่มีความหมายที่แท้จริงตามปกติไม่อาจทำหน้าที่เป็นส่วนประกอบของประโยคได้โดยตัวเองเช่น คำกริยาวิเศษณ์ คำเสริม (คำช่วย) เป็นต้นคำพร่อง หมายถึงคำกริยาวิเศษณ์คำบุพบทคำสันธานคำเสริม (คำช่วย) เป็นต้นคำเหล่านี้จะไม่แสดงความหมายของศัพท์อย่างเป็นรูปธรรม แต่เมื่ออยู่ในประโยคจะทำให้เกิดบทบาททางไวยากรณ์ที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง ไม่สามารถที่จะแสดงความหมายให้ชัดแจ้ง นั่นเป็นเพราะคำเสริมเพื่อช่วยโครงสร้าง “ทำให้เกิดบทบาทขึ้นมาและดังเช่น R-Hf หมายถึงเตรียมจะเขียน แต่ในประโยคนี้ **我寫了一封信** เนื่องจากได้ใช้คำเสริมเพื่อบอกสภาพกริยา **了** ” จึงแสดงว่าได้เขียนเสร็จแล้ว **（已經寫完了）**

สุนันท์อัญชลีนุกูล (2543) ได้กล่าวถึงเจตนาการใช้คำพังเพยในภาษาไทยจำแนกลักษณะเป็น 4 ลักษณะ คือ

1. คำพังเพยชนิดบอกเจตนาตำหนิ
2. คำพังเพยชนิดบอกเจตนาตักเตือน
3. คำพังเพยชนิดบอกเจตนาแสดงความเห็น
4. คำพังเพยชนิดบอกเจตนาชื่นชม

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า คือหน่วยภาษาที่พื้นฐานที่สุดในการสร้างประโยค การถ่ายทอดความหมายในระดับคำสามารถแบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆต่อไปนี้ 1.การถ่ายทอดคำสรรพนาม มีการปรับเปลี่ยนการถ่ายทอดคำสรรพนามในฉบับแปลแตกต่างจากภาษาจีน เพราะผู้แปลต้องการถ่ายทอดภาษาแปลให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตัวละครหรือให้สอดคล้องกับสภาพสังคมไทย 2.การถ่ายทอดคำวิสามานยนามหรือชื่อเฉพาะ เนื่องจากชื่อเฉพาะในนวนิยายเรื่องนี้มีคำที่มาจากภาษาต่างประเทศและชื่อเฉพาะที่มีอยู่ในภาษาต้นทางเท่านั้น จากการศึกษาพบว่าหากเป็นคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ ผู้แปลเลือกวิธีการทับศัพท์เพื่อความเป็นสากลและเข้าใจได้ทั่วถึงในหมู่ผู้อ่านชาวไทย 3.การถ่ายทอดคำวิเศษณ์ พบว่าในฉบับแปลภาษาไทย บ้าน มีการถ่ายทอดคำวิเศษณ์ที่มีความบกพร่องทางความหมายและสื่อความหมายไม่ตรงกับต้นฉบับ 4 การเพิ่มคำ การละคำ การปรับคำและการแปลความหมายคำตรงเกินไป ในหมวดนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นไปที่การถ่ายทอดความหมายโดยการเพิ่มคำ ละคำ ปรับคำและการแปลความหมายคำตรงเกินไป

2.2.1.2 การถ่ายทอดความหมายระดับข้อความหรือประโยค

ณัฐนันท์ ติยานนท์ (2014) ได้กล่าวไว้ว่าการถ่ายทอดความหมายระดับประโยคหรือข้อความ แบ่งออกเป็นประเด็นได้คือ เพิ่มข้อความ ละข้อความ ปรับข้อความ และการถ่ายทอดความหมายข้อความที่ตรงเกินไปซึ่งสามารถแบ่งย่อยเป็นหัวข้อย่อยได้ดังต่อไปนี้ 1.การเพิ่มข้อความ ในประเด็นการเพิ่มข้อความนี้ได้แยกออกมาเป็นประเด็นย่อยๆ ได้อีก คือ การเพิ่มข้อความเพื่อเพิ่มภาพพจน์แก่ผู้อ่าน 2.การเพิ่มข้อความเข้ามาเพื่ออธิบายประโยคให้ชัดเจนยิ่งขึ้นโดยการเพิ่มวลีในข้อความนั้น 3.การเพิ่มข้อความเพื่อให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตัวละคร 4 การเพิ่มข้อความเพื่อให้ข้อความในประโยคหรือวลีสมบูรณ์ขึ้น

รัฐกิตติ์ เลิศวิศวะ (2558) ได้กล่าวไว้ว่าการถ่ายทอดความหมายในระดับประโยคหรือข้อความจากการศึกษาเปรียบเทียบนวนิยายจีนเรื่องหันเย่กับฉบับแปลภาษาไทยคืนหนาวพบว่าการถ่ายทอดความหมายระดับประโยคหรือข้อความที่โดดเด่น ได้แก่ การเพิ่มข้อความการละข้อความการปรับข้อความโดยมีรายละเอียดดังนี้.

1. การเพิ่มข้อความหมายถึงการถ่ายทอดความหมายที่ผู้แปลเพิ่มข้อความเข้าไปโดยที่ต้นฉบับภาษาจีนมีจำนวนข้อความเท่าเดิม

2. การปรับข้อความการปรับข้อความมีลักษณะที่ภาษาปลายทางมิได้แปลตรงตัวตามภาษาต้นทาง แต่มีการปรับเปลี่ยนข้อความให้คงความหมายและบริบทเดิมมากที่สุดโดยผู้วิจัยจำแนกประเภทการปรับข้อความในฉบับแปลภาษาไทยคืนหนาวได้ดังต่อไปนี้

(1) การปรับและแปลข้อความผิด

(2) การปรับข้อความโดยไม่ยึดโครงสร้างของประโยคเดิม

(3) การปรับข้อความโดยการตีความใหม่

พัชนี ตั้งยืนยง (2014) ได้สรุปไว้ว่า การถ่ายทอดความหมายระดับประโยคหรือข้อความซึ่งหัวข้อนี้ผู้วิจัยได้แบ่งออกมาเป็นประเด็นคือเพิ่มข้อความ ละข้อความ ปรับข้อความซึ่งสามารถแบ่งยอยู่เป็นหัวข้อย่อยได้ดังต่อไปนี้

1. การเพิ่มข้อความ ในประเด็นการเพิ่มข้อความนี้ได้แยกออกมาเป็นประเด็นย่อยๆ ได้ดังนี้

1.1 การเพิ่มข้อความเพื่อเพิ่มภาพพจน์แก่ผู้อ่าน

1.2 การเพิ่มข้อความเข้ามาเพื่ออธิบายประโยค

1.3 การเพิ่มข้อความเพื่อให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตัวละคร

2. การละข้อความ คือการทำให้ข้อความสั้น และกะทัดรัดมากขึ้น เป็นการตัดส่วนไม่จำเป็นหรือ ส่วนขยายที่ไม่รบกวนบริบทออกไปแต่ยังคงรักษา ความหมายในบริบทเดิมได้ครบถ้วน

3. การปรับข้อความเป็นวิธีการอย่างหนึ่งใน การถ่ายทอดข้อความโดยการปรับเปลี่ยน ขัดเกลา ข้อความใหม่โดยยังคงความหมายเดิม จากการศึกษา พบวาการถ่ายทอดความหมายโดยการปรับข้อความนั้น พบมากที่สุดซึ่งมีปัจจัยจากหลายสาเหตุดังต่อไปนี้

(1) การปรับข้อความให้สอดคล้องกับเงื่อนไข ทางสังคมของภาษาต้นฉบับ เป็นการปรับข้อความภาษาไทยให้สอดคล้องกบความคิดของคนไทย โดยไม่ยึดติดในบริบทในภาษาจีน

(2) การปรับและแปลข้อความผิด คือการ ถ่ายทอดความหมายออกมาไม่ตรงกบข้อความต้นฉบับภาษาจีน

(3) การปรับและแปลข้อความที่มีปัญหาด้าน โครงสร้าง

(4) การปรับและแปลข้อความโดยใช้ภาพพจน์ และวิธีการทางภาษาต่างๆเพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการและภาพพจน์ขึ้น ทั้งนี้เป็นการเสริมอรรถรสอีกวิธีหนึ่ง

(5) การปรับข้อความโดยไม่ยึดโครงสร้างของ ประโยคเดิม คือผู้แปลอาศัยการ “ผละ” จากบริบทแล้ว ปรับ โครงสร้างประโยค ใหม่ให้สละสลวยและ เหมาะสมกบภาษาไทย

(6) การปรับข้อความโดยไม่ยึดโครงสร้างของ ข้อความเดิมในภาษาต้นฉบับ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการถ่ายทอดความหมายในระดับประโยคหรือข้อความได้แก่ การเพิ่มข้อความ ละข้อความ และการปรับข้อความ โดยเฉพาะการปรับข้อความที่พบมากที่สุด ทั้งนี้ทั้งนั้นไม่ว่าจะเป็นการเพิ่ม ลด หรือปรับ ล้วนมีเหตุผลแตกต่างกันตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ขึ้นอยู่กับว่าบริบทต้องการจะสื่อความออกมาแบบไหน แล้วความหมายมีในภาษาไทยหรือไม่ หรือหากถ่ายทอดตรงเกินไปจะเสียอรรถรสหรือไม่ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้แปลที่ต้องรักษาความหมายเดิมไว้ รวมทั้งลีลาการเขียนและความสละสลวยของข้อความ เพราะเหตุนี้จึงต้องการปรับแต่ง โยกย้ายหรือเพิ่มลดข้อความตามความเหมาะสม นอกจากนี้จะเห็นว่าการแปลที่ตรงตามต้นฉบับมากเกินไป จะทำให้เสียอรรถรสในการอ่านได้

2.2.1.3 การถ่ายทอดสำนวนสุภาษิตจีน

วรรัตน์ พิริยานสรณ์ (2543 : 2) ได้กล่าวไว้ว่าไทยและจีนมีการแลกเปลี่ยนภาษาและวัฒนธรรมกันมาช้านาน การแปลวรรณกรรมนวนิยายจีนกำลังภายในเริ่มเข้ามาในปี พ.ศ.2501 และเป็นที่นิยมมากขึ้น เป็นการแปลตามลีลาการประพันธ์และสำนวนของจีน อันมีลักษณะเฉพาะของการแปลนวนิยายจีนในปัจจุบัน

เจ้าพระยาพระคลัง(หน) (2515) ได้กล่าวไว้ว่าจากประวัติศาสตร์การแปลของประเทศไทยพบว่า การแปลวรรณกรรม ระดับชาติมีมาตั้งแต่รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โดยพระองค์โปรดเกล้าฯ ให้มีการแปลวรรณคดีจีน 2 เรื่อง คือ ไซ่ฮั่นและสามก๊ก ซึ่งในขณะนั้นทฤษฎีการแปลยังไม่ได้เข้ามามีบทบาทในการถ่ายทอดความหมาย ประกอบทั้งผู้รู้ภาษาจีนมีไม่มาก ดังนั้นการแปลหนังสือในสมัยก่อนจึงค่อนข้างลำบาก ภาษาจึงไม่สละสลวยดังเช่นปัจจุบัน เห็นได้ว่าวรรณกรรมแปลในสมัยอดีตล้วนเป็นวรรณกรรมที่มีชื่อเสียง เช่น นวนิยายเรื่องเจีย (家 บ้าน) ของ ปาจิน (巴) ซึ่งเป็นนวนิยายสมัยใหม่ขนาดยาวของปาจินที่ได้รับการตอบรับจากผู้อ่านอย่างกว้างขวางปาจินเริ่มประพันธ์นวนิยายเรื่องนี้เมื่ออายุ 27 ปี คือในช่วง ค.ศ. 1931 ซึ่งเป็นระยะเวลาใกล้เคียงกับช่วงเปลี่ยนแปลงการปกครองของไทยในปี พ.ศ. 2475 นับถึงปี ค.ศ. 1949 เป็นช่วงที่ประเทศจีนเปลี่ยนแปลงการปกครองหรือแม้หลังเปลี่ยนแปลงการปกครองแล้วนวนิยายเจียก็ยังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายเนื่องจากนวนิยายเรื่องนี้ผู้ประพันธ์พยายามสอดแทรกเนื้อหาสะท้อนสังคมจีนในขณะนั้นซึ่งเป็นสังคมศักดินาเต็มไปด้วยความอยุติธรรมการกดขี่ต่างๆนานามาเป็นเนื้อหาในนวนิยายเจียเรื่องนี้เพื่อตีแผ่ความจริงออกมาให้สังคมภายนอกได้รับรู้และเนื่องจากเหตุผลข้างต้นจึงทำให้นวนิยายเรื่องบ้านถูกรัฐบาลจีนในสมัยนั้นตีตราว่าเป็น“ หนังสือต้องห้าม” แต่เนื่องจากเนื้อหาที่มีความเป็นสัจนิยมจึงทำให้นวนิยายเรื่องนี้กลับมาได้รับความนิยมในวงวรรณกรรมได้อีกครั้งหนึ่งการกลับมาของนวนิยายเรื่องนี้นอกจากจะปลุกจิตสำนึกให้แก่เยาวชนจีนแล้วยังเป็นบทประพันธ์อมตะเล่มหนึ่งที่มีความล้ำค่าและได้รับการส่งชื่อชิงรางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรมอีกด้วย

วันชัย ศิริชนะ (2540 :582) ได้กล่าวไว้ว่าวรรณกรรมจีนมีเสน่ห์จากการนำบทกวีจีนเข้ามาแทรกเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อเรื่อง ทำให้ผู้อ่านได้รับอรรถรสดื่มด่ำกับความงามทางวรรณศิลป์ในกวี มีภาพและวิจิตรศิลป์ทางภาษาในภาพ นวนิยายกำลังภายในจีนบทประพันธ์ของดร.กิมย้งได้นำร้อยกรองจีนเลียนแบบชื่อจากวรรคทองของวรรณกรรมบทกวีจีนสมัยราชวงศ์ถังมาประยุกต์กับวรยุทธกระบวนท่าเพลงกระบี่ที่สร้างขึ้นตามมโนภาพ แต่ด้วยข้อจำกัดทางภาษาและข้อบังคับของบทกวีทำให้พลังทางภาษาจากการแปลที่ถ่ายทอดออกมาแล้วไม่สามารถสร้างให้เกิดมโนภาพที่ชัดเจนหนักแน่นเท่ากับภาษาต้นฉบับ บทกวีนี้พระอู่มีได้ประพันธ์ไว้ในยุคสมัยราชวงศ์ถังตอนปลายขณะไปเยือนอารามเชิงนิ้ว 《圣果寺》ซึ่งตั้งอยู่บนผนังเขาที่คดเคี้ยวเลี้ยวลดเมื่อทัศนาไปรอบทิศจากอารามกลางยอดเขาสูงเพิ่งฮวาง มีเส้นทางเดินหินที่วกวนเต็มไปด้วยต้นมะเดื่อเถาเลียบผนังเขาผ่านไปยังเบื้องล่างคือธารน้ำเฉียนถังแยกอาณาเขตอู่ 吴 และเยว่ 越 อีกฟากฝั่งของธารน้ำคือแคว้นเย่วที่กว้างใหญ่ไพศาลแมกไม้โบราณเขียวขจีลางเลือนท่ามกลางหมอกสีเขียวที่ปกคลุมไปทั่วคลื่นลูกใหญ่สีขาวลิบ ๆ กลมกลืนไปกับเมฆน้ำจรดฟ้าเป็นสีเดียวกันเบื้องล่างเห็นเมืองที่อยู่ใกล้ ๆ ยินเสียงระฆังจากวัดเคล้าด้วยเสียงดนตรีและเสียงเพลงจากในเมืองสรวงสวรรค์ไม่ไกลจากมนุษย์ผู้ที่มีจิตใจสงบสว่างใฝ่ทางธรรมในเรื่องนี้ดร. กิมย้งได้นำบทกวีนี้มาประยุกต์เข้ากับเนื้อหาเป็นกระบวนท่ากระบี่ลำดับที่ 3 ในวรยุทธเคล็ดเทียมนครซึ่งแฝงไว้ด้วยคำบ่งชี้ถึงขุมทรัพย์อันมหาศาลด้วย นพรัตน์ได้แปลถ่ายทอดทั้งบทโดยพยายามให้มีสัมผัสนอกและสัมผัสในตามแบบฉบับร้อยกรองเป็นการแปลผสานวัฒนธรรมไทยจีนในรูปลักษณะร้อยกรองที่มากกว่าการแปลตามตัวอักษรแทรกอรรถรสแบบไทย ๆ

ประภัสสร วศินนิติวงค์ (2544) ได้กล่าวไว้ว่าสำนวนจีนว่าคนไทยรู้จักคุ้นเคยกับสำนวนจีนมานานแล้วมีคนไม่น้อยที่นิยมนำสำนวนจีนมาใช้เป็นคำคมเปรียบเทียบกับคนสิ่งของหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะสำนวนจีนมีความหมายลึกซึ้งแฝงคติชวนให้คิดและเข้าใจได้ไม่ยากหลายคนเคยได้ยินได้ฟังหรือได้อ่านเรื่องราวความเป็นมาของสำนวนจีนแต่ละสำนวนซึ่งล้วน แต่มีประวัติอันยาวนานพอ ๆ กับประวัติศาสตร์ชนชาติจีนและยังสนุกสนานน่าติดตามราวกับนิทานเรื่องหนึ่งในแง่ของการใช้ภาษาจีนสำนวนจีนหรือสุภาษิต（成語）ยังมีความหมายมากไปกว่าเป็นนิทานสอนใจหรือเป็นคำคมชวนคิดดังที่คนไทยเข้าใจตามปรกติคนจีนจะใช้สำนวนเป็นส่วนหนึ่งของประโยคที่สื่อสารกันในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะพูดหรือเขียนสำนวนถูกนำมาใช้เป็นคำเปรียบเทียบหรือใช้เป็นคำขยายบางสำนวนแม้มีต้นกำเนิดเมื่อนับพันปีมาแล้ว แต่คนจีนสมัยใหม่ก็นำมาใช้กับประโยคปัจจุบันได้อย่างสอดคล้องกลมกลืน

มานิต เจียรบรรจงกิจ (2544) ได้กล่าวไว้ว่าสำนวน คือ วลีคงรูปที่กะทัดรัดกินความลึกซึ้งซึ่งผู้คนที่ใช้กันจนชินมาเป็นเวลายาวนานแต่ละชาติแต่ละภาษาล้วนมีสำนวนโวหารของตนเองทั้งสิ้นภาษาจีนซึ่งมีประวัติความเป็นมาหลายพันปีย่อมอุดมสมบูรณ์ด้วยสำนวนโวหารอันแสดงถึงความเจริญแห่งวัฒนธรรมทางภาษาการที่จะเรียนรู้ภาษาจีนจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจในสำนวนจีนระดับหนึ่ง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การถ่ายทอดสำนวนสุภาษิตจีน ภาษาจีนซึ่งมีประวัติความเป็นมาหลายพันปีย่อมอุดมสมบูรณ์ด้วยสำนวนโวหารอันแสดงถึงความเจริญแห่งวัฒนธรรมทางภาษาการที่จะเรียนรู้ภาษาจีนจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจในสำนวนจีนระดับหนึ่ง มีความหมายมากไปกว่าเป็นนิทานสอนใจหรือเป็นคำคมชวนคิดดังที่คนไทยเข้าใจตามปรกติคนจีนจะใช้สำนวนเป็นส่วนหนึ่งของประโยคที่สื่อสารกันในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะพูดหรือเขียนสำนวนถูกนำมาใช้เป็นคำเปรียบเทียบหรือใช้เป็นคำขยายบางสำนวนแม้มีต้นกำเนิดเมื่อนับพันปีมาแล้ว แต่คนจีนสมัยใหม่ก็นำมาใช้กับประโยคปัจจุบันได้อย่างสอดคล้องกลมกลืน ซึ่ง

ไทยและจีนมีการแลกเปลี่ยนภาษาและวัฒนธรรมกันมาช้านาน การแปลวรรณกรรมนวนิยายจีนกำลังภายในเริ่มเข้ามาในปี พ.ศ.2501 และเป็นที่นิยมมากขึ้น เป็นการแปลตามลีลาการประพันธ์และสำนวนของจีน อันมีลักษณะเฉพาะของการแปลนวนิยายจีนในปัจจุบัน

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแปลในงานเขียนนวนิยาย

มาลี วรลัคนากุล (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการแปลวรรณกรรมนวนิยายกำลังภายในฉบับแปลภาษาไทย เรื่อง กระบี่ใจพิสุทธิ์1จากต้นฉบับภาษาจีน เรื่อง เหลียนเฉิงเจวี๋ย（连城诀） ผลการศึกษาพบว่า การแปลภาษาเรื่องกระบี่ใจพิสุทธิ์มีการใช้รูปแบบการแปลที่หลากหลาย ได้แก่ (1) การเพิ่มคำตัดทอนปรับมีการแปลแบบคำต่อคำรักษาอรรถรสแบบจีนโดยการแปลในภาษาไทยใช้คำขยายอยู่หลังคำนาม แต่ภาษาจีนมีคำขยายอยู่หน้าคำนามใช้วิธีการทับศัพท์ถอดเสียงเป็นภาษาแต้จิ๋วและใส่วงเล็บข้างท้ายเป็นภาษาไทยมีการใช้วิธีการปรับข้อความมากที่สุดถ่ายทอดความหมายโดยไม่ยึดโครงสร้างของประโยคจีนเดิมให้สอดคล้องกับความคิดของคนไทยเพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการเสริมอรรถรสพบความบกพร่องทางความหมายไม่ตรงกับข้อความต้นฉบับภาษาบ้างด้านการถ่ายทอดสำนวนภาษิตมีลักษณะคล้ายคลึงกับสำนวนไทยเป็นส่วนมากส่วนการแปลประโยคภาษาจีน ได้แก่ ประโยคความเดียวประโยคความรวมการแปลภาษาไทยส่วนใหญ่จะวางส่วนขยายไว้หลังส่วนหลัก แต่ภาษาจีนจะวางส่วนขยายไว้หน้าส่วนหลักคงไว้ซึ่งโครงสร้างไวยากรณ์ภาษาจีนเป็นส่วนมาก (2) ด้านกลวิธีทางภาษาได้ใช้กลวิธีที่หลากหลาย ได้แก่ อุปมา บุคลาธิษฐาน สัทพจน์ ซึ่งมีการแปลความหมายที่สอดคล้องกับต้นฉบับพบการถ่ายทอดวรรณศิลป์ด้านร้อยกรองและ (3) ความแตกต่างวัฒนธรรมด้านภาษาในการแปลพบว่าภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของไทยจีนมีอิทธิพลต่อการถ่ายทอดความหมายอย่างชัดเจนทั้งในด้านการใช้คำกลุ่มคำสำนวนประโยคด้านวรรณศิลป์ในรูปประโยคภาษาไทยที่ยึดโครงสร้างภาษาจีนตามลีลานักประพันธ์อันเป็นเอกลักษณ์ของนวนิยายกำลังภายในโดยมีส่วนเหมือนกันและต่างกันกับต้นฉบับเรื่องเหลียนเฉิงเจี่ย (连城诀) ฉะนั้นการใช้วิธีการแปลแบบคำต่อคำผสมผสานร่วมกับการแปลแบบเอาความหมายเป็นการแปลที่นิยมใช้มากที่สุด จากการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และต่อยอดองค์ความรู้ในเรื่องกลวิธีการใช้ภาษาในนวนิยายแปลจีน เรื่องย้อนกาลสารทวสันต์ โดยการใช้กลวิธีการแปลวรรณกรรมนวนิยายจีนไปสร้างวัตถุประสงค์

วนิดา ตั้งเทียนชัย (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่องสำนวนจีน โครงสร้างทางภาษาและเจตนาการใช้ ผลการศึกษาพบว่า มี 3 แบบสำนวนจีนมีโครงสร้างวลี 8 แบบ คือ โครงสร้างวลีแบบประธาน-กริยา โครงสร้างวลีแบบกริยา-กรรม มี 5 แบบโครงสร้างวลีแบบสหกริยามี 3 แบบ โครงสร้างวลีแบบคู่ขนาน มี 6 แบบ โครงสร้างวลีแบบกริยา-ส่วนเสริม มี 3 แบบ โครงสร้างวลีแบบต่างระดับ มี 5 แบบ โครงสร้างวลีแบบบทควบ มี 2 แบบ โครงสร้างวลีแบบคำซ้ำ มี 2 แบบ โครงสร้างของประโยคได้แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ ประโยคเชิงซ้อนคู่ขนานและประโยคเชิงซ้อนต่างระดับ ประโยคเชิงซ้อนคู่ขนานมีความสัมพันธ์ 4 แบบ ดังนี้ ความสัมพันธ์แบบผสมผสาน ความสัมพันธ์แบบสืบเนื่อง ความสัมพันธ์แบบเพิ่มทวีความสัมพันธ์ แบบทางเลือก และประโยคเชิงซ้อนต่างระดับ มีความสัมพันธ์ 5 แบบ ดังนี้ ความสัมพันธ์แบบหักมุม ความสัมพันธ์แบบเป็นเหตุเป็นผล ความสัมพันธ์แบบบอกเงื่อนไข ความสัมพันธ์แบบสมมุติ ความสัมพันธ์แบบมีวัตถุประสงค์ สำหรับเจตนาการใช้สำนวนจีนตามความหมายได้ 5 ลักษณะ คือ สำนวนจีนชนิดบอกเจตนาตำหนิ บอกเจตนาตักเตือน บอกเจตนาแสดงความเห็น บอกเจตนาชื่นชม และบอกเจตนาประชดประชัน จากการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยสามารถ

นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และต่อยอดองค์ความรู้ในเรื่องกลวิธีการใช้ภาษาในนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ โดยการนำกลวิธีการใช้โวหารเพื่อสื่อสารหรือบอกเจตนาการใช้สำนวน และกลวิธีการใช้ภาพพจน์คำหรือวลีไปสร้างวัตถุประสงค์

ณัฐนันท์ ติยานนท์ (2014) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบนวนิยายจีนเจียกับฉบับแปลภาษาไทยบ้าน ผลการศึกษาพบว่า ประการแรกในด้านโครงสร้างทางภาษาทั้งระดับคำและระดับประโยคมีการเพิ่มเติม ตัดทอน ปรับคำหรือข้อความนั้นให้สอดคล้องกับบริบทและการถ่ายทอดตัวบทที่ตรงเกินไป ประการที่สอง กลวิธีทางภาษาที่โดดเด่นในนวนิยายจีนเจียนั้นเป็นการใช้ภาษาภาพพจน์ (figurative language) มีหลายวิธีด้วยกัน อาทิ อุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน สัญลักษณ์ สัทพจน์ และอติพจน์ ซึ่งสามารถอธิบายตามความหมายและโครงสร้างภาษาจีนหรือการปรับเปลี่ยนคำหรือโครงสร้างใหม่โดยให้สอดคล้องกับภาษาไทย ประการที่สาม ภูมิหลังทางสังคมวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละชาติมีอิทธิพลต่อการถ่ายทอดความหมายหรือที่เรียกว่า “เอกลักษณ์” ทางภาษา จากการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และต่อยอดองค์ความรู้ในเรื่องกลวิธีการใช้ภาษาในนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ โดยการใช้กลวิธีการใช้คำ กลวิธีการใช้ภาพพจน์ไปสร้างวัตถุประสงค์

บทที่ 3 กลวิธีการใช้ภาษาในนวนิยายเรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

การศึกษาการวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาในนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ มีขอบเขตด้านเนื้อหาการศึกษาผ่านวรรณกรรมนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ เล่มที่ 1 และเล่มที่ 2 เขียนโดย Hai Qing Na Tian E (ไห่ชิงหนาเทียนเอ๋อ) แปลโดย พริกหอม จัดพิมพ์ภายในประเทศไทยผ่านสำนักพิมพ์แจ่มใส จัดพิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อปี พ.ศ. 2562 มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา ได้แก่ 1. เพื่อศึกษาการใช้คำ โวหาร และภาพพจน์ของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ 2. เพื่อศึกษากลวิธีการแปลของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ บทนี้เป็นการนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับ การใช้คำ โวหาร และภาพพจน์ของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ โดยสามารถนำเสนอผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

3.1 การใช้คำของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

3.2 การใช้โวหารของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

3.3 การใช้ภาพพจน์ของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

การศึกษากลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษาในนวนิยายนั้นเป็นการศึกษาความเป็นตัวตนของผู้เขียนที่หลบซ่อนอยู่ในนวนิยาย ทำให้เห็นภูมิหลังความรู้ประสบการณ์ทัศนคติของผู้เขียน ดังนั้น ไม่ว่าผู้เขียนงานประเภทใด เรื่องใด แนวใด ก็จะมีกลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษาอยู่ในงานเขียนเหล่านั้น

การศึกษากลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษาในนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์เป็นการพิจารณาการใช้คำ การใช้โวหาร และการใช้ภาพพจน์ ทำให้นวนิยายมีความน่าสนใจ มีความบันเทิง

3.1 การใช้คำของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

ในการศึกษาการใช้ภาษาในประเด็นการใช้คำที่ปรากฏนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ ซึ่งเป็นเรื่องราวของ "หลินเซียนโม่" ที่ไม่เคยคิดว่าชีวิตของเธอจะเกิดเรื่องที่ทั้งน่าอัศจรรย์ และน่าเศร้าเช่นนี้ เธอได้ย้อนกาลเวลามาปรากฏตัวในยุคสมัยชุนชิว ทั้งยังอยู่ในฐานะแรงงานหญิงที่ต่ำต้อยในเหมืองแร่ ซึ่งเต็มไปด้วยฝุ่นคลี ต้องนอนในเพิงหญ้าโกโรโกโสที่ชุกชุมไปด้วยหมัดและยุง ต้องอยู่ท่ามกลางผู้คนซึ่งล้วนพูดภาษาที่เธอไม่คุ้นชิน แม้สภาพความเป็นอยู่จะดีขึ้นหลังจากเธอจับพลัดจับผลูรักษาโรคระบาดได้ ทว่าเรื่องนี้หาใช่สิ่งที่เธอปรารถนาด้วยหัวใจที่เฝ้าคิดคำนึงถึงโลกที่จากมา ด้วยจิตสำนึกที่พร่ำบอกว่าเธอไม่ใช่คนของที่นี่ ความหวังหนึ่งเดียวของเธอจึงเป็นการได้เดินทางไปยังภูเขาลูกนั้น ที่ที่เธอหวังสุดใจว่าจะมีเรื่องอัศจรรย์เกิดขึ้นอีกครั้งเพื่อพาเธอกลับ "บ้าน" แม้ว่าเธอจะต้องกลายเป็น "แรงงานทาสหลบหนี" และถูกตามล่า หรืออาจจะต้องแลกมาด้วยการรับใช้ปรนนิบัติบุรุษผู้หนึ่งก็ตาม โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาใช้คำของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ประเด็น 8 ประเด็น คือ

1. คำที่มีความหมายโดยนัย
2. คำแสดงอารมณ์
3. คำเลียนเสียงธรรมชาติ
4. คำรูปธรรม
5. คำนามธรรม

6. คำสแลง
7. คำด่าหรือคำหยาบ
8. คำเลียนเสียงพูด

1. คำที่มีความหมายโดยนัย

คำที่มีความหมายโดยนัย หมายถึง ความหมายที่แฝงอยู่ เป็นความหมาย ที่เกิดจากสัมพันธภาพ คือ ต้องมีบริบทเป็นเครื่องกำกับและชวนให้คิดถึงความหมายอย่างอื่นนอกเหนือไปจากความหมายปกติ เช่น กิน หมายถึง โกง เช่น กินจอบกินเสียม เฒี่ยน หมายถึง เอาชนะได้สำเร็จ เป็นต้น

ผู้วิจัย พบว่า ส่วนใหญ่นิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์มีการเลือกใช้คำเป็นสารที่ผู้พูดหรือผู้เขียนเจตนาหรือตั้งใจสื่อไปยังผู้ฟังหรือผู้อ่าน คำทุกคำจึงมีความหมายทั้งสิ้น ซึ่งอาจจะมีความหมายนัยตรง (โดยตรง) และคำที่มีความหมายโดยนัย (เชิงเปรียบเทียบ หรือ นัยประหวัด) โดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นไปในลักษณะของการใช้คำที่มีความหมายโดยนัยเป็นรูปแบบเฉพาะที่เข้าใจยาก หรือเป็นการเปรียบเทียบที่ซับซ้อนและรวมกันเป็นประโยคที่ต้องมีการตีความหมายอย่างละเอียด เนื่องจากย้อนกาลสารทวสันต์ เป็นการแปลนิยายจากนวนิยายของจีน แต่ก็มีการบอกความหมายในรูปแบบของเชิงอรรถด้านล่าง ส่วนใหญ่เป็นความหมายที่พิเศษออกไปจากความหมาย ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ผู้อ่านต้องคิดและตีความไปตามปริบททางภาษา ดังที่ ธัญญา สังขพันธานนท (2539: 238) กล่าวไว้ว่า “คำที่มี ความหมายแฝงนั้น มีความหมายในระดับลึกซ่อน อยู่ การจะเข้าใจได้ต่องอาศัยบริบท หรือข้อความแวดล้อม สามารถยกตัวอย่างดังนี้

ผู้เป็นแม่ซาบซึ้งในน้ำใจของเซียนโม่มาก พูดอะไรกับเธอมากมาย เซียนโม่เงี่ยหูฟังอย่างตั้งใจฟัง แต่ก็จนปัญญา ภาษาพื้นเมืองที่เธอ กอดพระบาทเมื่อจวนตัว เรียนรู้มาด้วยตัวเองนั้นมีขอบเขตจำกัด เพียงฟังออกว่าอีกฝ่ายกำลังขอบคุณตน (หน้า 8, กอดพระบาทเมื่อจวนตัว หมายถึง ไม่เตรียมตัวให้พร้อม เมื่อเรื่องมาถึงตัวจึงคิดหาหนทางแก้ไข)

ที่งัวเงียจับงูตัวนั้นโยนทิ้งไปแล้วล้มตัวลงนอนต่อ ท่ามกลางสายตาตำหนิของคนรอบข้าง เซียนโม่ก็เข้าใจอย่างลึกซึ้งแล้วว่าอะไรคือสิ่งที่เรียกว่า ดอกไม้ในเรือนกระจก บัณฑิตผู้ไร้ประโยชน์ (หน้า 22, ดอกไม้ในเรือนกระจก บัณฑิตผู้ไร้ประโยชน์ หมายถึง คนที่ได้รับการดูแลอย่างทะนุถนอมไม่เคยผ่านความยากลำบากย่อมไร้ประสบการณ์ บัณฑิตที่รู้เพียงหนังสือแต่ไม่มีความสามารถอื่น)

ใจคอเริ่มไม่สงบขึ้นมาอีก เซียนโม่เพียงรู้สึกว่าตนเพิ่งผ่านเหตุการณ์ดุจ “เรื่องเล่าพิสดารแดนเทียนฟาง” มา คนผู้นั้นเป็นไปได้อย่างมากว่าจะเคยเป็นบุคคลเป้าหมายที่คุณปู่ศึกษาค้นคว้ามา.. (หน้า 87, “เรื่องเล่าพิสดารแดนเทียนฟาง” หมายถึง เรื่องที่เป็นไปไม่ได้”)

2. คำแสดงอารมณ์

คำแสดงอารมณ์ หมายถึง คำที่เป็นเสียงอันเกิดจากอารมณ์สะเทือนใจของมนุษย์เช่น โธ่ อนิจจา เฮ้อ เป็นต้น

ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่นิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ มีการเขียนที่ใช้คำแสดงอารมณ์ ที่เป็นเสียงอันเกิดจากอารมณ์สะเทือนใจของมนุษย์ โดยผู้แต่งได้มีกลวิธีการเลือกใช้คำสื่ออารมณ์ความรู้สึกทางบวก เช่น การใช้คำที่แสดงความรู้สึกมีความสุข สบายใจ ดีใจภูมิใจ เป็นต้น และคำสื่ออารมณ์ความรู้สึกทางลบ เช่น การใช้คำที่แสดงความรู้สึกโศกเศร้า เหงา เจ็บปวด ทรมาน คับข้องใจ หงุดหงิดโกรธแค้น เหยียดหยาม เป็นต้น มาแสดงให้เห็นลักษณะอารมณ์ที่ซับซ้อนลึกซึ้งของตัวละครได้อย่างชัดเจน อีกทั้งให้ภาพสะท้อนอารมณ์ของตัวละคร อันใกล้เคียงกับชีวิตจริงของมนุษย์ได้อย่างละเอียด ทำให้ผู้อ่านนึกเห็นภาพเกิดความเข้าใจ และสะเทือนอารมณ์ร่วมไปกับตัวละคร ดังนั้นการจะนำเสนอสิ่งเหล่านี้จึงเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ที่ต้องอาศัยความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องราว ใช้ลีลาทางภาษามีชั้นเชิงในการประพันธ์ เพื่อสื่อสารสิ่งต่างๆ ในงานเขียนสู่ผู้อ่านจนเกิดเป็นจินตภาพที่เด่นชัด โดยผู้เขียนจะใส่ใจกับภาษาที่ใช้ในการบ่งชี้พฤติกรรมของตัวละครเป็นอย่างมาก การใช้ภาษาจึงต้องสอดคล้องกับพฤติกรรมของยุคสมัยนั้น ๆ โดยมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

เซียนโม่กำลังงงงัน ทันใดนั้นก็ถูกฝูหวังคว้าแขน พาเดินเข้าไปในวังด้วยความโมโหฮึดฮัด (หน้า 355)

เส้นโลหิตของฝูหวังเต้นตุบๆ แทบจะพ่นออกมา เซียนโม่ไม่แปลกใจเลยหากอีกสักครู่เขาจะเอาแผ่นไม้ไผ่บนโต๊ะกองนั้นทุบใส่ศรีษะซูฉง แบบนี้ไหนเลยจะเรียกว่าทัดทาน นี่เป็นการยั่วยุชัดๆ (หน้า 353)

คนผู้นั้นพลันคุกเข่าโขกศรีษะกับพื้น น้ำตาไหลดุจน้ำพุ (หน้า 26 เล่ม 2)

นึกถึงเซียนโม่ในใจของเขาก็รู้สึกยุบยิบ พูดตามตรงหลายวันมานี้เขาอยากไปหานางอย่างเช่นคืนวันนั้นอีกยิ่งนัก (หน้า 36 เล่ม 2)

3. คำเลียนเสียงธรรมชาติ

คำเลียนเสียงธรรมชาติ เช่น หวือ หวอ ปึง ปัง เปรี้ยง เป็นต้น คำเหล่านี้ให้ ความรู้สึกที่สมจริง ช่วยให้เกิดความรู้สึกที่สมจริง ช่วยให้เกิดความรู้สึกนึกคิด และกระตุ้นให้เกิดจินตภาพ

ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่นิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ มีการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ เพื่อให้ความรู้สึกสมจริง ช่วยให้เกิดความรู้สึกนึกคิด และกระตุ้นให้เกิดจินตภาพ (image) ผู้แต่งจึงมีการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ เพื่อเป็นการดึงดูดในเรื่องนั้น เพราะเสียงที่ได้ยินสามารถเรียกความสนใจ เกิดความสนุกสนานเพิ่มมากขึ้น ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเหมือนได้ยินเสียงหรือเห็นภาพ ทำให้เกิดความไพเราะและสะเทือนอารมณ์ตามไปด้วย ซึ่งในแต่ละภาษาก็จะมีการสร้างคำเลียนเสียงเหล่านี้ที่แตกต่างกันออกไปครับ การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ มีส่วนช่วยให้บทร้อยกรองไพเราะน่าฟังยิ่งขึ้น นิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ เป็นการเลียนเสียงโดยอ้างอิงจากลักษณะของเสียงที่มีตามธรรมชาติ หรือมีลักษณะเสียงตามธรรมชาติที่ใช้ตัวอักษรสะกดให้ออกเสียงให้คล้ายกับเสียงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือที่ได้ยินทั่วไปมากที่สุด โดยมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

ผนังห้องมีร่องเล็กๆ อยู่หลายร่อง เซียนโม่ขยับใบหน้าเข้าไปที่ร่องหนึ่งแล้วมองออกไป แสงสว่างส่องกระทบใบหน้าของเธอเป็นเส้นเพียงเห็นท้องฟ้าเริ่มสว่างแล้ว ข้างนอกกลับคล้ายมีหมอกขาวแผ่คลุมมองเห็นอะไรไม่ชัดเจน ได้ยินแต่เสียงน้ำซัดสาดครืนครั่น (หน้า 7)

ทาสทั้งหลายรวบรวมหญ้าได้มากพอแล้ว ฉวยโอกาสที่กินฟ้าอากาศปลอดโปร่งเริ่มลงมือสร้างกระท่อม มีเสียงโครมดังขึ้น หญ้ามุงหลังคาบนกระท่อมเก่าถูกรื้อลงมา เผยโครงไม้หยาบๆ บนหลังคาออกมาให้เห็น (หน้า 90)

เซียนโม่เก็บความรู้สึกไม่เป็นตัวของตัวเองไว้ ก้าวเท้าตามเขาไปทีละก้าวๆ กิ่งที่แยกออกไปของต้นไม้ถูกเหยียบจนสั่นไหว ส่งเสียงดังกร๊อบแกร๊บ (หน้า 295)

ล้อรถม้าบดไปบนถนนในวัง ดังเอื๊ยดอ๊าดดุจเสียงฟ้าคำรามดังเข้าหูเซียนโม่ยิ่งทำให้จิตใจว้าวุ่น (หน้า 354)

4. คำรูปธรรม

คำรูปธรรม หมายถึง คำที่ให้ความหมายและความเข้าใจในทางรูปร่างหรือในทางที่สัมผัสได้ด้วยประสาททั้ง 5 คือ ตา หู จมูก ลิ้น และกาย เช่น ตา หมายถึง สูง ต่ำ ดำ ขาว หู หมายถึง เปรี้ยงปัง เผละ จมูก หมายถึง หอม เหม็น ฉุน ลิ้น หมายถึง เปรี้ยว หวาน เค็ม กาย หมายถึง เย็น ร้อน หยาบ เป็นต้น

ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่นิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ ผู้เขียนมีการอธิบายสิ่งต่าง ๆ ที่รู้ได้ด้วยตา หู จมูก ลิ้น หรือสัมผัสจากกาย ได้แก่ สิ่งที่มีรูปมองเห็นได้ เสียงที่ได้ยินได้ กลิ่นที่จมูกรับรู้ได้ รสเปรี้ยวหวานมันเค็มที่ลิ้นรับรู้ และความร้อน เย็น แข็ง นิ่ม หยาบ ละเอียดที่กายรับรู้จากการสัมผัสโดยรูปธรรมเป็นสิ่งที่ปรากฏจริงซึ่งทำให้เกิดการรับรู้ได้ด้วยสัมผัสตามปรกติของคน ผู้เขียนเลือกใช้คำได้อย่างพิถีพิถันสอดคล้องกับเนื้อหาและปริบท คำที่ใช้จึงให้ความหมายที่ชัดเจนก่อให้เกิดจินตภาพ และเข้าใจเรื่องราวร่วมกับผู้เขียนได้เป็นอย่างดี อย่างสม่ำเสมอทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพ ได้แก่ จินตภาพด้านการเห็น จินตภาพด้านการได้กลิ่น เป็นต้น โดยมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

ไปด้วยกลิ่นเลวร้ายของสิ่งปฏิกูลที่ขับถ่ายและอาเจียนออกมาผสมปนเปกัน เนื่องจากการหลบหนีและซุกซ่อนตัวในช่วงก่อนหน้านี้ เสื้อผ้าบนตัวของเซียนโม่จึงสกปรกเลอะเทอะจนไม่รู้ว่าสีอะไร แต่เธอเริ่มชินแล้ว จึงนั่งเอาแขนเท้าเข่าเงียบๆ อยู่ที่มุมหนึ่ง (หน้า 8)

ข้างหน้ามีอ่างดินเผาวางเรียงอยู่หลายใบ ในนั้นมีข้าวต้มเหลวๆ บรรจุอยู่ ข้างอ่างแต่ละใบจะมีคนยืนอยู่คนหนึ่ง ใช้กระบวยตักน้ำข้าวต้มขึ้นมาให้พวกทาสดื่ม ยังไม่ทันเดินเข้าไปใกล้ เซียนโม่ก็ได้กลิ่นเหม็นบูดแล้ว (หน้า 12)

เพิงหญ้าโกโรโกโส นอนกันสิบกว่าคน แต่ละครต่างไม่ได้อาบน้ำมาเป็นเวลานาน เนื้อตัวมีกลิ่นเหม็นเปรี้ยวฉุนกึก ไม่เพียงเท่านั้น ที่นี่ยังมีหมัดและยุงเป็นฝูง.....พอเธอเคลิ้มหลับไปได้ก็พลันรู้สึกว่ามีอะไรบางอย่างเคลื่อนไหวอยู่บนมือ ตัวเย็นๆ ลื่นๆ เธอลืมตาขึ้นมา อาศัยแสงจันทร์มองเห็นอย่างชัดเจนแล้วก็ต้องกรีดร้องสะบัดมืออย่างแรง นั่นเป็นงูตัวหนึ่ง (หน้า 21)

เป็นครั้งแรกนับแต่เกิดมาทีเซียนโม่เห็นภาพการสังหารคนต่อหน้าต่อตา ปลายหอกยาวแทงทะลุหน้าอก คนผู้นั้นล่วงลงมา ชักกระตุกสองสามครั้งแล้วก็แน่นิ่งไป (หน้า 23)

เส้นผมของนางดำขลับผิวพรรณละเอียดเนียนขาวผ่องภายใต้แสงเทียนดวงหน้าของนางดูสว่างไสวงดงาม เพริศพริ้ง เขาเองก็นับได้ว่าพบเห็นหญิงงามมามากมายที่รูปร่างสูงที่อ่อนแอบอบบางที่สดใสร่าเริงที่งามเพลิดพริ้งแต่คนที่อยู่ตรงหน้าเวลานี้ทำให้เขารู้สึกถึงความแปลกหูแปลกตา (หน้า 76)

5. คำนามธรรม

คำนามธรรม หมายถึง คำที่ให้ความหมายได้อย่างชัดเจน หรือเป็นที่รับความหมายได้ทางประสาทที่ 6 คือ ทางใจ เช่น ความดีความชั่ว สวย เลย บาป บุญ คุณ โทษ คำประเภทนี้ สื่อความหมายได้ไม่ชัดเจนเท่าคำรูปธรรม ในการเขียนนักเขียนบางคนจะพยายามทำให้มีความหมายทางรูปธรรมด้วยการหาคำเสริมให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น รักปานดวงใจ ชอบเป็นชีวิตจิตใจ

ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่นิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ มีการเรียบเรียงสิ่งที่รู้ได้ด้วยใจแสดงออกให้เห็นอย่างเป็นจริงไม่ได้ เช่น ความรัก ความชัง ความซื่อสัตย์ ความคดโกง คุณธรรม เพราะเป็นความรู้สึกอยู่ในใจที่ไม่สามารถรู้ได้ หากไม่แสดงพฤติกรรมที่แสดงความรู้สึกนั้น การใช้คำนามเชิงนามธรรมสามารถสร้างความเข้าใจผิดและความสับสนในการเขียนได้เช่นเดียวกันในงานเขียนนี้จึงเป็นลักษณะของกาใช้คำนามที่เป็นรูปธรรมเพื่อสนับสนุนการอ้างอิงที่เป็นนามธรรมในบางประโยค ซึ่งในรูปแบบนามธรรมในบางครั้งใช้ในการกล่าวถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ยกขึ้นมา ในบางกรณีเหตุการณ์จริงที่เป็นรูปธรรมยากต่อการพูด หรือยากต่อการเข้าใจ โดยการกล่าวถึงในทางนามธรรมนั้น จะต้องมีการกล่าวโดยให้เข้าใจกันทั้งสองฝ่าย จากทั้งผู้พูดและผู้ฟัง ดังนั้น ความแตกต่างของรูปธรรมและนามธรรม คือ สิ่งที่เป็นรูปร่าง ตรงข้ามกับนามธรรม คือ สิ่งที่เห็นด้วยความคิด จากเนื้อหาความหมายของคำทั้งสองคำ ทำให้เราสามารถแยกแยะถึงข้อความต่าง ๆ ได้ เนื่องจากคำสองคำมีความเกี่ยวเนื่องกัน โดยมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

เธอเงยหน้าขึ้นด้วยความตกใจ เพียงเห็นพวกที่พูดคุยกันเมื่อครู่ต่างมองมาที่เธอ มีสองสามคนจ้องมาที่กางเกงของเธอแล้วหันมาหัวเราะอย่างไม่มีเจตนาดี ดูจากสายตาของพวกเธอ เซียนโม่เข้าใจแล้วว่าเกิดอะไรขึ้น (หน้า 13)

เซียนโม่อยู่ข้างหลัง เห็นเด็กหญิงก้าวเท้าตามไม่ทันก็จะเข้าไปช่วยประคอง ระหว่างทางมีคนที่ได้รับบาดเจ็บตอนถูกจับตัวมาทรมานไม่ไหวก็จะถูกลากออกจากขบวน นอนนิ่งไม่ขยับอยู่ข้างทาง บรรยากาศเต็มไปด้วยความซึมเซาหม่นหมอง (หน้า 16)

บางครั้งเซียนโม่รู้สึกว่าสิ่งทีเกิดขึ้นกับตนเป็นเรื่องที่น่าโศกเศร้า น่าเวทนาที่สุด แต่เมื่อมองดูผู้คนที่อยู่รอบข้าง จิตใจเธอก็รู้สึกดีขึ้น (หน้า 25)

อู่หวังฟังสำเนียงการพูดของนางดูไม่คุ้นหูและแปลกประหลาด แต่เสียงใสกังวานน่าฟัง ไม่นานสายตาของฉู่หวังก็จับนิ่งอยู่บริเวณลำคอของนาง ภายใต้แสงเทียน ผิวพรรณของนางผ่อง ดูผุดผาดนวลเนียนจากคิ้วดวงตาถึงปลายจมูก เส้นสายงดงามและสง่า ท่าทีหลบตาของนางทำให้คนเห็นแล้วรู้สึกอยากทะนุถนอน (หน้า 79)

6. คำสแลง

คำสแลง หมายถึง คำที่ใช้ให้คลาดเคลื่อนไปจากปกติในด้านใดด้านหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นด้านเสียง การเขียน และความหมาย เช่น สแลงในด้านเสียง และการเขียน มัลล์ เดิ้น (เดิ้ล) สแลงด้านความหมาย เซ็งระเบิด ไม่อยากเซด มันเป็นบ้า ชั่วบริสุทธิ์ ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่นิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ จะไม่พบคำแสลงเนื่องจากเป็นนวนิยายจีน และเป็นนวนิยายย้อนอดีต ซึ่งคำแสลงที่ใช้ส่วนใหญ่จะต้องการให้ผู้อ่านเกิดความสนุกเพลิดเพลิน คลายเครียดผ่านบทสนทนาของตัวละคร ซึ่งส่วนใหญ่คำแสลงจะเป็นศัพท์ที่ใช้ในยุคปัจจุบัน ดังนั้นจึงไม่เป็นที่พบเจอในงานเขียน นิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

7. **คำด่าหรือคำหยาบ**

คำด่าหรือคำหยาบ เช่น คำด่า คำสบถสาบาน และคำเสียดสีที่ส่อไปในทางหยาบคาย คำประเภทนี้ไม่เหมาะสมที่จะนำไปใช้ไม่ว่าจะเป็นการพูดหรือการเขียน

ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่นิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ ไม่นิยมใช้คำหยาบคาย หรือ คำที่สื่อถึงความไม่สุภาพ สื่อความความหมายในแง่ที่ไม่ดี หรือ ฟังไม่ไพเราะ แต่มีลักษณะของคำด่าที่ยังคงความสุภาพและไม่รุนแรงมากนัก อาจระบุเนื้อหาของคำหยาบไม่เหมือนกันตามแต่ละระดับสังคมและภาษาของแต่ละท้องถิ่น การใช้คำหยาบขึ้นอยู่กับวาระและกลุ่มบุคคลที่สื่อสาร โดยในแต่ละยุคจะมีการถือเรื่องสแลงต่างกัน โดยนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ ความพอดี ความพองาม ความพอสมจริง และไม่เน้นการต้องสร้างความสะใจให้ผู้อ่านโดยการนำคำหยาบคายที่สุดของที่สุดมาใช้โดยมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

“ใช้สมองหน่อย” เสี่ยวเฉินผุยิ้มๆ แม้ต้าหวังจะคาดเดาอารมณ์ยากแต่อย่างไรก็เป็นคนหนุ่ม ข้าได้ยินมาว่าระยะนี้ที่หนองน้ำใกล้เคียงมีจระเข้ดุร้าย ชาวบ้านต่างร่ำร้องให้จัดการจระเข้ รอต้าหวังมาแล้ว เจ้าก็กราบทูลให้ทรางทราบ..หือ? (หน้า 27)

ฉู่หวังโกรธจนแทบระงับอารมณ์ไม่อยู่ มองจ้องเขม็ง กัดฟันเอ่ยขึ้น “คนไร้มารยาท สังประหารได้” (หน้า 354)

ทุกคนต่างตื่นตะลึง พากันตำหนิสือซู่ไร้คุณธรรม “สือซู่ ก้งปิ่งใช้หนี้คืนหมดแล้ว เจ้าเล่นลูกไม้หน้าด้านๆ เช่นนี้จะต่างอะไรกับการแย่งชิงซึ่งหน้า” มีค่าด่าขึ้น (หน้า 38 เล่ม 2)

8. คำเลียนเสียงพูด

คำเลียนเสียงพูด หมายถึง คำที่เขียนถ่ายทอดออกมาให้เหมือนกับเสียงพูดให้มากที่สุด ซึ่งบางครั้งเสียงพูดนั้นก็มีลักษณะที่เล่นลิ้น ทำให้การเขียนพลอยมีลักษณะที่ผิดแปลกตามไปด้วยเสียมู้ดโม้ด ใช่มั้ย อย่างดีนะเนี่ย

ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่นิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ โดยส่วนใหญ่จะเป็นคำลงท้ายในการสื่อสาร เช่น พ่ะย่ะค่ะ เป็นต้น การใช้ภาษายังคงความเป็นยุคสมัยโบราณ ลักษณะการพูดและการเลียงเสียงพูดจึงมีการเรียบเรียงและการเขียนให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ยังมีการเลียนเสียงการอุทานการร้องไห้ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดอรรถรสในการการอ่านมากยิ่งขึ้น โดยมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

คนที่เดินมาหาเซียนโม่ใช้มีดตัดเชือกของเธอ คิดจะพาตัวเธอไป “ไม่...ขอร้องท่าน...ไม่” เซียนโม่ดิ้นรน “ขอร้องท่าน” (หน้า 14)

เรื่องนี้หระหม่อมได้รายงานให้ลิ่งอิ่นทราบแล้ว สองวันนี้มีแรงงานทาสส่งมาถึงจำนวนไม่น้อย ในถงซานก็กำลังเตรียมการขุดแร่พ่ะย่ะค่ะ (หน้า 18)

ใช่พ่ะย่ะค่ะ กงซุนหุยรีบตอบ “เล่อต้าฟูจะนั่งอยู่ตำแหน่งขวาของคนขับรถม้า ทำหน้าที่คุ้มกันให้ท่านเจ้าแคว้นอยู่เสมอพ่ะย่ะค่ะ (หน้า 74)

“เจ้าชื่อโม่หรือ” เขาถาม
เซียนโม่จู่ๆ ก็ได้ยินเขาพูดกับตน แต่ก็ไม่ได้เงยหน้าขึ้น เพียงตอบว่า “เพคะ” (หน้า 79)

“ไม่...ไม่มีถนนสายอื่น มีเพียงที่นี่...ฮือๆ! ฮือๆๆ...” เซียนโม่ยิ่งเสียใจหนัก หัวไหล่สั่นสะท้านไม่หยุด (หน้า 294)

3.2 การใช้โวหารของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

โวหาร คือ ถ้อยคำที่ใช้ในการสื่อสารด้วยการเรียบเรียงอย่างมีวิธีการ มีชั้นเชิงและมีศิลปะเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว เกิดจินตภาพและความรู้สึกตรงตามที่ผู้ส่งสารต้องการ โวหารมี 5 ประเภท ได้แก่ บรรยายโวหาร อธิบายโวหาร เทศนาโวหาร สาธกโวหาร และพรรณนาโวหาร ในการเขียนเรื่องราวอาจใช้โวหารต่าง ๆ กัน แล้วแต่ชนิดของข้อความ เช่น ข้อความตอนใดเป็นการเล่าเรื่องก็ใช้บรรยายโวหาร ข้อความตอนใดเป็นการสั่งสอนชี้แจงก็ใช้เทศนาโวหาร เป็นต้น ในการศึกษาการใช้โวหารของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ ซึ่งมีเนื้อหาอิงประวัติศาสตร์ในสมัยชุนชิว (770-476 ปีก่อนคริสต์ศักราช) ในสมัยนั้นจะมีการจดบันทึกเหตุการณ์สำคัญของแต่ละแคว้นแยกตามฤดูกาล "ชุนชิว" จึงเป็นชื่อของบันทึกประวัติศาสตร์ฉบับสำคัญของชนชาติจีน นิยายเรื่องนี้จะเน้นการบรรยายในลักษณะของโวหารตามยุคสมัยที่เก่าแก่กว่าหลายๆ เรื่องที่ โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาการใช้โวหารของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์เพียง 3 ประเด็น คือ

1) บรรยายโวหาร

2) เทศนาโวหาร

3) พรรณนาโวหาร

1) บรรยายโวหาร

บรรยายโวหาร คือโวหารเล่าเรื่องซึ่งเป็นการกล่าวถึงเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกันโดยชี้ให้เห็นถึงสถานที่เกิดเหตุการณ์ สาเหตุที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์ สภาพแวดล้อม บุคคลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลที่เกิดจากเหตุการณ์นั้น เนื้อเรื่องที่บรรยายอาจเป็นเรื่องที่สมมุติหรือเรื่องจริงก็ได้

ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่นิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ โดยส่วนใหญ่จะใช้ลักษณะของการบรรยายโวหาร การบรรยายสถานะตัวละครที่ต่างชั้นกัน การบรรยายค่านิยม การบรรยายบุคคล การบรรยายสภาพแวดล้อม โดยลักษณะการบรรยายมีความละเมียดละไม น่าอ่านและใช้ภาษาที่สละสลวย โดยมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

เสียงเรือสั่นสะเทือนขึ้นอีกครั้งคล้ายกระทบฝั่งช่องทางออกเหนือศีรษะเปิดออกในฉับพลันมีบันไดไม้ไผ่อันหนึ่งยื่นลงมาและบุรุษผิวดำมะเมื่อมรูปร่างล่ำสัน 2 คนก็ไต่บันไดลงมาในห้องผู้คนต่างส่งเสียงร้องด้วยความตื่นตระหนกฝูงแกะที่กำลังตื่นตกใจพากันเบียดเสียดหลบไปอยู่ที่มุมหนึ่งบุรุษท่าทางโหดร้ายดุดันส่งเสียงด่าอะไรบางอย่างแต่วันแรกที่อยู่ในมือฟาดออกไปไล่คนที่อยู่ในท้องเรือให้ขึ้นไป (หน้า 11)

รสชาติของเครื่องเทศกับรสชาติของเนื้อเป็ดผสมผสานกันได้อย่างพอเหมาะพอเจาะปลายลิ้นตวัดสัมผัสจากนั้นรสชาติเผ็ดร้อนตัวกลิ่นหอมของเครื่องปรุงรสที่หวานเค็มกำลังพอดีก็แผ่กระจายไปทั่วไปสู่วังลิ้มรสไปแววตาพลันสาดประกายเจิดจ้า (หน้า 492)

ผนังห้องมีร่องเล็กๆ อยู่หลายร่อง เซียนโม่ขยับใบหน้าเข้าไปที่ร่องหนึ่งแล้วมองออกไป แสงสว่างส่องกระทบใบหน้าของเธอเป็นเส้นเพียงเห็นท้องฟ้าเริ่มสว่างแล้ว ข้างนอกกลับคล้ายมีหมอกขาวแผ่คลุมมองเห็นอะไรไม่ชัดเจน ได้ยินแต่เสียงน้ำซัดสาดครืนครั่น (หน้า 7)

เพิงหญ้าโกโรโกโส นอนกันสิบกว่าคน แต่ละครต่างไม่ได้อาบน้ำมาเป็นเวลานาน เนื้อตัวมีกลิ่นเหม็นเปรี้ยวฉุนกึก ไม่เพียงเท่านั้น ที่นี่ยังมีหมัดและยุงเป็นฝูง.....พอเธอเคลิ้มหลับไปได้ก็พลันรู้สึกว่ามีอะไรบางอย่างเคลื่อนไหวอยู่บนมือ ตัวเย็นๆ ลื่นๆ เธอลืมตาขึ้นมา อาศัยแสงจันทร์มองเห็นอย่างชัดเจนแล้วก็ต้องกรีดร้องสะบัดมืออย่างแรง นั่นเป็นงูตัวหนึ่ง (หน้า 21)

บุรุษร่างสูงใหญ่พรุ่งนี้หน้าตาอัปลักษณ์ดุร้ายน่ากลัวด้านหลังยังมีพรรคพวกอีก 10 กว่าคนถือไม้กระบองดูก็รู้ว่าเตรียมตัวมาเป็นอย่างดี (หน้า 39 เล่ม 2)

การจัดวางข้าวของภายในห้องเป็นระเบียบสะอาดสะอ้านโต๊ะ 1 ตัวเตียง 1 ลังยังมีหีบไม้ใบหนึ่งล้วนมีรูปแบบที่เรียบง่าย เสื่อที่ปูพื้นก็มีไม่กี่ผืนแค่เพียงพอแก่การอยู่อาศัยเท่านั้น แต่เซียนโม่ดูเหมือนจะไม่อยากให้

ห้องพักดูจืดชืดเกินไป บนโต๊ะและที่ข้างหน้าต่างรั้วมีต้นไม้เล็กอ่อนนุ่มเขียวขจีหลายต้นวางตั้งอยู่ระหว่างเดิน เข้าไปดูก็เห็นว่าเป็นต้นไม้ดอกไม้ธรรมดาทั่วไปปลูกเป็นต้นๆในดินที่ใส่อยู่ในชามแตกแต่กลับดูสวยงามน่าเอ็นดู และน่าสนใจ (หน้า 11 เล่ม 2)

2) เทศนาโวหาร คือ โวหารที่กล่าวชักจูงผู้อื่นให้มีความเห็นคล้อยตามให้เชื่อถือและให้ปฏิบัติตาม การเขียนโวหารนี้ต้องอาศัยเหตุผล มีหลักฐานอ้างอิง ตลอดจนหยิบยกคติธรรม และสัจธรรมมาเป็นอุทาหรณ์ มักใช้อธิบายหลักธรรม โวหาร คำแนะนำสั่งสอน และคำชี้แจงเหตุผลต่าง ๆ ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่นิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ มีการใช้เทศนาโวหารเป็นการใช้ภาษาเรียงร้อยโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านรู้สึกคล้อยตามเกี่ยวกับการปลุกใจให้แง่คิด คติเตือนใจสอดแทรกไว้ในนวนิยาย ส่วนมากจะเป็นบทสนทนาหรือคำพูดเพื่อเตือนสติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต การบริหารจัดการบ้านเมืองในยุคสมัยนั้น และการเตือนสติที่สุ่มเสี่ยงต่อการลุ่มหลงทางกิเลศ โดยมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

“ต้าหวังสติปัญญาของคนเราเกิดขึ้นมาโดยธรรมชาติฉลาดหรือโง่เขาไม่ได้แบ่งแยกตามชายหญิงต้าหวังแสวงหาผู้มีสติปัญญาทั้งในราชสำนักและประชาชนใต้ล่าต่างรู้กันทั่วในเมื่อซืออีโม่ เชี่ยวชาญการคำนวณมีประโยชน์ต่อบ้านเมืองแล้วย้ายต้องถือเคร่งว่าเป็นชายหญิงนี่เป็นประการที่หนึ่งประการที่สอง กระหม่อมเห็นว่าหากตาหวังทรงอนุญาตย่อมเป็นที่ประจักษ์ชัดแจ้งว่าระหว่างมีจิตใจที่มุ่งแสวงหาผู้มีสติปัญญาทำให้ผู้มีสติปัญญาความสามารถบากหน้ามาพึ่งหาแคว้นชูยายไม่ใช่เป็นเรื่องที่ดียิ่งหรือ” (หน้า 354)

รถเทียมวัววิ่งไม่เร็วนักจะอยากขับรถไปทางคุยกับสินทวีและสวนโมกข์ถึงสาเหตุที่ตอนนั้นครอบครัวเขาต้องเป็นหนี้เป็นสินปลูกของเขาเดิมมีที่นาที่ดินไม่ดีอยู่ในมือจำนวนหนึ่งเห็นนครอิ่งตู่เจริญรุ่งเรืองมีผู้คนเดินผ่านไปมาคึกคักจากทั่วทุกสารทิศจึงเอาที่นาที่ดินที่ดีของครอบครัวไปแลกที่ดินกับผู้อื่นแล้วสร้างบ้านเรือนบนทำเลที่คึกคักที่สุดในละครอิงตูทำเป็นโรงเตี๊ยมที่พักแรมของคนเดินทางตอนแรกกิจการไม่เลวแต่หลังจากปู่ของเขาถึงแก่กรรมบิดาของสยามไม่เชี่ยวชาญการทำการค้าไม่เพียงไม่ค่อยได้เงินยังติดหนี้นำซ้ำตอนฤดูใบไม้ผลิเกิดน้ำท่วมที่นาของครอบครัวก็ถูกน้ำท่วมโรงเตี๊ยมไม่ได้รับการซ่อมแซมเรือนที่พักพังล่มภายใต้เคราะห์ซ้ำกรรมซัดหลายทางบิดาของจย่าจำต้องเอาตัวจย่าไปค้ำประกันกับเจ้าหนี้ (หน้า 374)

ตอนนี้จย่าได้รับการถ่ายตัวออกมาแล้วอยู่ในวังหลวงก็เป็นเรื่องดีดังกล่าวปลอบใจข้าเห็นว่าลงเตรียมแห่งนี้ทำเลดีเพียงดาวไปสักหน่อยยายท่านไม่บูรณะซ่อมแซมเมื่อมีแขกมาพักทุกอย่างก็ย่อมดีขึ้นมา (หน้า 477)

แต่ก่อนปู่ของจย่ามีความคิดก้าวหน้ามีวิธีการทำการค้าที่ดีโรงเตี๊ยมยังนับว่าคึกคักแต่เมื่อพ่อของจย่ามารับช่วงเขาเห็นว่าตนเป็นปัญญาชนไม่อาจคลุกคลีกับชาวบ้านทั่วไปจึงไม่ต้อนรับประชาชนคนธรรมดาด้วยเหตุนี้จำนวนแขกที่มาพักจึงลดลงการดำเนินกิจการโรงเตี๊ยมแย่ลงทุกปีหลังจากเงินทองขาดแคลนการดูแลรักษาสถานที่พักก็ถูกปล่อยปละละเลยสุดท้ายก็ตกอยู่ในสภาพเช่นนี้ (หน้า 480)

“กระหม่อมได้ยินแล้วถึงได้ทักท้วง” ฉู่ชงก็พูดอย่างแข็งกร้าว “ต้าหวังมีความหึกเหิมมุ่งมั่นที่จะปกครองบ้านเมืองเวลานี้เพิ่งจะเริ่มดีขึ้นกับย่อมได้ชื่อว่าลุ่มหลงมัวเมาในสุรนารีอีกครั้งแต่ไม่ยอมประกาศชื่อว่าเป็นผู้มุ่งแสวงหาผู้มีสติปัญญาถ้าหวังดึงคำสาบานต่อหน้าศาลบูรพกษัตริย์ในตอนนั้นยายไม่ใช่ทำให้ราชสำนักและประชาชนผู้จงรักภักดีต้องผิดหวัง”(หน้า 354)

“สำนักซานเฉียนเกี่ยวพันถึงการเงินของแคว้นกับปล่อยปลาหยอดยาละลายสิวเกิดความผิดพลาดเพราะความประมาทเลินเล่อ ก็มองเห็นว่าต้าหวังควรโยกย้ายสับเปลี่ยนคนที่เฉยเลยออกไปเพิ่มกำลังคนเข้ามาตรวจสอบทรัพย์สินในคลังและรายรับรายจ่ายในแต่ละเดือนอีกครั้งให้ตัวเลขยอดรวมรายรับรายจ่ายใน 1 ปีสอดคล้องตรงกันฉู่ชงกล่าวด้วยสีหน้าจริงจัง” (หน้า 351)

3) พรรณนาโวหาร คือโวหารที่ใช้กล่าวถึงเรื่องราว สถานที่ บุคคล สิ่งของ หรืออารมณ์อย่างละเอียดและอาจแทรกความรู้สึกของผู้เขียนลงไปด้วย เพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพ หรือเกิดอารมณ์คล้อยตาม

ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่นิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ การใช้พรรณนาโวหารเป็นการใช้ภาษาที่มีชั้นเชิง รำพึงรำพัน ทั้งนี้อาจจะเป็นการรำพึงรำพันกิริยาท่าทางของตัวละครด้วยผู้เขียนเองแบบสายตาพระเจ้า หรือเป็นการใส่บทสนทนาการรำพึงรำพันผ่านตัวละครเป็นการสอดแทรกอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนเพื่อโน้มน้าวให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกสะเทือนใจและคล้อยตาม เป็นอีกกลวิธีที่ทำให้ผู้อานเข้าใจความรู้สึกของตัวละคร หรือเห็นภาพเหตุการณ์อย่างละเอียด และเพื่อให้นวนิยายสมบูรณ์ตัวละครมีความสมจริงสามารถทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามได้พฤติกรรม โดยลักษณะของการพรรณนาใน นิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ แสดงออกมามีความสอดคล้องกับภูมิหลัง หรือสิ่งที่มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมนั้น ๆ โดยมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

บุตรชายผู้นี้ของนางแม้เวลาจะดื้อรั้นไม่เชื่อฟังนางอยู่เสมอแต่นางก็ยังเข้าใจเขาอยู่หลายส่วนเขารับสนมนางในเข้ามาจำนวนมากแสดงให้คนภายนอกเห็นถึงความมัวเมาอยู่กับการเสพสุขไม่ใส่ใจขุนนางชั่วร้ายคดในข้องอในกระดูกแต่ความจริงแล้วในใจกับซุกซ่อนจิตใจทระนงองอาจที่จะบุกไปข้างหน้าเอาไว้ต้มตัวอยู่สามปีพอร้องออกมาคำเดียวก็ทำให้คนตื่นตะลึงในใจเขาเขามีแต่เรื่องบ้านเมืองเรื่องอิสตรีแต่ไรมาไม่เคยสนใจแต่นับแต่มีสื่ออีโม่ไม่รู้ที่มาที่ไปแน่ชัดพรุ่งนี้เข้ามาทวงก็เริ่มเปลี่ยนไปไม่เหมือนเดิมแล้ว (หน้า 468)

ในใจกำลังตื่นเต้นทันได้ยินเสียงเปล่าเขาสัญญาณดังมาจากที่ไกลไม่รู้ตั้งแต่เมื่อไหร่ที่เชิงเขามีเรือลำเล็กออกมาจำนวนมากนับได้หลายสิบล้านเสียงเปล่าเขาสัญญาณดังก้องขึ้นทุกทีพอเข้าไปใกล้อีกหน่อยก็เห็นคนบนเรือเหล่านั้นต่างถือดาบงานธนูเตรียมพร้อมจะห้ามหันซ้ายมีเจตนาอันเป็นศัตรูอยู่ (หน้า 268)

จะย่าคุนพูดจบพันเก้าเข้ามาโอบกอดหมางและศพของป๋อชงไว้ หลายคนเข้ามาอบกอดอยู่ด้วยกันกอดคอกัน ร้องไห้เสียงร้องไห้น่าเวทนายิ่งคล้ายระบายความรู้สึกออกมาเช่นนั้นหวยหวนเรากับหัวใจจะแตกสลาย (หน้า 303 เล่ม 2)

นั่งทำปลาไม่เป็นจำต้องขอให้พ่อครัวช่วย พ่อครัวรับตัดทันทีขอดเกล็ดร้านทำความสะอาดตาอย่างคล่องแคล่วและยืนดูอยู่ข้างๆด้วยความอยากรู้เห็นเชียนเมื่อใช้มีดผ่าท้องป่าเอาเหล้าเกลือทาหมักไว้แล้วเอาต้นหอมกับขิงมาซอยและหั่นเป็นชิ้นยัดเข้าไปในตัวปลาในยุคนี้เครื่องปรุงรสอุดมสมบูรณ์บนเรือก็จะเตรียมไว้ไม่น้อยเช่นเลือกซอสปรุงรสที่รสชาติเหมาะสมมาอย่างหนึ่งแล้วให้ซื่อหลินฉวีไปขอน้ำแกงไก่ปลากับน้ำมันไก่ที่สดใหม่มาให้นางจำนวนหนึ่ง (หน้า 314 เล่ม 2)

3.3 การใช้ภาพพจน์ของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

ภาพพจน์ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า figure of speech คือ ถ้อยคำที่ทำให้เกิดภาพในใจโดยใช้กลวิธีหรือชั้นเชิงในการเรียบเรียงถ้อยคำให้มีพลังที่จะสัมผัสอารมณ์ของผู้อ่านจนเกิดความประทับใจ เกิดความเข้าใจลึกซึ้ง และเกิดอารมณ์สะเทือนใจมากกว่าถ้อยคำที่กล่าวอย่างตรงไปตรงมา ในการศึกษาการใช้ภาพพจน์ของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ ซึ่งมีเนื้อหาอิงประวัติศาสตร์ในสมัยชุนชิว (770-476 ปีก่อนคริสต์ศักราช) ในสมัยนั้นจะมีการจดบันทึกเหตุการณ์สำคัญของแต่ละแคว้นแยกตามฤดูกาล "ชุนชิว" จึงเป็นชื่อของบันทึกประวัติศาสตร์ฉบับสำคัญของชนชาติจีน โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาการใช้โวหารของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์เพียง 5 ประเด็น คือ

1) อุปมา (simile)
2) สัญลักษณ์ (symbol)
3) อติพจน์ (hyperbole)
4) คำถามเชิงวาทศิลป์ (rhetorail question)
5) การเลียนเสียงธรรมชาติ (onomatopoeia)

1) อุปมา (simile)

อุปมา คือ การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่งที่โดยธรรมชาติแล้วมีสภาพที่แตกต่างกัน แต่มีลักษณะเด่นร่วมกัน และใช้คำที่มีความหมายว่า เหมือนหรือคล้ายเป็นคำแสดงการเปรียบเทียบเพื่อเน้นให้เห็นจริงว่า เหมือนอย่างไร ในลักษณะใด โดยในงานของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ มีการใช้ภาษาให้เกิดความงดงามวิจิตรบรรจงในการกล่าวถึงรูปร่างหน้าตากับทั้งกิริยาอาการต่าง ๆ คือมี การใช้คำว่า เหมือน, ปาน, ดั่ง, หากแม่น, เหมือนดั่ง และเสมอ ในการเปรียบรูปลักษณ์สิ่งต่าง ๆ โดยมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

กองทุนโรงพยาบาลหน้ามีท่าทีสนใจมากดินแดนทางใต้กล่าวสำหรับคนทางตอนเหนือแล้วใช่จะย่างก้าวเข้าไปได้ง่ายๆที่นี่ภูมิประเทศดินฟ้าอากาศร้อนแตกต่างจากทางทิศเหนืออย่างสิ้นเชิงอากาศร้อนชื้นเป็นพิษที่ซุกซ่อนอยู่ตามป่าเขาลำเนายิ่งทำให้คนได้ยินแล้วหน้าเปลี่ยนสีแม้แต่แม้แต่ชาวโจที่แข็งแกร่งเกรียงไกรในตอนนั้นก็ยังเผชิญกับโรคไข้จับสั่นในระหว่างยกทัพมาโจมตีแคว้นฉู่ทำให้ต้องจ่ายค่าตอบแทนไปไม่น้อย (หน้า 174)

สองวันมานี้เธอทำงานหนักไม่รู้วันรู้คืนร่างกายเหน็ดเหนื่อยอ่อนล้ายิ่งแต่ความฮึกเหิมในการทำงานเต็มเปี่ยมเธอเป็นคนเห็นแก่ตัวคนหนึ่งไม่มีจิตใจเป็นห่วงเป็นใยเช่นผู้เป็นหมอแต่เพราะเรื่องที่บ้านกับทำให้ 2 เรื่องนี้กลายเป็นเรื่องเดียวกัน (หน้า 175)

เธออยากจะบอกว่าไม่ใช่เช่นนั้นใครหลายคนที่เธอรู้จักเช่นอาหมูกับอาลีล้วนจิตใจดีงามและใสซื่อไม่เคยข้องเกี่ยวกับการปล้นฆ่าเผาบ้านเรือนแต่ก็นึกถึงเมื่อก่อนตอนอ่านรายงานการขุดค้นพบต่างๆที่อยู่ในหนังสือของคุณปู่ลำคอก็ติดตามขึ้นมาสงครามแต่ไรมาก็ไม่เคยสนใจเรื่องจิตใจดีงามไม่ดีงามโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคสมัยที่มีแต่คิดจะเอาผนวกเอาดินแดนผู้อื่นสนใจแต่การช่วงชิงให้ทันการไม่ใช่ข้ากลืนกินเจ้าก็เจ้าลืมกินข้าไม่มีใครมีคุณธรรมอย่างแท้จริง (หน้า 113)

มีพระราชาองค์หนึ่งทุกวันหมกมุ่นอยู่กับการเสพสุข ไม่ถามไถ่เรื่องบ้านเมือง วันหนึ่งขุนนางใหญ่คนหนึ่งถามว่ามีนกใหญ่ตัวหนึ่ง สามปีไม่เคยขยับเขยื้อนเคลื่อนไหวไม่บินไม่ส่งเสียงร้องนี่คือนกอะไรพระราชาบอกว่านกใหญ่ตัวนี้ก็แค่ไม่บินพอบินทีก็ทะยานขึ้นสู่ท้องฟ้าก็แค่ไม่ร้องทีก็ทำให้คนตื่นตะลึง (หน้า 116 อุปมาถึงคนที่ปกติใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายไม่พิสดารแต่เมื่อใดที่เคลื่อนไหวขึ้นมาสามารถทำให้ผู้คนตกตะลึงได้)

ลมพัดโชยมาต้นกกเริงร่าไปตามสายลมดอกกบที่ทอดยาวติดต่อกันขาวโพลนดุจหิมะส่องสะท้อนกับสีสันของดวงตะวันยามสายัณห์ตาหนึ่งมีเปลวไฟร่วงหล่นลงมา (หน้า 329 เล่ม 2)

2) สัญลักษณ์ (symbol)

คือ การเปรียบเทียบที่เรียกสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยใช้คำอื่นแทน คำที่ใช้เรียกนั้นเกิดการเปรียบเทียบ และตีความซึ่งใช้กันมานานจนเป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไป มีความเป็นสากล โดยในงานของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ มีการใช้สัญลักษณ์ เรียกชื่อสิ่งๆหนึ่งโดยใช้คำอื่นมาแทน ไม่เรียกตรงๆ ส่วนใหญ่คำที่นำมาแทนจะเป็นคำที่เกิดจากการเปรียบเทียบและตีความ ซึ่งใช้กันมานานจนเป็นที่เข้าใจและรู้จักกันโดยทั่วไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ประพันธ์ต้องการเปรียบเทียบเพื่อสร้างภาพพจน์หรือมิฉะนั้นก็อาจจะอยู่ในภาวะที่กล่าวโดยตรงไม่ได้ เพราะไม่สมควรจึงต้องใช้สัญลักษณ์แทน โดยมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

ถ้าเคยได้ยินว่าวิธีการลบของแคว้นท่านจะให้ขบวนมาอยู่หน้ารถและพลทหารอยู่ข้างหลังบุกเข้าปะทะเข็นฆ่าสังหารทัพของข้าศึกจนโกลาหลอลหม่านชนเผ่าหรงตี๋เพียงได้ยินก็ขวัญหนีดีฝ่อ (หน้า 140)

3) อติพจน์ (hyperbole) คือ การกล่าวเกินจริง ซึ่งเป็นความรู้สึกหรือความคิดขอผู้กล่าวที่ต้องการย้ำความหมายให้ผู้ฟังรู้สึกว่าหนักแน่นจริงจัง ทั้งผู้กล่าวและผู้ฟังก็ข้าใจว่ามิใช่เป็นการกล่าวเท็จ ทั้งนี้เพื่อสร้างและเน้นความรู้สึกและอารมณ์ ทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกที่ลึกซึ้ง ภาพพจน์ชนิดนี้นิยมใช้กันมากแม้ในภาษาพูด เพราะเป็นการกล่าวที่ทำให้เห็นภาพได้ง่ายและแสดงความรู้สึกของกวีได้อย่างชัดเจน โดยในงานของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ มีการกล่าวสิ่งที่เกินความจริงมาเปรียบกับสิ่งที่ต้องการกล่าวถึงเพื่อให้ได้ความรู้สึกได้อารมณ์ และมุ่งผลทางด้านจิตใจมากกว่าข้อเท็จจริง ในการบรรยายความงาม ความรู้สึก หรือสภาพแวดล้อมต่างๆ จะเห็นได้ว่าที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เป็นการกล่าวที่เกินความจริง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่าน “เห็นภาพ” แต่สิ่งที่ผู้เขียนได้ใช้โวหารอติพจน์ทั้งหลายเหล่านั้นเป็นการกล่าวเกินจริง และมิอาจเกิดขึ้นได้ในโลกของความเป็นจริง โดยมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

ซังรู้วิชาแพทย์อยู่บ้านรู้จักเอาสมุนไพรบางอย่างที่เรียกชื่อไม่ถูกมาตามแล้วพอกแผลที่หลังให้เซียนโม่ยังต้มยาที่ไม่รู้ทำมาจากอะไรทั้งผมทั้งดำให้เสียงอ้อนเธอดื่มลงไปหัวคิ้วแทบจะผูกเป็นปม (หน้า 115)

ถ้าว่าที่นี่กับมีกลิ่นอายที่เป็นเอกลักษณ์บ้านโดนหลายรูปทรงบ้านก็เรียบง่ายบ้างก็โอกาสสวยงามบ้างก็ต่ำเตี้ยบ้างก็สูงใหญ่สร้างอยู่รวมกันเมื่อมองด้วยสายตาของคนในยุคสมัยปัจจุบันอาจจะดูไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยแต่ก็ดูมีสีสันมีชีวิตชีวาพอทราบข่าวว่าช่วงหลังกลับมาผู้คนมากมายต่าง เฮโลมาดูกันที่ถนนส่งเสียงร้องตะโกนกันคึกคักนั่งอยู่บนรถมองเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของคนเรานั้นฟังคำพูดที่พวกเขาพูดรู้สึกเหมือนตัวเองกำลังชมการแสดงนิทรรศการขนาดใหญ่อยู่ (หน้า 134)

ดวงจันทร์อยู่ตรงศีรษะพอดีแสงจันทร์สว่างสุกใสภายใต้มาตราตรีหมึกคานหลังคาตำหนักสูงใหญ่และขายเนินเขาเงียบวิเวกและใหญ่โตโอฬาร (หน้า 145)

ในสมัยโบราณประเพณีนิยมของชาวบ้านเป็นไปอย่างมีอิสระไม่ถูกจำกัดเซียนโม่งเองก็ไม่ใช่เพิ่งรู้เรื่องทำนองนี้เป็นครั้งแรกแต่เมื่อสิ่งเหล่านั้นดังห่างออกไปนานกลับพบว่าแววตาที่ชวนมองดูเปลี่ยนไปใบหน้าของเขาอยู่ใกล้มากในดวงตามีประกายแวววาวและร้อนผ่าว (หน้า 325 เล่ม 2)

กล่าวกันว่าในนั้นมีสาวผู้หนึ่งนั่งอยู่นานมีวิชาแปลกประหลาดในตัวใช้ท่อนไม้ทำเป็นนกบินได้ทั้งเคยรักษาโรคไข้จับสั่นที่น่ากลัวให้กับทหารแคว้นฉู่ (หน้า 345 เล่ม 2)

4) คำถามเชิงวาทศิลป์ (rhetoric question)

คำถามเชิงวาทศิลป์ คือ การตั้งคำถามแต่มิได้หวังคำตอบ หรือ ถ้ามีคำตอบก็เป็นคำตอบที่ผู้ถามและผู้ตอบรู้ดีอยู่แล้ว นักเขียนจะใช้คำถามเชิงวาทศิลป์เพื่อเร้าอารมณ์ผู้อ่าน หรือสื่อความหมาย และข้อคิดที่ต้องการ

ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่นิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ มีการตั้งคำถามแต่มิได้หวังคำตอบ หรือ ถ้ามีคำตอบก็เป็นคำตอบที่ทั้งผู้ถามและผู้ตอบรู้ดีอยู่แล้ว นักเขียนจะใช้คำถามเชิงวาทศิลป์เพื่อเร้าอารมณ์ผู้อ่าน หรือสื่อความหมายและข้อคิดที่ต้องการ โดยส่วนใหญ่ใน นิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ จะเป็นไปในลักษณะของการบริหารบ้านเมืองในสมัยนั้น การให้แง่คิด เพื่อวัตถุประสงค์ในโวหารหรือเพื่อแสดงจุดเพื่อเน้นหรือชักจูงพิจารณาข้อคำถาม หากมีการถามถึงผลเพียงอย่างเดียวโดยไม่มีคำตอบใดที่คาดหวังวัตถุประสงค์ของ การพูดไม่ใช่เพื่อตอบสนอง แต่เป็นการยืนยันหรือปฏิเสธประเด็นโดยปริยาย โดยมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

“ต้าหวังสติปัญญาของคนเราเกิดขึ้นมาโดยธรรมชาติฉลาดหรือโง่เขาไม่ได้แบ่งแยกตามชายหญิงต้าหวังแสวงหาผู้มีสติปัญญาทั้งในราชสำนักและประชาชนใต้ล่าต่างรู้กันทั่วในเมื่อซืออีโม่ เชี่ยวชาญการคำนวณมีประโยชน์ต่อบ้านเมืองแล้วย้ายต้องถือเคร่งว่าเป็นชายหญิงนี่เป็นประการที่หนึ่งประการที่สอง กระหม่อมเห็นว่าหากตาหวังทรงอนุญาตย่อมเป็นที่ประจักษ์ชัดแจ้งว่าระหว่างมีจิตใจที่มุ่งแสวงหาผู้มีสติปัญญาทำให้ผู้มีสติปัญญาความสามารถบากหน้ามาพึ่งหาแคว้นชูยายไม่ใช่เป็นเรื่องที่ดียิ่งหรือ” (หน้า 354)

“ต้าหวางโปรดอย่าหัวเราะเยาะ พวกกระหม่อมก็คือจระเข้ใหญ่งูยาวในหนองน้ำแห่งนี้ยังต้องหลบภัยอีกนายเรือเก่าเสียงดัง” (หน้า 129)

5) การเลียนเสียงธรรมชาติ (onomatopoeia)

ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่นิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ มีการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ เพื่อให้ความรู้สึกสมจริง ช่วยให้เกิดความรู้สึกนึกคิด และกระตุ้นให้เกิดจินตภาพ (image) ผู้แต่งจึงมีการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ เพื่อเป็นการดึงดูดในเรื่องนั้น เพราะเสียงที่ได้ยินสามารถเรียกความสนใจ เกิดความสนุกสนานเพิ่มมากขึ้น ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเหมือนได้ยินเสียงหรือเห็นภาพ ทำให้เกิดความไพเราะและสะเทือนอารมณ์ตามไปด้วย ซึ่งในแต่ละภาษาก็จะมีการสร้างคำเลียนเสียงเหล่านี้ที่แตกต่างกันออกไปครับ การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ มีส่วนช่วยให้บทร้อยกรองไพเราะน่าฟังยิ่งขึ้น นิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ เป็นการเลียนเสียงโดยอ้างอิงจากลักษณะของเสียงที่มีตามธรรมชาติ หรือมีลักษณะเสียงตามธรรมชาติที่ใช้ตัวอักษรสะกดให้ออกเสียงให้คล้ายกับเสียงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือที่ได้ยินทั่วไปมากที่สุด โดยมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

ผนังห้องมีร่องเล็กๆ อยู่หลายร่อง เซียนโม่ขยับใบหน้าเข้าไปที่ร่องหนึ่งแล้วมองออกไป แสงสว่างส่องกระทบใบหน้าของเธอเป็นเส้นเพียงเห็นท้องฟ้าเริ่มสว่างแล้ว ข้างนอกกลับคล้ายมีหมอกขาวแผ่คลุมมองเห็นอะไรไม่ชัดเจน ได้ยินแต่เสียงน้ำซัดสาดครืนครั่น (หน้า 7)

ทาสทั้งหลายรวบรวมหญ้าได้มากพอแล้ว ฉวยโอกาสที่กินฟ้าอากาศปลอดโปร่งเริ่มลงมือสร้างกระท่อม มีเสียงโครมดังขึ้น หญ้ามุงหลังคาบนกระท่อมเก่าถูกรื้อลงมา เผยโครงไม้หยาบๆ บนหลังคาออกมาให้เห็น (หน้า 90)

เซียนโม่เก็บความรู้สึกไม่เป็นตัวของตัวเองไว้ ก้าวเท้าตามเขาไปทีละก้าวๆ กิ่งที่แยกออกไปของต้นไม้ถูกเหยียบจนสั่นไหว ส่งเสียงดังกร๊อบแกร๊บ (หน้า 295)

ล้อรถม้าบดไปบนถนนในวัง ดังเอี๊ยดอ๊าดดุจเสียงฟ้าคำรามดังเข้าหูเซียนโม่ยิ่งทำให้จิตใจว้าวุ่น (หน้า 354)

จากการศึกษาการวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาในนิยายแปลจีน เป็นการพิจารณาการใช้คำ การใช้โวหาร และการใช้ภาพพจน์ ทำให้นวนิยายมีความน่าสนใจ มีความบันเทิง เมื่อพิจารณาจะเห็นได้ว่า ในประเด็นการใช้คำผู้แปลมีการแปลโดยมีการใช้ 1. คำที่มีความหมายโดยนัย 2. คำแสดงอารมณ์ 3. คำเลียนเสียงธรรมชาติ 4. คำรูปธรรม 5. คำนามธรรม 6. คำสแลง 7. คำด่าหรือคำหยาบ 8. คำเลียนเสียงพูด จะเห็นได้ว่าผู้แปลจะให้ความสำคัญการแปลโดยยังคงอรรถรสของเนื้อหา โดยมีการใช้คำดังที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น โดยส่วนใหญ่เป็นคำได้รับความนิยม สื่อสาร ได้ชัดเจน เข้าใจง่ายและเป็นที่รู้จักกันดีโดยทั่วไปจากผู้อ่านฉบับแปล แต่ก็ยังมีการแปลแบบเอาความปะปนอยู่ด้วยขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเนื้อความแต่ละบริบท ทำให้

งานแปลมีความเป็นธรรมชาติและสามารถรักษาอรรถรสของเนื้อเรื่องไว้ได้เป็นอย่างดี ในประเด็นของการใช้โวหารของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ มีการเรียบเรียงอย่างมีวิธีการ มีชั้นเชิงและมีศิลปะเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว โดยจะเห็นว่าผู้แปลอาศัยการแปลแบบใช้โวหาร เป็นการนำเสนอสารโดยการพลิกแพลงภาษาที่ใช้พูดหรือเขียนให้ต่างออกไปจากภาษาตามตัวอักษรทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในใจ เกิดความประทับใจ เกิดความรู้สึกสะเทือนใจเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพอย่างชัดเจนมากขึ้น โดยการใช้คำประเภทบรรยายโวหาร เทศนาโวหาร และพรรณนาโวหาร เป็นหลัก ถือเป็นอีกกลวิธีที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความรู้สึกของตัวละคร หรือเห็นภาพเหตุการณ์อย่างละเอียด และเพื่อให้นวนิยายสมบูรณ์ ตัวละครมีความสมจริง แสดงออกมามีความสอดคล้องกับภูมิหลัง หรือสิ่งที่มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมนั้น ๆ ของตัวละครในนวนิยายได้เป็นอย่างดี ในส่วนของการใช้ภาพพจน์ ผู้เขียนจะใช้กลวิธีหรือชั้นเชิงในการเรียบเรียงถ้อยคำให้มีพลังที่จะสัมผัสอารมณ์ของผู้อ่านจนเกิดความประทับใจ โดยนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ มีเนื้อหาอิงประวัติศาสตร์ในอดีต ดังนั้นในการใช้ภาพพจน์จะทำให้ ทำให้ผู้รับสารเกิดมโนภาพ เกิดจินตนาการ ถ่ายทอดอารมณ์ ทำให้มีความรู้สึกร่วมตรงตามความปรารถนาของผู้ส่งสาร การใช้ถ้อยคำ นอกจากจะใช้ให้มีความหมายอย่างตรงไปตรงมาตามตัวอักษรของนวนิยาย ถ้อยคำเหล่านี้ยังมีความหมายแฝงเร้นอยู่ ซึ่งก่อให้เกิดพลังที่สามารถบรรยายได้แจ่มชัดขึ้นและสร้างอารมณ์สะเทือนใจได้ดียิ่งขึ้น อันเป็นกลวิธีที่ใช้สื่อเนื้อหาที่แปลได้จากนวนิยาย จากข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การใช้กลวิธีการใช้คำ การใช้โวหาร และการใช้ภาพพจน์ในนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ ทำให้สามารถถ่ายทอดเหตุการณ์ให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพที่เด่นชัด และถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร หรือเรื่องราวให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังรับรู้ได้อย่างชัดเจน โดยอาศัยการเปรียบเทียบกับธรรมชาติที่มีความใกล้ชิดหรือเป็นที่รู้จักคุ้นเคยกันดีในชีวิตความเป็นอยู่ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถสร้างมโนภาพได้จากประสบการณ์ของตนที่มีต่อธรรมชาติเหล่านั้น การเปรียบเทียบกับสิ่งที่ต้องใช้จินตนาการและประสบการณ์ส่วนตัวของผู้อ่านร่วม จึงจะทำให้มองเห็นมโนภาพได้แจ่มชัดตามความต้องการของผู้แปล

บทที่ 4 กลวิธีการแปลของนวนิยาย เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

การศึกษากลวิธีการแปลของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ มีขอบเขตด้านเนื้อหาการศึกษาผ่านวรรณกรรมนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ เล่มที่ 1 และเล่มที่ 2 เขียนโดย Hai Qing Na Tian E (ไห่ชิงหนาเทียนเอ๋อ) แปลโดย พริกหอม จัดพิมพ์ภายในประเทศไทยผ่านสำนักพิมพ์แจ่มใส จัดพิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อปี พ.ศ. 2562 มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา ได้แก่ 1. เพื่อศึกษาการใช้คำ โวหาร และภาพพจน์ของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ 2. เพื่อศึกษากลวิธีการแปลของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ บทนี้เป็นการนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับ กลวิธีการแปลของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ โดยสามารถนำเสนอผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

4.1 การถ่ายทอดความหมายในระดับคำของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

4. 2 การถ่ายทอดความหมายระดับข้อความหรือประโยคของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

4.3 การถ่ายทอดสำนวนสุภาษิตจีนของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

การศึกษากลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษาในนวนิยายนั้นเป็นการศึกษาความเป็นตัวตนของผู้เขียนที่หลบซ่อนอยู่ในนวนิยาย ทำให้เห็นภูมิหลังความรู้ประสบการณ์ทัศนคติของผู้เขียน ดังนั้น ไม่ว่าผู้เขียนงานประเภทใด เรื่องใด แนวใด ก็จะมีกลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษาอยู่ในงานเขียนเหล่านั้น

การศึกษากลวิธีการแปลในนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์เป็นการพิจารณาการใช้การถ่ายทอดความหมายในระดับ การถ่ายทอดความหมายระดับข้อความหรือประโยค และการถ่ายทอดสำนวนสุภาษิตจีน

4.1 การถ่ายทอดความหมายในระดับคำของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับ การถ่ายทอดความหมายในระดับคำ จะพบว่า การถ่ายทอดความหมายในระดับคำในฉบับแปลภาษาไทย สามารถแบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆต่อไปนี้

1. การถ่ายทอดคำสรรพนาม มีการปรับเปลี่ยนการถ่ายทอดคำสรรพนามในฉบับแปลแตกต่างจากภาษาจีน เพราะผู้แปลต้องการถ่ายทอดภาษาแปลให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตัวละครหรือให้สอดคล้องกับสภาพสังคมไทย โดยคำ สรรพนาม หมายถึง คำที่ใช้แทนคำนามที่กล่าวถึงมาแล้ว เพื่อจะได้ไม่ต้องกล่าวคำนามนั้นซ้ำอีก เช่นคำว่า ฉัน เรา ดิฉัน กระผม กู คุณ ท่าน ใต้เท้า เขา มัน สิ่งใด ผู้ใด นี่ นั่น อะไร ใคร บ้าง เป็นต้น ชนิดของคำสรรพนาม สามารถแบ่งออกเป็น 6 ชนิด ดังนี้

1.1 บุรุษสรรพนาม คือ คำ สรรพนามที่ใช้แทนผู้พูด แบ่งเป็นชนิดย่อยได้ 3 ชนิด คือ

1) สรรพนามบุรุษที่ 1 ใช้แทนตัวผู้พูด เช่น ผม ฉัน ดิฉัน กระผม ข้าพเจ้า กู เรา ข้าพระพุทธเจ้า อาตมา หม่อมฉัน เกล้ากระหม่อม

2) สรรพนามบุรุษที่ 2 ใช้แทนผู้ฟัง หรือผู้ที่เราพูดด้วย เช่น คุณ เธอ ใต้เท้า ท่าน ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ฝ่าพระบาท พระคุณเจ้า

3) สรรพนามบุรุษที่ 3 ใช้แทนผู้ที่กล่าวถึง เขา มัน ท่าน พระองค์

1.2 ประพันธสรรพนาม คือ คำสรรพนามที่ใช้แทนคำนามและใช้เชื่อมประโยคทำหน้าที่เชื่อมประโยคให้มีความ สัมพันธ์กัน ได้แก่คำว่า ที่ ซึ่ง อัน ผู้

1.3 นิยมสรรพนาม คือ สรรพนามที่ใช้แทนนามชี้เฉพาะเจาะจงหรือบอกกำหนดความให้ผู้พูดกับผู้ฟังเข้าใจกัน ได้แก่คำว่า นี่ นั่น โน่น

1.4 อนิยมสรรนาม คือ สรรพนามใช้แทนนามบอกความไม่ชี้เฉพาะเจาะจงที่แน่นอนลงไป ได้แก่คำว่า อะไร ใคร ไหน ใด บางครั้งก็เป็นคำซ้ำๆ เช่น ใครๆ อะไรๆ ไหนๆ

1.5 วิภาคสรรพนาม คือ สรรพนามที่ใช้แทนคำนาม ซึ่งแสดงให้เห็นว่านามนั้นจำแนกออกเป็นหลายส่วน ได้แก่คำว่า ต่าง บ้าง กัน

1.6 ปฤจฉาสรรพนาม คือ สรรพนามที่ใช้แทนนามที่เป็นคำถาม ได้แก่คำว่า อะไร ใคร ไหน ผู้ใด สิ่งใด ผู้ใด ฯลฯ

จากการศึกษา การถ่ายทอดคำสรรพนาม มีการปรับเปลี่ยนการถ่ายทอดคำสรรพนามในฉบับแปลแตกต่างจากภาษาจีน เพราะผู้แปลต้องการถ่ายทอดภาษาแปลให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตัวละครหรือให้สอดคล้องกับสภาพสังคมไทยในหลายๆ ประโยค ดังตัวอย่างต่อไปนี้

阡陌 经过，忽然听到几个词传入耳中，有一点点熟悉。心中像被什么敲了一记，她忍不住朝那些人看去。

“ตอนเซียนโม่ *เดินผ่านพลันได้ยินคำบางคำลอยเข้าหูดูมีความคุ้นเคยอยู่เล็กน้อย คล้ายมีอะไรบางอย่างเคาะเข้ามาที่กลางใจ เธอหันไปมองคนเหล่านั้นอย่างห้ามใจไม่อยู่”*

ผู้แปลเลือกใช้คำว่า เซียนโม่ แทนศัพท์เดิม ที่หมายถึง ฉัน โดยลักษณะการแปลจะเปลี่ยนสรรพนามฉัน เป็นเซียนโม่ทุกประโยค

他 们正盯着队 伍里的 女人，评论这个好不好，那个好不好 …… 突然，有人笑着喊了一声，走过来，把阡陌拽住。

*“พวกเขากำลังจ้องมอง**หญิงสาว**ในขบวนวิพากษ์วิจารณ์ว่าคนนี้ดีไม่ดี”*

ผู้แปลเลือกใช้คำว่า หญิงสาว แทนศัพท์เดิม ที่หมายถึง ผู้หญิง เพราะผู้แปลต้องการถ่ายทอดภาษาแปลให้สอดคล้องและสวยงาม

“不……求你，不……”阡陌挣扎着，“求你……”

“ไม่.....ขอร้องท่าน.....ได้โปรด.....” เซียนโม่ดิ้นรน “ขอร้องท่าน...”

ผู้แปลเลือกใช้คำว่า ท่าน โดยเป็นการแทนสรรพนามเพื่อให้เข้าใจมากขึ้น โดยต้นฉบับไม่มีคำว่าท่านในประโยค ทั้งนี้เพราะผู้แปลต้องการถ่ายทอดภาษาแปลให้สอดคล้องและสวยงาม

“伍举看看她，一笑，转身走开

工尹对士兵 jiāo **代几句，看了看阡陌，冷着**脸拂袖而去”

“อู่จวี่มองนางแล้วยิ้ม พร้อมกับหมุนตัวเดินจากไป”

ผู้แปลเลือกใช้คำว่า นาง แทนคำว่า เธอ โดยให้คงความมีอรรถรสในการสื่อสารในนวนิยายมากขึ้น

จากข้างต้นจะเห็นได้ว่า การถ่ายทอดคำสรรพนาม โดยมีการเปลี่ยนแปลงคำสรรพนามบางคำเพื่อให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น มีอรรถรสในการสื่อสารมากขึ้น นอกจากจะเข้ากับบริบทของสังคมไทยยังสอดคล้องกับเนื้อหาในนวนิยายที่เป็นลักษณะนวนิยายย้อนอดีต โดยอาจมีการแปลที่มีแตกต่างจากต้นฉบับภาษาจีน ทั้งนี้เพื่อให้มีความสอดคล้องกับความรู้สึกของตัวละครเพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าถึงมากที่สุด

2. การถ่ายทอดคำวิสามานยนามหรือชื่อเฉพาะ เนื่องจากชื่อเฉพาะในนวนิยายเรื่องนี้มีคำที่มาจากภาษาต่างประเทศและชื่อเฉพาะที่มีอยู่ในภาษาต้นทางเท่านั้น จากการศึกษา พบว่าหากเป็นคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ ผู้แปลเลือกวิธีการทับศัพท์เพื่อความเป็นสากลและเข้าใจได้ทั่วถึงในหมู่ผู้อ่านชาวไทย โดย คำ สามานยนามหรือชื่อเฉพาะ เป็น คำนามที่เป็นชื่อเฉพาะ ตั้งขึ้นสำหรับเรียกคน สัตว์ สิ่งของ และสถานที่ เพื่อให้รู้ชัดว่าเป็นใครหรืออะไร เช่น ช้างเอราวัณ เรือสุพรรณหงส์ จังหวัดเชียงใหม่.

“寡人来看看铜山。”未等工尹客套完，楚王开口淡淡道，目光掠过竹简上的字，“近来铜山出矿少了，可有何难处？”

ผู้แปลเลือกแปล

“กว่าเหริน มาเยี่ยมดูถงซาน” ไม่รอให้กงอิ่นกล่าวคำพูดตามพิธีรีตองจบ ฉู่หวังก็เอ่ยเสียงราบเรียบขึ้น สายตาละผ่านตัวอักษรบนแผ่นไม้ไผ่ “ระยะหลังมานี้จำนวนแร่จากถงซานลดน้อยลง หรือว่ามีปัญหาอะไร”

แทน

"แม่ม่ายมาดูคอปเปอร์เมาน์เทน" ก่อนที่กงอิ่นจะเสร็จสิ้นการรับใช้อย่างสุภาพกษัตริย์ชูกล่าวเบา ๆ ดวงตาของเขากระพริบไปที่ตัวอักษรบนใบไผ่ "เมื่อเร็ว ๆ นี้มีเหมืองแร่ในภูเขาทองคำน้อยลงปัญหาคืออะไร"

จากข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้แปลใช้ แร่จากถงซาน แทน เหมืองแร่ในภูเขาทองคำ

นอกจากนี้มีการอธิบายคำแปลเพิ่มเติมของคำว่า

กว่าเหริน ที่หมายถึง คำเรียกตนเองของกษัตริย์จีนโบราณที่หมายถึง ข้าพเจ้า

กงอิ่น ที่หมายถึง ตำแหน่งขุนนางผู้ควบคุมดูแลคนงาน เช่นในงานเหมือง งานก่อสร้าง เป็นต้น

臣 已经 报知 令尹，这两日已有不少工隶送到，铜山中也正加紧开采。

ผู้แปลเลือกแปล

“เรื่องนี้กระหม่อมได้รายงานให้ลิ่งอิ่นทราบแล้ว สองวันนี้มีแรงงานทาสส่งมาถึงจำนวนไม่น้อยในถงซานก็กำลังเร่งเตรียมการขุดแร่พะยะค่ะ”

แทน

“รัฐมนตรีได้รายงานกับลิ่งอิ่นแล้วว่ามีการส่งคนงานจำนวนมากมาให้เขาในสองวันที่ผ่านมาและถงซานก็กำลังเร่งทำเหมือง”

จากข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้แปลใช้ กระหม่อม แทน รัฐมนตรี เพื่อให้ผู้อ่านคนไทยเข้าใจมากขึ้น

นอกจากนี้มีการอธิบายคำแปลเพิ่มเติมของคำว่า

ลิ่งอิ่น หมายถึง ตำแหน่งของผู้บริหารข้าราชการแผ่นดินของแคว้นฉูในยุคชุนชิว

楚王望望头顶，天空广阔，暮色已经降下，残日挂在远山那头，余晖将天空染作淡淡的紫色。官署中的庭燎明亮，矿场中，也已经点起了无数的火把，照着密布的矿井，劳作的人络绎不绝。

ผู้แปลเลือกแปล

*“ฉู่หวังมองขึ้นไปเหนือศีรษะ ท้องฟ้ากว้างใหญ่ไพศาล แสงสายัณห์โรยตัวลงมาแล้ว ตะวันที่คล้อยตามรออยู่เหนือยอดเขาอันไกลโพ้นแสงสุดท้ายที่เหลืออยู่อาจยอมท้องฟ้าให้มีสีม่วงจางๆ แสงไฟ**<u>ในค่ายบัญชาการสว่าง</u>**ไสว ในเหมืองแร่ก็จุดคบไฟขึ้นมาละลานตา แล้วแสงสว่างบ่อแร่ที่เรียงรายอยู่แน่นขนัด คนที่กำลังทำงานเดินขวักไขว่ไปมาไม่ขาดสาย”*

แทน

*“ราชาแห่งชูมองไปที่ศีรษะของเขาท้องฟ้ากว้างพลบค่ำได้ลดลงดวงอาทิตย์ที่ส่องแสงแขวนอยู่ที่ด้านไกลของภูเขาและสายัณห์ทำให้ท้องฟ้าเป็นสีม่วงจาง ๆ ลาน**<u>ภายในสำนักงานรัฐบาล</u>**สว่างไสวและมีการจุดคบเพลิงจำนวนนับไม่ถ้วนในเหมืองและเหมืองที่ปกคลุมหนาแน่นเต็มไปด้วยผู้คนที่ทำงานท่ามกลางสายน้ำที่ไม่มีที่สิ้นสุด”*

โดยผู้แปลใช้คำว่า ค่ายบัญชาการ แทนคำแปล สำนักงานรัฐบาล

“……这叫黄花蒿，可别弄错了。”奶奶将一把糙药放在阡陌的篮子里，笑眯眯地说。

ผู้แปลเลือกแปล

หวงฮวาเฮา โดย เป็นคำศัพท์เฉพาะ ซึ่งหมายถึง สมุนไพรที่มีสรรพคุณแก้ไข้ที่เกิดจากความร้อนในช่วงฤดูร้อน

แทน

"... นี่เรียกว่าฮว่างบอระเพ็ดอย่าทำผิด" คุณยายใส่ยาหยาบหนึ่งกำมือลงในตะกร้าข้าวแล้วพูดด้วยรอยยิ้ม

新　鲜的糙药被倒入石臼中舂打，用竹筛箅掉渣，汁液散发出奇特的味道。药汁很快制好，但是想到要接近病人，许多人都露出畏惧之色。

ผู้แปลเลือกแปล

“...สมุนไพรถูกเทบนครกหินแล้วตำ จากนั้นใช้ตะแกรงไม้ไผ่ร่อนกากออก น้ำยาส่งกลิ่นแปลกประหลาด ไม่นานก็ปรุงน้ำยาเสร็จ หลายคนก็มีสีหน้าหวาดกลัว...”

แทน

“...ยาหยาบสดเทลงในครกหินแล้วโขลกและเอากากออกด้วยตะแกรงไม้ไผ่น้ำผลไม้ให้รสชาติแปลก ๆ มีการเตรียมการผสมอย่างรวดเร็ว แต่หลายคนกลัวที่จะเข้าใกล้ผู้ป่วย...”

จากข้างต้นจะเห็นได้ว่า เนื่องจากชื่อเฉพาะในนวนิยายเรื่องนี้มีคำที่มาจากภาษาต่างประเทศและชื่อเฉพาะที่มีอยู่ในภาษาต้นทางเท่านั้น จากการศึกษา พบว่าหากเป็นคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ ผู้แปลเลือกวิธีการทับศัพท์เพื่อความเป็นสากลและเข้าใจได้ทั่วถึงในหมู่ผู้อ่านชาวไทย โดยคำ สามานยนามหรือชื่อเฉพาะเป็น คำนามที่เป็นชื่อเฉพาะ ตั้งขึ้นสำหรับเรียกคน สัตว์ สิ่งของ และสถานที่ เพื่อให้รู้ชัดว่าเป็นใครหรืออะไร เช่น ช้างเอราวัณ เรือสุพรรณหงส์ จังหวัดเชียงใหม่.

3. การถ่ายทอดคำวิเศษณ์ พบว่าในฉบับแปลภาษาไทย มีการถ่ายทอดคำวิเศษณ์ที่มีความบกพร่องทางความหมายและสื่อความหมายไม่ตรงกับต้นฉบับ โดยคำวิเศษณ์ คือคำที่ทำหน้าที่ขยายคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์ด้วยกัน เพื่อให้ได้ความชัดเจนยิ่งขึ้น ในภาษาไทย คำวิเศษณ์สามารถใช้ขยายได้ทั้งนาม สรรพนาม กริยา และวิเศษณ์ ในขณะที่ในภาษาอังกฤษจะแยกคำวิเศษณ์ออกเป็นสองประเภทคือ คำคุณศัพท์ (adjective) ใช้ขยายได้เฉพาะคำนามและสรรพนามเท่านั้น และคำกริยาวิเศษณ์ (adverb) ใช้ขยายกริยา คุณศัพท์ และกริยาวิเศษณ์ด้วยกัน

3.1 ลักษณวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์ที่บอกลักษณะต่าง ๆ เช่น สี ขนาด สัณฐาน กลิ่น รส หรือบอกความรู้สึก

3.2 กาลวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์บอกเวลา เช่น เช้า สาย บ่าย เย็น อดีต อนาคต เป็นต้น

3.3 สถานวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์บอกสถานที่ เช่น ใกล้ ไกล บน ล่าง เหนือ ใต้ ซ้าย ขวา เป็นต้น

3.4 นิยมวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์ที่บอกความชี้เฉพาะ เช่น นี้ นั่น โน่น ทั้งนี้ ทั้งนั้น แน่นอน เป็นต้น

3.5 อนิยมวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์ที่บอกความไม่ชี้เฉพาะ เช่น ใด อื่น ไหน อะไร ใคร ฉันใด เป็นต้น

3.6 ปฤจฉาวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์แสดงคำถาม หรือแสดงความสงสัย เช่น ใด ไร ไหน อะไร สิ่งใด ทำไม เป็นต้น

3.7 ประพันธวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์ที่ทำหน้าที่เชื่อมคำหรือประโยคให้มีความเกี่ยวข้องกัน เช่นคำว่า ที่ ซึ่ง อัน

3.8 ประมาณวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์บอกจำนวน หรือปริมาณ เช่น หนึ่ง สอง สาม มาก น้อย บ่อย หลาย บรรดา ต่าง บ้าง เป็นต้น

3.9 ประติเษธวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์ที่แสดงความปฏิเสธ หรือไม่ยอมรับ เช่น ไม่ ไม่ใช่ มิ มิใช่ ไม่ได้ หามิได้ เป็นต้น

3.10 ประติชญาวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์ที่ใช้แสดงการขานรับหรือโต้ตอบ เช่น ครับ ขอรับ ค่ะ เป็นต้น

无数的原木支起木架和糙棚，谷地里像是布满了井 冻的巢穴， 人则像是生活在着无数井冻中的蝼蚁，进进出出，却有条不紊。道路顺势延伸向下，远方，只见浓烟滚滚一片，将天际和太阳的余晖一并湮没。

ผู้แปลเลือกแปล

“ในหุบเขาคล้ายเรียงรายไปด้วยรังที่เจาะเป็นช่องๆ มีโครงไม้ เพิงหญ้า ที่สร้างจากไม้จำนวนไม่ถ้วน คนก็คล้ายมดที่ใช้ชีวิตเข้าออก แต่ก็มีระเบียบวินัยจำนวนมากเหล่านี้มี เส้นทางเดินทอดยาวลงสู่ด้านล่าง มองจากที่ไกลๆเห็นเพียงควันลอยอวนบดบังแสงอาทิตย์ที่เหลืออยู่บนท้องฟ้าไปจนหมดสิ้น”

แทน

“ท่อนไม้จำนวนนับไม่ถ้วนรองรับโครงไม้และเพิงขรุขระหุบเขาเปรียบเสมือนรังที่เต็มไปด้วยบ่อน้ำ และผู้คนก็เหมือนมดอาศัยอยู่ในบ่อน้ำนับไม่ถ้วนเข้าออกอย่างเป็นระเบียบ ถนนทอดยาวลงไปในระยะไกล ควันหนาทึบปกคลุมท้องฟ้าและแสงระเรื่อของดวงอาทิตย์”

มีการถ่ายทอดคำวิเศษณ์ที่มีความบกพร่องทางความหมายและสื่อความหมายไม่ตรงกับต้นฉบับ ทั้งนี้เพื่อความสวยงามของภาษาและเพื่อความเข้าใจง่ายของผู้อ่านที่เป็นคนไทย

楚王望望头顶，天空广阔，暮色已经降下，残日挂在远山那头，余晖将天空染作淡淡的紫色。官署中的庭燎明亮，矿场中，也已经点起了无数的火把，照着密布的矿井，劳作的人络绎不绝。

ผู้แปลเลือกแปล

“ฉู่หวังมองขึ้นไปเหนือศีรษะ ท้องฟ้ากว้างใหญ่ไพศาล แสงสายัณห์โรยตัวลงมาแล้ว ตะวันที่คล้อยตามรออยู่เหนือยอดเขาอันไกลโพ้นแสงสุดท้ายที่เหลืออยู่อาจยอมท้องฟ้าให้มีสีม่วงจางๆ แสงไฟในค่ายบัญชาการสว่างไสว ในเหมืองแร่ก็จุดคบไฟขึ้นมาละลานตา แล้วแสงสว่างบ่อแร่ที่เรียงรายอยู่แน่นขนัด คนที่กำลังทำงานเดินขวักไขว่ไปมาไม่ขาดสาย”

แทน

“ราชาแห่งชูมองไปที่ศีรษะของเขาท้องฟ้ากว้างพลบค่ำได้ลดลงดวงอาทิตย์ที่ส่องแสงแขวนอยู่ที่ด้านไกลของภูเขาและสายัณห์ทำให้ท้องฟ้าเป็นสีม่วงจาง ๆ ลานภายในสำนักงานรัฐบาลสว่างไสวและมีการจุดคบเพลิงจำนวนนับไม่ถ้วนในเหมืองและเหมืองที่ปกคลุมหนาแน่นเต็มไปด้วยผู้คนที่ทำงานท่ามกลางสายน้ำที่ไม่มีที่สิ้นสุด”

โดยผู้แปลมีการแปลคำวิเศษณ์ต่างๆ เพื่อขยายความหมายให้ผู้อ่านมีความเข้าใจได้ง่ายมากขึ้น เช่น ประโยคที่ว่า 劳作的人络绎不绝 ผู้แปลเลือกแปลว่า คนที่กำลังทำงานเดินขวักไขว่ไปมาไม่ขาดสาย แทน ผู้คนที่ทำงานท่ามกลางสายน้ำที่ไม่มีที่สิ้นสุด

4. การเพิ่มคำ การละคำ การปรับคำและการแปลความหมายคำ ตรงเกินไป ในหมวดนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นไปที่การถ่ายทอดความหมายโดยการเพิ่มคำ ละคำ ปรับคำและการแปลความหมายคำตรงเกินไป

味道很不好，但是不沾水米的胃却好受了许多。

*“รสชาติแย่มากแต่**<u>กระเพาะที่</u>**ไม่ได้แตะถูกน้ำและข้าวมา 2 วันกลับสบายขึ้นไม่น้อย”*

ผู้แปลเลือกใช้คำว่า กระเพาะ แทนศัพท์เดิม ที่หมายถึง ท้อง รสชาติแย่มาก แต่ท้องที่ไม่ติดข้าวจะดีกว่ามาก

大汉们凶神恶煞地骂着什么

*“**<u>บุรุษดูท่าทางโหดร้ายดุดัน</u>**ส่งเสียงด่าอะไรบางอย่างแต่วันแรกที่อยู่ในมือฟาดออกไปไล่คนที่อยู่ในท้องเรือให้ขึ้นไป”*

ผู้แปลเลือกใช้คำว่า บุรุษท่าทางโหดร้ายดุดัน แทนศัพท์เดิม ที่หมายถึง พวกตัวโตก่นด่าอย่างดุเดือด

如同**牲畜**

*“ได้แต่ทำเหมือนคนอื่นก็น่าถูกไล่ต้อนให้เดินไปข้างหน้าไม่ต่างอะไรกับ**<u>สัตว์เลี้ยง</u>**”*

ผู้แปลเลือกใช้คำว่า สัตว์เลี้ยง แทนศัพท์เดิม ที่หมายถึง ปศุสัตว์

用瓢把粥水舀出来让奴隶们喝

*“**<u>ใช้กระบวยตัก</u>**น้ำข้าวต้มขึ้นมาให้พวกทาสดื่ม”*

ผู้แปลเลือกใช้คำว่า กระบวย แทนศัพท์เดิม ที่หมายถึง ช้อน

การถ่ายทอดคำวิเศษณ์ พบว่า มีการถ่ายทอดคำวิเศษณ์ที่มีความหมายและสื่อความหมายไม่ตรงกับต้นฉบับภาษาจีน โดยจะเป็นไปในลักษณะของการแปลเพื่อทำหน้าที่ขยายคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์ในประโยค ทั้งนี้เพื่อให้เข้าใจความหมายมากขึ้น และมีอรรถรสในการอ่านมากขึ้น นอกจากนี้ การใช้คำที่อ้างอิงถึงความหมายที่กว้างขวางนั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม สำหรับคำที่อ้างถึงสิ่งที่เฉพาะกว่า ก็ยังคงใช้คำเดิมเนื่องจากภาษามีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรมบางศัพท์จึงต้องยึดคำศัพท์ต้นทาง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า คือหน่วยภาษาที่พื้นฐานที่สุดในการสร้างประโยค การถ่ายทอดความหมายในระดับคำสามารถแบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆต่อไปนี้ 1. การถ่ายทอดคำสรรพนาม มีการปรับเปลี่ยนการถ่ายทอดคำสรรพนามในฉบับแปลแตกต่างจากภาษาจีน เพราะผู้แปลต้องการถ่ายทอดภาษาแปลให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตัวละครหรือให้สอดคล้องกับสภาพสังคมไทย 2. การถ่ายทอดคำวิสามานยนามหรือชื่อเฉพาะ เนื่องจากชื่อเฉพาะในนวนิยายเรื่องนี้มีคำที่มาจากภาษาต่างประเทศและชื่อเฉพาะที่มีอยู่ในภาษาต้นทางเท่านั้น จากการศึกษาพบว่า หากเป็นคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ ผู้แปลเลือกวิธีการทับศัพท์เพื่อความเป็นสากลและเข้าใจได้ทั่วถึงในหมู่ผู้อ่านชาวไทยและทำการอธิบายคำศัพท์เพิ่มเติมให้ผู้อ่านได้ทราบในภายหลัง 3. การถ่ายทอดคำวิเศษณ์ พบว่าในฉบับแปลภาษาไทย มีการถ่ายทอดคำวิเศษณ์ที่มีความบกพร่องทางความหมายและสื่อความหมายไม่ตรงกับต้นฉบับ 4. การเพิ่มคำ การละคำ การปรับคำและการ

แปลความหมายคำตรงเกินไป ในหมวดนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นไปที่การถ่ายทอดความหมายโดยการเพิ่มคำ ละคำ ปรับคำและการแปลความหมายคำตรงเกินไป

4.2 การถ่ายทอดความหมายระดับข้อความหรือประโยคของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายทอดความหมายระดับข้อความหรือประโยค แบ่งออกเป็นประเด็นได้คือ เพิ่มข้อความ ละข้อความ ปรับข้อความ และการถ่ายทอดความหมายข้อความที่ตรงเกินไปซึ่งสามารถแบ่งย่อยเป็นหัวข้อย่อยได้ดังต่อไปนี้

1. การเพิ่มข้อความ ในประเด็นการเพิ่มข้อความนี้ได้แยกออกมาเป็นประเด็นย่อยๆ ได้อีก คือ การเพิ่มข้อความเพื่อเพิ่มภาพพจน์แก่ผู้อ่าน

简陋的糙棚，睡了十 几个人，每个人都很长时间没有洗澡，一股浓重的馊臭味道。不仅如此，这里还有成群的蚊子，还有跳蚤。阡陌长这么大，第一次知道被跳蚤咬是什么滋味。当她好不容易要入睡了，突然觉得手上有什么东西在动，凉凉滑滑的。她睁眼，借着月光看清楚，立刻条件反蛇地弹起—那是一条蛇

ผู้แปลเลือกแปล

เพิงหญ้าโกโรโกโส นอนกันสิบกว่าคนแต่ละคนต่างไม่ได้อาบน้ำมาเป็นเวลานานเนื้อตัวมีกลิ่นเหม็นเปรี้ยวฉุนกึก ไม่เพียงเท่านั้นที่นี่ยังมีหมัดและยุงเป็นฝูง เซียนโม่จนป่านนี้เพิ่งได้รับรู้รสชาติของการถูกกัดเป็นครั้งแรก พอเธอเพิ่งจะเคลิ้มหลับไปได้ก็พลันรู้สึกว่ามีอะไรบางอย่างเคลื่อนไหวอยู่บนมือตัวเย็นๆ ลื่นๆ เธอลืมตาขึ้นมาอาศัยแสงจันทร์มองเห็นอย่างชัดเจนแล้วก็ต้องกรีดร้องสะบัดมืออย่างแรงนั่นเป็นงูตัวหนึ่ง

แทน

หลายสิบคนนอนหลับอยู่ในโรงเก็บของที่ต่ำต้อยทุกคนไม่ได้อาบน้ำมานานและมีกลิ่นเหม็นเน่ารุนแรง ไม่เพียงเท่านั้นยังมีฝูงยุงและหมัด นาข้าวมีขนาดใหญ่มากเป็นครั้งแรกที่ฉันรู้ว่าการถูกหมัดกัดเป็นอย่างไร เมื่อเธอหลับไปในที่สุดเธอก็รู้สึกได้ถึงบางสิ่งที่เคลื่อนไหวอยู่ในมือของเธอซึ่งเย็นและลื่น เธอลืมตาขึ้นมองผ่านแสงจันทร์อย่างชัดเจนและเด้งกลับไปในทิศทางตรงกันข้ามทันทีนั่นคืองู!

楚王望望头顶，天空广阔，暮色已经降下，残日挂在远山那头，余晖将天空染作淡淡的紫色。官署中的庭燎明亮，矿场中，也已经点起了无数的火把，照着密布的矿井，劳作的人络绎不绝。

ผู้แปลเลือกแปล

“ฉู่หวังมองขึ้นไปเหนือศีรษะ ท้องฟ้ากว้างใหญ่ไพศาล แสงสายัณห์โรยตัวลงมาแล้ว ตะวันที่คล้อยตามรออยู่เหนือยอดเขาอันไกลโพ้นแสงสุดท้ายที่เหลืออยู่อาจยอมท้องฟ้าให้มีสีม่วงจางๆ แสงไฟในค่ายบัญชาการ

สว่างไสว ในเหมืองแร่ก็จุดคบไฟขึ้นมาละลานตา แล้วแสงสว่างบ่อแร่ที่เรียงรายอยู่แน่นขนัด คนที่กำลังทำงานเดินขวักไขว่ไปมาไม่ขาดสาย”

แทน

“ราชาแห่งชูมองไปที่ศีรษะของเขาท้องฟ้ากว้างพลบค่ำได้ลดลงดวงอาทิตย์ที่ส่องแสงแขวนอยู่ที่ด้านไกลของภูเขาและสายัณห์ทำให้ท้องฟ้าเป็นสีม่วงจาง ๆ ลานภายในสำนักงานรัฐบาลสว่างไสวและมีการจุดคบเพลิงจำนวนนับไม่ถ้วนในเหมืองและเหมืองที่ปกคลุมหนาแน่นเต็มไปด้วยผู้คนที่ทำงานท่ามกลางสายน้ำที่ไม่มีที่สิ้นสุด”

โดยลักษณะของการเพิ่มข้อความในข้างต้นเป็นการเพิ่มเติมเนื้อหาทั้งนี้เพื่อเป็นการบรรยายภาพพจน์ให้กับผู้อ่าน สละสลวยตามธรรมชาติในภาษาไทยได้มีเป้าหมายเพื่อเสริมความหมายให้มีมิติและยังพบข้อบกพร่องหลังจากการเพิ่มคำอีกด้วย

2. การเพิ่มข้อความเข้ามาเพื่ออธิบายประโยคให้ชัดเจนยิ่งขึ้นโดยการเพิ่มวลีในข้อความนั้น

“是瘴病。” 芒低声道。

瘴病，阡陌是知道的。楚国地气潮湿，史书上提到说的瘴毒，曾经让南下伐楚的秦国军队损失惨重。在现代，许多人认为这个瘴病，其实就是疟疾。它会通过蚊虫传染，在医学不发达的时代，因为疟疾而造成的大规模死亡不胜枚举。

ผู้แปลเลือกแปล

เป็นไข้จับสั่น หมางกระซิบเสียงต่ำ

ไข้จับสั่น เซียนโม่รู้จัก แคว้นฉู่ภูมิภาคชื้น ในหนังสือประวัติศาสตร์เอ่ยถึง ว่าเชื้อไข้จับสั่นเคยทำให้กองทัพแคว้นฉินที่ยกทัพลงใต้มาตีแคว้นฉู่ได้รับความเสียหายหนักในสมัยปัจจุบันคนจำนวนมากเห็นว่าไข้จับสั่นนี้ความจริงแล้วก็คือไข้มาลาเรียติดต่อโดยผ่านยุง ในยุคสมัยที่การแพทย์ยังไม่เจริญมีผู้คนล้มตายเพราะไข้มาลาเรียในขอบเขตกว้างขวางมากจนไม่สามารถยกมากล่าวได้หมด

แทน

"มันเป็น miasma" หมางกระซิบ

เซียนโม่รู้เรื่อง miasma ดินแดนของฉู่ เปียกชื้นและภาพลวงตาที่กล่าวถึงในหนังสือประวัติศาสตร์ทำให้เกิดความสูญเสียอย่างหนักต่อกองทัพฉินที่ลงไปทางใต้เพื่อต่อสู้กับฉู่ ในยุคปัจจุบันหลายคนคิดว่า miasma นี้เป็นไข้มาลาเรียจริงๆ มันจะถูกส่งโดยยุงในยุคของการแพทย์ที่ด้อยพัฒนามีผู้เสียชีวิตจากโรคมาลาเรียจำนวนมาก

โดยผู้แปลมีการเพิ่มข้อความเข้ามาเพื่ออธิบายประโยคให้ชัดเจนยิ่งขึ้นโดยการเพิ่มวลีในข้อความนั้นโดยการเพิ่มเติมรายละเอียดของคำว่า มีผู้เสียชีวิตจากโรคมาลาเรียจำนวนมาก เป็น ผู้คนล้มตายเพราะไข้มาลาเรียในขอบเขตกว้างขวางมากจนไม่สามารถยกมากล่าวได้หมด

芒连忙过来拉住阡陌，对伍举说：“大夫，这工妾说，她或许能治这疫病，求大夫让她试一试。”

“胡扯！”工尹怒道，“这疫病巫师都治不了，你算什么！”

ผู้แปลเลือกแปล

มารีบเข้ามาดึงตัวเซียนโม่แล้วหันไปกล่าวกับอู่จวี่ “ต้าฟู่แรงงานทาสผู้นี้ บอกว่าบางทีนางอาจจะรักษาโรคระบาดได้ขอร้องต้าฟู่ให้นางลองรักษาดู” “เหลวไหล” กงอิ่นตวาด “โรคระบาดนี้แม้แต่หมอผียังรักษาไม่ได้ เจ้านับเป็นตัวอะไร”

แทน

หมางรีบเข้ามาอุ้มหนูนาและพูดกับอู๋จูว่า "หมอคะนางบำเรอคนนี้บอกว่าเธออาจจะรักษาโรคนี้ได้และฉันขอร้องให้หมอช่วยเธอลองดู"

"ไร้สาระ!" กงหยินพูดอย่างโกรธ ๆ "โรคนี้ไม่สามารถรักษาให้หายได้ด้วยพ่อมดเจ้าเป็นอะไร!"

โดยผู้แปลมีการเพิ่มข้อความเข้ามาเพื่ออธิบายประโยคให้ชัดเจนยิ่งขึ้นโดยการเพิ่มวลีในข้อความนั้นโดยใช้การแปลว่า อาจจะรักษาโรคระบาดได้ขอร้องต้าฟู่ให้นางลองรักษาดู มีการเพิ่มรายละเอียดเพื่อให้เข้าใจง่ายมากขึ้น แทน ฉันขอร้องให้หมอช่วยเธอลองดู ลักษณะการเพิ่มข้อความลักษณะนี้ ต้องอาศัยความรู้ทางภาษาต้นฉบับและ ภาษาปลายทางของผู้แปลเพื่อให้สามารถถ่ายทอดความหมายที่ผู้เขียนต้องการเทียบเคียงต้นฉบับมากที่สุด

3. การเพิ่มข้อความเพื่อให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตัวละคร

阡陌的心扑扑跳着，朝旁边看去，阿姆和别的妇女们干活很认真，旁边已经躺倒了一大堆茅糙。她再抬头望望天空，十点多的样子。按往日的规矩，太阳走到头顶，监工就会让她们回到矿区，去为奴隶们做饭和别的杂事……

不远处有人送水来，一片影子挡在了阡陌的面前，抬头，见是芒。

ผู้แปลเลือกแปล

หัวใจของเซียนโม่ เต้นตึกตักเธอหันไปมองที่ด้านข้างอาหมู่กับหญิงสาวคนอื่นต่างทำงานอย่างแข็งขัน ข้างกายมีหญ้าคาล้มเอาอยู่กองใหญ่ เธอเงยหน้าขึ้นมองท้องฟ้าน่าจะ 10:00 น ได้ตามกฎระเบียบในช่วงที่ผ่านมา เมื่อดวงอาทิตย์อยู่ตรงหัว ผู้คุมก็จะให้พวกเธอกลับไปที่เขตเหมืองแร่ ไปทำอาหารให้ท่านทั้งหลายและทำงานจุกจิกอื่นๆ ....ไม่ไกลจากที่นี่เท่าไหร่มีคนส่งน้ำมาให้ เงาร่างหนึ่งเข้ามาบดบังอยู่เบื้องหน้าเซียนโม่ เธอเงยหน้าขึ้นก็พบว่าเป็นหมาง

แทน

หัวใจของ เซียนโม่ เต้นรัวและเมื่อมองไปด้านข้าง อาหมู่ และผู้หญิงคนอื่น ๆ จริงจังกับชีวิตของพวกเขาและมีความหยาบกระด้างมากมายอยู่ข้างๆพวกเขาแล้ว เธอเงยหน้าขึ้นมองท้องฟ้าอีกครั้งราวกับว่าเป็นเวลาสิบโมง ตามกฎปกติเมื่อดวงอาทิตย์ตกเหนือศีรษะผู้ดูแลจะส่งพวกเขากลับไปที่พื้นที่เหมืองเพื่อทำอาหารให้ทาสและงานอื่น ๆ ...มีคนเอาน้ำมาให้ไม่ไกลมีเงายืนอยู่หน้านาขั้นบันไดเขามองขึ้นไปเห็นว่ามันเป็นแสงไฟ

โดยการแปลมีการเพิ่มเติมข้อความเพื่อให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตัวละคร เต้นตึกตัก และเงาร่างหนึ่งเข้ามาบดบังอยู่เบื้องหน้าเซียนโม่

回去吧。”阡陌神色轻松地说。

芒看着阡陌，火光下，她的双眸乌黑晶亮，轮廓姣好。心里忽然有些好奇，想知道这张刻意用糙灰抹得脏兮兮的脸，究竟是什么模样……察觉到自己这个想法，他有些啼笑皆非，什么时候了，自己竟有他想。芒不再逗留，跟阡陌告别，朝自己的糙棚而去。

ผู้แปลเลือกแปล

หมางมองเซียนโม่ภายใต้แสงไฟ ดวงตาทั้งสองของนางดำขลับ แวววาว เค้าโครงหน้างดงามในใจเขาพลันเกิดความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้ว่าใบหน้าที่จงใจใช้เขม่าทางจะมองแบบนี้ที่แท้แล้วมีรูปโฉมเช่นไร เมื่อตระหนักถึงความคิดเช่นนี้ของตนเขาก็รู้สึกจะร้องไห้ก็ใช่ที่ จะไม่ร้องเสียเลยก็ไม่ได้ นี่มันเวลาอะไรแล้วตนถึงกับยังมีความคิดอื่นในสมองอีกมาก หมางไม่โอ้เอ้ต่อไป บอกลาเซียนโม่แล้วกลับไปยังถิ่นที่พักของตน

แทน

กลับกันเถอะ. เซียนโม่กล่าวเบา ๆ

หมางมองไปที่ตะไคร่น้ำบนพื้นดวงตาของเธอเป็นสีดำและเป็นประกายและโครงร่างของเธอสวยงามภายใต้แสงไฟ ทันใดนั้นฉันก็อยากรู้อยากเห็นเล็กน้อยและอยากรู้ว่าใบหน้าสกปรกนี้ถูกเปรอะเปื้อนไปด้วยขี้เถ้าโดยเจตนา ... เมื่อเขาสังเกตเห็นความคิดของตัวเองเขาก็ดูไร้สาระเล็กน้อยเมื่อถึงเวลาแล้วเขาก็มีความคิดของตัวเองจริงๆ หมางหยุดพักอำลานาข้าวขั้นบันไดแล้วมุ่งหน้าไปยังกระท่อมขรุขระของเขา

โดยการแปลมีการเพิ่มเติมข้อความเพื่อให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตัวละคร ที่ระบุว่า เมื่อตระหนักถึงความคิดเช่นนี้ของตนเขาก็รู้สึกจะร้องไห้ก็ใช่ที่ จะไม่ร้องเสียเลยก็ไม่ได้ นี่มันเวลาอะไรแล้วตนถึงกับยังมีความคิดอื่นในสมองอีกมาก แทนการแปลด้วยคำว่า ไร้สาระเล็กน้อย เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของตัวละครมากยิ่งขึ้น

จากข้างต้นเป็นลักษณะของการเพิ่มข้อความเพื่อให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตัวละคร เนื่องจากการแปลความหมายของคำที่ตรงเกินไปหรือการเลือกใช้ความหมายของคำที่ไม่ตรงกับบริบท ย่อมจะทำให้เกิดการสะดุดในขณะรับสาร ซึ่งส่งผลต่อไปในการรับอรรถรส เป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการถ่ายทอดข้อความโดยการปรับเปลี่ยน ขัดเกลาข้อความใหม่โดยยังคงความหมายเดิม

4. การเพิ่มข้อความเพื่อให้ข้อความในประโยคหรือวลีสมบูรณ์ขึ้น

大夫伍举来到铜山的时候，恰逢有人向工尹禀报工地里再度爆发疫病的事。

工尹听了，瞥瞥伍举，有些尴尬。

ผู้แปลเลือกแปล

ตอนต้าฟู อู่จวี่มาถึงถงซาน ก็มีคนเข้ามารายงานกงอิ่นเรื่อง มีโรคระบาดเกิดขึ้นในเขตเหมืองแร่อีกแล้วเข้าพอดี กงอิ่นฟังแล้วก็ชำเลืองตามองดูด้วยท่าทางอึดอัดลำบากใจ

แทน

เมื่อหมออู๋จูมาที่ตงซานมีคนรายงานกับกงอิ่นมีการระบาดของโรคอีกครั้งในสถานที่ก่อสร้าง กงหยินได้ยินดังนั้นอู๋จูก็อายเล็กน้อย

โดยมีการเพิ่มเติม เพิ่มข้อความเพื่อให้ข้อความในประโยคหรือวลีสมบูรณ์ขึ้น โดยใช้คำว่า แล้วก็ ชำเลืองตามองดูด้วยท่าทางอึดอัดลำบากใจ แทนประโยค ดังนั้นอู๋จูก็อายเล็กน้อย เพื่อให้เนื้อหามีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

当那布匹展开的时候，众人啧啧称赞。阡陌看着上面细致柔软的纹路和天然的淡米色，亦觉得好奇。她曾在博物馆里看过修复后的楚国织物，精美高贵，却已经成残片。而眼前这一匹，虽然看着普通，但能够亲眼看到崭新的实物，那种奇妙的感觉还是十分令人兴奋。有钱了呢。

ผู้แปลเลือกแปล

ตอนที่ผ้าถูกคลี่ออกมาทุกคนต่างจุบปากชม เซียนโม่มองลายเส้นบนเนื้อผ้าที่ละเอียดประณีตและสีเหลืองนวลธรรมชาติแล้วก็ยิ่งรู้สึกประหลาดใจเธอเคยเห็นสิ่งทอของแคว้นฉู่ที่ผ่านการซ่อมแซมแล้วในพิพิธภัณฑ์ดูเลิศล้ำประณีตงดงาม ทว่ากลายเป็นเศษผ้าที่ไม่สมบูรณ์แล้ว แต่ผ้าที่อยู่ตรงหน้าผืนนี้แม่จะดูพื้นๆ ธรรมดา แต่การได้มาเห็นของจริงที่ใหม่เอี่ยมด้วยตาตัวเอง ความรู้สึกที่ยอดเยี่ยมเช่นนี้ทำให้คนตื่นเต้นยินดีอย่างมาก มีเงินแล้ว

แทน

เมื่อคลี่ผ้าออกทุกคนก็ชมเชย เมื่อเห็นเส้นที่ละเอียดอ่อนและนุ่มนวลและสีเบจอ่อน ๆ ตามธรรมชาติ เซียนโม่ก็รู้สึกสงสัยเช่นกัน ครั้งหนึ่งเธอเคยเห็นผ้าฉู่ที่ได้รับการบูรณะในพิพิธภัณฑ์พวกมันสวยงามและมีเกียรติ แต่เป็นเศษเล็กเศษน้อย สำหรับผ้าตรงหน้าฉันถึงมันจะดูธรรมดา แต่ก็ยังน่าตื่นเต้นมากที่ได้เห็นของจริงใหม่เอี่ยมด้วยตาของฉันเอง ฉันรวย.

จะเห็นได้ว่าผู้แปลมีการเพิ่มข้อความเพื่อให้ข้อความในประโยคหรือวลีสมบูรณ์ขึ้นหลายตำแหน่ง เช่น *เซียนโม่มองลายเส้นบนเนื้อผ้าที่ละเอียดประณีต* แทน *เห็นเส้นที่ละเอียดอ่อน* หรือ การแปลด้วยประโยคที่ว่า *สิ่งทอของแคว้นฉู่ที่ผ่านการซ่อมแซมแล้วในพิพิธภัณฑ์ดูเลิศล้ำประณีตงดงาม* แทน *ผ้าฉู่ที่ได้รับการบูรณะในพิพิธภัณฑ์พวกมันสวยงามและมีเกียรติ*

จากการเพิ่มข้อความเพื่อให้ข้อความในประโยคหรือวลีสมบูรณ์ขึ้น เลือกถ่ายทอดข้อความโดยการสลับข้อความก่อนหลังจากภาษาจีนซึ่งโครงสร้างภาษาจีนเป็นโครงสร้างตายตัวเปลี่ยนแปลงไม่ได้ จริงๆ แล้วประโยคนี้เป็นข้อความเป็นเหตุเป็นผลกัน ในภาษาไทยจะเลือกเหตุหรือผลขึ้นก่อนก็ได้ขึ้นอยู่กับคำเชื่อมที่ต้องเปลี่ยนไปตามบริบทด้วย ผู้แปลเลือกแปลตามโครงสร้างภาษาไทยแบบหนึ่งแล้วใช้วิธีการปรับคำเชื่อมให้เหมาะสมแทน

การถ่ายทอดความหมายในระดับประโยคหรือข้อความจากการศึกษาเปรียบเทียบ พบว่า การถ่ายทอดความหมายระดับประโยคหรือข้อความที่โดดเด่น ได้แก่ การเพิ่มข้อความการละข้อความการปรับข้อความโดยมีรายละเอียด คือ การเพิ่มข้อความหมายถึงการถ่ายทอดความหมายที่ผู้แปลเพิ่มข้อความเข้าไปโดยที่ต้นฉบับภาษาจีนมีจำนวนข้อความเท่าเดิม การปรับข้อความการปรับข้อความมีลักษณะที่ภาษาปลายทางมิได้แปลตรงตัวตามภาษาต้นทาง แต่มีการปรับเปลี่ยนข้อความให้คงความหมายและบริบทเดิมมากที่สุดโดยผู้วิจัยจำแนกประเภทการปรับข้อความในฉบับแปลภาษาไทย จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการถ่ายทอดความหมายในระดับประโยคหรือข้อความได้แก่ การเพิ่มข้อความ ละข้อความ และการปรับข้อความ โดยเฉพาะการปรับข้อความที่พบมากที่สุด ทั้งนี้ทั้งนั้นไม่ว่าจะเป็นการเพิ่ม ลด หรือปรับ ล้วนมีเหตุผลแตกต่างกันตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ขึ้นอยู่กับว่าบริบทต้องการจะสื่อความออกมาแบบไหน แล้วความหมายมีในภาษาไทยหรือไม่ หรือหากถ่ายทอดตรงเกินไปจะเสียอรรถรสหรือไม่ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้แปลที่ต้องรักษาความหมายเดิมไว้ รวมทั้งลีลาการเขียนและความสละสลวยของข้อความ เพราะเหตุนี้จึงต้องการปรับแต่งโยกย้ายหรือเพิ่มลดข้อความตามความเหมาะสม นอกจากนี้จะเห็นว่าการแปลที่ตรงตามต้นฉบับมากเกินไป จะทำให้เสียอรรถรสในการอ่านได้

4.3 การถ่ายทอดสำนวนสุภาษิตจีนของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

จากการศึกษาและทบทวนเกี่ยวกับ การถ่ายทอดสำนวนสุภาษิตจีน พบว่า ไทยและจีนมีการแลกเปลี่ยนภาษาและวัฒนธรรมกันมาช้านาน การแปลวรรณกรรมนวนิยายจีนกำลังภายในเริ่มเข้ามาในปี พ.ศ. 2501 และเป็นที่นิยมมากขึ้น เป็นการแปลตามลีลาการประพันธ์และสำนวนของจีน อันมีลักษณะเฉพาะของการแปลนวนิยายจีนในปัจจุบัน นอกจากนี้ในการแปลวรรณกรรม ระดับชาติมีมาตั้งแต่รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โดยพระองค์โปรดเกล้าฯ ให้มีการแปลวรรณคดีจีน 2 เรื่อง คือ ไซ่ฮั่นและสามก๊ก ซึ่งในขณะนั้นทฤษฎีการแปลยังไม่ได้เข้ามามีบทบาทในการถ่ายทอดความหมาย ประกอบทั้งผู้รู้ภาษาจีนมีไม่มาก ดังนั้นการแปลหนังสือในสมัยก่อนจึงค่อนข้างลำบาก ภาษาจึงไม่สละสลวยดังเช่นปัจจุบัน เห็นได้ว่าวรรณกรรมแปลในสมัยอดีตล้วนเป็นวรรณกรรมที่มีชื่อเสียง อย่างไรก็ตาม วรรณกรรมจีนมีเสน่ห์จากการนำบทกวีจีนเข้ามาแทรกเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อเรื่องทำให้ผู้อ่านได้รับอรรถรสดื่มด่ำกับความงามทางวรรณศิลป์ในกวี มีภาพและวิจิตรศิลป์ทางภาษาในภาพ ซึ่งได้พบว่า มีสำนวนจีนว่าคนไทยรู้จักคุ้นเคยกับสำนวนจีนมานานแล้วมีคนไม่น้อยที่นิยมนำสำนวนจีนมาใช้เป็นคำคมเปรียบเทียบกับคนสิ่งของหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะสำนวนจีนมีความหมายลึกซึ้งแฝงคติชวนให้คิดและเข้าใจได้ไม่ยากหลายคนเคยได้ยินได้ฟังหรือได้อ่านเรื่องราวความเป็นมาของสำนวนจีนแต่ละสำนวนซึ่งล้วน แต่มีประวัติอันยาวนานพอ ๆ กับประวัติศาสตร์ชนชาติจีน

โดยการถ่ายทอดสำนวนสุภาษิตจีนของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ มีตัวอย่างดังต่อไปนี้

不过，她发现傻笑也有傻笑的效果效果。当她不够力气或者笨手笨脚，这些人虽然会露出奇怪和鄙夷的神色，却愿意帮助她做一些。

ผู้แปลเลือกแปล

“ท่ามกลางสายตาตำหนิของคนรอบข้างนอกก็เข้าใจอย่างลึกซึ้งแล้วว่าอะไรคือสิ่งที่เรียกว่าดอกไม้ในเรือนกระจก บัณฑิตผู้ไร้ประโยชน์”

แทน

“อย่างไรก็ตามเธอพบว่าการยิ้มเยาะมีผลต่อการยิ้มเยาะ เมื่อเธอไม่เข้มแข็งพอหรือเงอะงะคนเหล่านี้จะแสดงท่าทางแปลก ๆ และดูถูก แต่พวกเขาก็เต็มใจที่จะช่วยเธอทำบางอย่าง”

โดยมีสำนวนจีนที่ว่า ดอกไม้ในเรือนกระจก บัณฑิตผู้ไร้ประโยชน์ ที่แปลว่า คนที่ได้รับการดูแลอย่างทะนุถนอมไม่เคยผ่านความยากลำบากย่อมไร้ประสบการณ์บัณฑิตที่รู้เพียงหนังสือแต่ไม่มีความสามารถอื่น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การถ่ายทอดสำนวนสุภาษิตจีน ภาษาจีนซึ่งมีประวัติความเป็นมาหลายพันปีย่อมอุดมสมบูรณ์ด้วยสำนวนโวหารอันแสดงถึงความเจริญแห่งวัฒนธรรมทางภาษาการที่จะเรียนรู้ภาษาจีนจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจในสำนวนจีนระดับหนึ่ง มีความหมายมากไปกว่าเป็นนิทานสอนใจหรือเป็นคำคมชวนคิดดังที่คนไทยเข้าใจตามปรกติคนจีนจะใช้สำนวนเป็นส่วนหนึ่งของประโยคที่สื่อสารกันในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะพูดหรือเขียนสำนวนถูกนำมาใช้เป็นคำเปรียบเทียบหรือใช้เป็นคำขยายบางสำนวนแม้มีต้นกำเนิดเมื่อนับพันปีมาแล้ว แต่คนจีนสมัยใหม่ก็นำมาใช้กับประโยคปัจจุบันได้อย่างสอดคล้องกลมกลืน โดยส่วนใหญ่สำนวนสุภาษิตที่เราพบเห็นได้ในปัจจุบันนี้ เป็นการใช้ภาษาในเชิงเปรียบเทียบ โดยแฝงความหมายอย่างใดอย่างหนึ่งไว้ และสิ่งต่างๆ ที่ถูกหยิบจับเอามาใช้ในการสร้างสำนวนโวหารต่างๆ นี้ ก็เอามาจากวัฒนธรรม ความเชื่อ วิถีชีวิตประจำวันของคนในชาตินั้นๆ ทั้งสิ้น สำนวน สุภาษิตจึงไม่ได้เป็นเพียงแค่ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารเท่านั้น แต่ยังเป็นสิ่งที่ใช้สะท้อนถึงวัฒนธรรม ความเชื่อ วิถีชีวิตของคนในแต่ละยุคสมัยได้เป็นอย่างดีอีกด้วย ซึ่งสุภาษิตจีน (汉语成语) ที่ใช้กันถึงปัจจุบันนี้เป็นสำนวนจีนที่สืบทอดกันมาตั้งแต่อดีตผ่านการจดบันทึก และการบอกเล่ากันปากต่อปากจนฝังรากลึกลงในชีวิตประจำวันตกทอดมาสู่รุ่นต่อรุ่น

จากการศึกษากลวิธีการแปลของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ จะเห็นได้ว่าผู้แปลจะให้ความสำคัญกับการแปลคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำอุทาน แต่ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการแปลคำนามประสมเท่าใดนัก แท้จริงแล้วการศึกษาคำนามประสมมีความสำคัญ ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมได้มากกว่า นอกจากนี้พบว่าการแปลภาษา อาศัยรูปแบบการแปลที่หลากหลายได้แก่ การเพิ่มคำ ตัดทอน ปรับคำ มีการแปลแบบคำต่อคำ เพื่อรักษาอรรถรสแบบจีน มีการใช้วิธีการปรับข้อความมากที่สุด ถ่ายทอดความหมายโดยไม่ยึดโครงสร้างของประโยคจีนเดิม ให้สอดคล้องกับความคิดของคนไทยเพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการเสริมอรรถรส ด้านการถ่ายทอดสำนวนภาษิตมีลักษณะคล้ายคลึงกับสำนวนไทยเป็นส่วนมาก ทั้งนี้ภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของไทยจีนมีอิทธิพลต่อการถ่ายทอดความหมายอย่างชัดเจน ทั้งในด้านการใช้คำ กลุ่มคำ สำนวน ประโยคด้านวรรณศิลป์ในรูปประโยคภาษาไทยที่ยึดโครงสร้างภาษาจีนตามลีลานักประพันธ์อันเป็นเอกลักษณ์ของนวนิยาย โดยการปรับคำและสำนวนเพื่อช่วยให้ภาษาในฉบับแปลสามารถสื่อความหมายและสร้างผลตอบสนองแก่ผู้อ่านงานแปลได้ใกล้เคียงกับผู้อ่านต้นฉบับมากที่สุด และมีความเป็นธรรมชาติ โดยหลักแล้วผู้แปลได้ถ่ายทอดความหมายในระดับคำ ระดับข้อความหรือประโยค และการถ่ายทอดสำนวนสุภาษิตจีน นอกจากนี้ในงานวิจัยนี้ยังพบกลวิธีการแปลคำนามโดยใช้การทับศัพท์ ควบคู่กับการใช้คำซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในภาษาไทยและการแปลแบบสื่อความตามบริบท ซึ่งสาเหตุหนึ่งอาจเนื่องมาจากในการแปลข้ามภาษา หรือการแปลถ้อยคำ จากภาษาหนึ่งเป็นอีก

ภาษาหนึ่งนั้น โอกาสที่ผู้แปลจะหาคำที่มีความหมายเทียบเคียงที่ตรงกันทุกนัยนับเป็นเรื่องยากมาก เนื่องจากภาษาแต่ละภาษามีจำนวนคำ ที่จะสื่อความหมายถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่เท่ากัน แล้วแต่ความจำเป็นในการใช้ของสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษานั้นๆ สิ่งที่ผู้แปลทำ ได้ คือการเลือกใช้คำที่ให้ความหมายใกล้เคียงกับของเดิมมากที่สุด ดังนั้นการแปลจึงนับได้ว่าเป็นกระบวนการที่ยุ่งยากซับซ้อน และต้องอาศัยกลวิธีต่างๆ มากมาย เพื่อแก้ปัญหาการใช้คำ หรือสำนวนที่มีในภาษาหนึ่งแต่ไม่มีใช้ตรงกันในอีกภาษาหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยสันนิษฐานว่าส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากภาษาไทยที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากภาษาอังกฤษ อีกทั้งภาษาไทยเป็นภาษาที่ให้ความสำคัญกับใจความมากกว่าชนิดของคำ จึงทำให้ผู้แปลต้องเลือกสรรวลี ประโยค และสำนวนมาใช้ให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมการใช้ภาษาไทยและเมื่อได้อ่านหรือฟังแล้วไม่รู้สึกแปร่งหู และเพื่อต้องการที่จะสื่อความหมายในฉบับแปลให้ได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด ซึ่งอาจเป็นผลเนื่องมาจากงานแปลนี้เป็นผลงานที่เต็มไปด้วยจินตนาการสนุกสนาน และสามารถสื่อถึงอรรถรสของเรื่องที่ถูกถ่ายทอดมาจากต้นฉบับให้ได้ใกล้เคียงมากที่สุด

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาการวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาในนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ มีขอบเขตด้านเนื้อหาการศึกษาผ่านวรรณกรรมนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ เล่มที่ 1 และเล่มที่ 2 เขียนโดย Hai Qing Na Tian E (ไห่ชิงหนาเทียนเอ๋อ) แปลโดย พริกหอม จัดพิมพ์ภายในประเทศไทยผ่านสำนักพิมพ์แจ่มใส จัดพิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อปี พ.ศ. 2562 มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา ได้แก่ 1. เพื่อศึกษาการใช้คำ โวหาร และภาพพจน์ของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ 2. เพื่อศึกษากลวิธีการแปลของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ สามารถ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 การใช้คำ โวหาร และภาพพจน์ของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

การศึกษากลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษาในนวนิยายนั้นเป็นการศึกษาความเป็นตัวตนของผู้เขียนที่หลบซ่อนอยู่ในนวนิยาย ทำให้เห็นภูมิหลังความรู้ประสบการณ์ทัศนคติของผู้เขียน ดังนั้น ไม่ว่าผู้เขียนงานประเภทใด เรื่องใด แนวใด ก็จะมีกลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษาอยู่ในงานเขียนเหล่านั้น โดยการศึกษากลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษาในนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ เป็นการพิจารณาการใช้คำการใช้ประโยค การใช้ภาพพจน์ การใช้โวหารและกลวิธีการนำเสนอเนื้อหา ทำให้นวนิยายมีความน่าสนใจ มีความบันเทิง

โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาใช้คำของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ประเด็น 8 ประเด็น คือ 1. คำที่มีความหมายโดยนัย 2. คำแสดงอารมณ์ 3. คำเลียนเสียงธรรมชาติ 4. คำรูปธรรม 5. คำนามธรรม 6. คำสแลง 7. คำด่าหรือคำหยาบ และ8. คำเลียนเสียงพูด สำหรับการใช้โวหาร คือ ถ้อยคำที่ใช้ในการสื่อสารด้วยการเรียบเรียงอย่างมีวิธีการ มีชั้นเชิงและมีศิลปะเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว เกิดจินตภาพและความรู้สึกตรงตามที่ผู้ส่งสารต้องการ โวหารมี 5 ประเภท ได้แก่ บรรยายโวหาร อธิบายโวหาร เทศนาโวหาร สาธกโวหาร และพรรณนาโวหาร ในการเขียนเรื่องราวอาจใช้โวหารต่าง ๆ กัน แล้วแต่ชนิดของข้อความ เช่น ข้อความตอนใดเป็นการเล่าเรื่องก็ใช้บรรยายโวหาร ข้อความตอนใดเป็นการสั่งสอนชี้แจงก็ใช้เทศนาโวหาร เป็นต้น ในการศึกษาการใช้โวหารของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ ซึ่งมีเนื้อหาอิงประวัติศาสตร์ในสมัยชุนชิว (770-476 ปีก่อนคริสต์ศักราช) ในสมัยนั้นจะมีการจดบันทึกเหตุการณ์สำคัญของแต่ละแคว้นแยกตามฤดูกาล "ชุนชิว" จึงเป็นชื่อของบันทึกประวัติศาสตร์ฉบับสำคัญของชนชาติจีน นิยายเรื่องนี้จะเน้นการบรรยายในลักษณะของโวหารตามยุคสมัยที่เก่าแก่กว่าหลายๆ เรื่องที่ โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาการใช้โวหารของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์เพียง 3 ประเด็น คือ 1) บรรยายโวหาร 2) เทศนาโวหาร 3) พรรณนาโวหาร นอกจากนี้ ในการใช้ภาพพจน์ของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ พบว่า ภาพพจน์ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า figure of speech คือ ถ้อยคำที่ทำให้เกิดภาพในใจโดยใช้กลวิธีหรือชั้นเชิงในการเรียบเรียงถ้อยคำให้มีพลังที่จะสัมผัสอารมณ์ของผู้อ่านจนเกิดความประทับใจ เกิดความเข้าใจลึกซึ้ง และเกิดอารมณ์สะเทือนใจมากกว่าถ้อยคำที่กล่าวอย่างตรงไปตรงมา ในการศึกษาการใช้ภาพพจน์ของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ ซึ่งมีเนื้อหาอิงประวัติศาสตร์ในสมัยชุนชิว (770-476 ปีก่อนคริสต์ศักราช) ในสมัยนั้นจะมีการจดบันทึกเหตุการณ์สำคัญของแต่ละแคว้นแยกตามฤดูกาล "ชุนชิว" จึงเป็นชื่อของบันทึกประวัติศาสตร์ฉบับสำคัญของชนชาติจีน โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาการใช้โวหารของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

เพียง 3 ประเด็น คือ 1) อุปมา (simile) 2) สัญลักษณ์ (symbol) 3) อติพจน์ (hyperbole) 4) คำถามเชิงวาทศิลป์ (rhetorail question) และ 5) การเลียนเสียงธรรมชาติ (onomatopoeia)

5.1.2 กลวิธีการแปลของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์

การศึกษากลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษาในนวนิยายนั้นเป็นการศึกษาความเป็นตัวตนของผู้เขียนที่หลบซ่อนอยู่ในนวนิยาย ทำให้เห็นภูมิหลังความรู้ประสบการณ์ทัศนคติของผู้เขียน ดังนั้น ไม่ว่าผู้เขียนงานประเภทใด เรื่องใด แนวใด ก็จะมีกลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษาอยู่ในงานเขียนเหล่านั้น โดยการศึกษากลวิธีการแปลในนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์เป็นการพิจารณาการใช้การถ่ายทอดความหมายในระดับ การถ่ายทอดความหมายระดับข้อความหรือประโยค และการถ่ายทอดสำนวนสุภาษิตจีน จากการศึกษากลวิธีการแปลของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ โดยรายละเอียดในบทนี้ทำการศึกษากลวิธีการแปลของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ พบว่า

1. การถ่ายทอดความหมายในระดับคำของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ เนื่องจากคำเป็นหน่วยเล็กที่สุดของประโยค ซึ่งคำที่มีความหมายจริงและสามารถทำหน้าที่เป็นส่วนประกอบของประโยคได้โดยลำพัง แต่เมื่ออยู่ในประโยคจะทำให้เกิดบทบาททางไวยากรณ์ที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง ไม่สามารถที่จะแสดงความหมายให้ชัดแจ้ง ดังนั้นในการแปลจึงมีกลวิธีในการแปลที่หลากหลาย ได้แก่ 1. การถ่ายทอดคำสรรพนาม โดยมีการปรับเปลี่ยนการถ่ายทอดคำสรรพนามในฉบับแปลแตกต่างจากภาษาจีน 2. การถ่ายทอดคำวิสามานยนามหรือชื่อเฉพาะ เนื่องจากชื่อเฉพาะในนวนิยายเรื่องนี้มีคำที่มาจากภาษาต่างประเทศและชื่อเฉพาะที่มีอยู่ในภาษาต้นทางเท่านั้น ผู้แปลเลือกวิธีการทับศัพท์เพื่อความเป็นสากลและเข้าใจได้ทั่วถึงในหมู่ผู้อ่านชาวไทยและทำการอธิบายคำศัพท์เพิ่มเติมให้ผู้อ่านได้ทราบในภายหลัง 3. การถ่ายทอดคำวิเศษณ์ มีการถ่ายทอดคำวิเศษณ์ที่มีความบกพร่องทางความหมายและสื่อความหมายไม่ตรงกับต้นฉบับ 4. การเพิ่มคำ การละคำ การปรับคำและการแปลความหมายคำตรงเกินไป ในหมวดนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นไปที่การถ่ายทอดความหมายโดยการเพิ่มคำ ละคำ ปรับคำและการแปลความหมายคำตรงเกินไป

2. การถ่ายทอดความหมายระดับข้อความหรือประโยค โดยจะเป็นไปในลักษณะของการเพิ่มข้อความ ละข้อความ และการปรับข้อความ โดยเฉพาะการปรับข้อความที่พบมากที่สุด ทั้งนี้ทั้งนั้นไม่ว่าจะเป็นการเพิ่ม ลด หรือปรับ ล้วนมีเหตุผลแตกต่างกันตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ขึ้นอยู่กับว่าบริบทต้องการจะสื่อความออกมาแบบไหน แล้วความหมายมีในภาษาไทยหรือไม่ หรือหากถ่ายทอดตรงเกินไปจะเสียอรรถรสหรือไม่ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้แปลที่ต้องรักษาความหมายเดิมไว้ รวมทั้งลีลาการเขียนและความสละสลวยของข้อความ เพราะเหตุนี้จึงต้องการปรับแต่ง โยกย้ายหรือเพิ่มลดข้อความตามความเหมาะสม นอกจากนี้จะเห็นว่าการแปลที่ตรงตามต้นฉบับมากเกินไป จะทำให้เสียอรรถรสในการอ่านได้

3. การถ่ายทอดสำนวนสุภาษิตจีน สำนวนจีนว่าคนไทยรู้จักคุ้นเคยกับสำนวนจีนมานานแล้ว มีคนไม่น้อยที่นิยมนำสำนวนจีนมาใช้เป็นคำคมเปรียบเทียบกับคนสิ่งของหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะสำนวนจีนมีความหมายลึกซึ้งแฝงคติชวนให้คิดและเข้าใจได้ไม่ยากหลายคนเคยได้ยินได้ฟังหรือได้อ่านเรื่องราวความเป็นมาของสำนวนจีนแต่ละสำนวนซึ่งล้วน แต่มีประวัติอันยาวนานพอ ๆ กับประวัติศาสตร์ชนชาติจีน โดยผู้แปลมีการถ่ายทอดสำนวนสุภาษิตจีนในการแปลด้วยเช่นเดียวกัน

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษากลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษาในนวนิยายนั้นเป็นการศึกษาความเป็นตัวตนของผู้เขียนที่หลบซ่อนอยู่ในนวนิยาย ทำให้เห็นภูมิหลังความรู้ประสบการณ์ทัศนคติของผู้เขียน ดังนั้น ไม่ว่าผู้เขียนงานประเภทใด เรื่องใด แนวใด ก็จะมีกลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษาอยู่ในงานเขียนเหล่านั้น โดยการศึกษากลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษาในนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ เป็นการพิจารณาการใช้คำการใช้ประโยค การใช้ภาพพจน์ การใช้โวหารและกลวิธีการนำเสนอเนื้อหา ทำให้นวนิยายมีความน่าสนใจ มีความบันเทิง สอดคล้องกับคำกล่าวของ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2522 : 115) ที่ได้อธิบายความหมายของกลวิธีคือ การใช้ภาษาสละสลวยพรรณนาภาพงาม ๆ ในชนบท หรือจะแสดงให้เห็นภาพที่น่าสังเวชเนื่องมาจากความยากจนของชาวชนบท จะใช้ฉากเพียงแห่งเดียวใช้เป็นเหตุการณ์อันเกิดขึ้นในชนบทหรือจะให้เกิดในเมืองหรือชนบทสลับกันไป เราจะเลือกใช้อารมณ์ขันหรือไม่ หรือจะใช้อารมณ์จริงจังหรือแทรกอธิบายปรัชญาชีวิตไปพลางระหว่างที่พรรณนาชีวิตในชนบท เหล่านี้เป็นกลวิธีที่ผู้แต่งจะต้องกำหนดขบวนการของกลวิธีทั้งหมดเราอาจเรียกว่า ลีลา ก็ได้ โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาใช้คำของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ ทั้งหมด 8 ประเด็น คือ 1. คำที่มีความหมายโดยนัย 2. คำแสดงอารมณ์ 3. คำเลียนเสียงธรรมชาติ 4. คำรูปธรรม 5. คำนามธรรม 6. คำสแลง 7. คำด่าหรือคำหยาบ และ 8. คำเลียนเสียงพูด

สำหรับการใช้โวหาร คือ ถ้อยคำที่ใช้ในการสื่อสารด้วยการเรียบเรียงอย่างมีวิธีการ มีชั้นเชิงและมีศิลปะเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว เกิดจินตภาพและความรู้สึกตรงตามที่ผู้ส่งสารต้องการ โวหารมี 5 ประเภท ได้แก่ บรรยายโวหาร อธิบายโวหาร เทศนาโวหาร สาธกโวหาร และพรรณนาโวหาร ในการเขียนเรื่องราวอาจใช้โวหารต่าง ๆ กัน แล้วแต่ชนิดของข้อความ เช่น ข้อความตอนใดเป็นการเล่าเรื่องก็ใช้บรรยายโวหาร ข้อความตอนใดเป็นการสั่งสอนชี้แจงก็ใช้เทศนาโวหาร เป็นต้น ในการศึกษาการใช้โวหารของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ ซึ่งมีเนื้อหาอิงประวัติศาสตร์ในสมัยชุนชิว (770-476 ปีก่อนคริสต์ศักราช) ในสมัยนั้นจะมีการจดบันทึกเหตุการณ์สำคัญของแต่ละแคว้นแยกตามฤดูกาล "ชุนชิว" จึงเป็นชื่อของบันทึกประวัติศาสตร์ฉบับสำคัญของชนชาติจีน นิยายเรื่องนี้จะเน้นการบรรยายในลักษระของโวหารตามยุคสมัยที่เก่าแก่กว่าหลายๆ เรื่องที่ โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาการใช้โวหารของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ เพียง 3 ประเด็น คือ 1) บรรยายโวหาร 2) เทศนาโวหาร 3) พรรณนาโวหาร สอดคล้องกับ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และ วีรวัฒน์ อินทพรม, 2560 : 60-68) ระบุว่า โวหาร คือ ถ้อยคำที่ใช้ในการสื่อสารด้วยการเรียบเรียงอย่างมีวิธีการ มีชั้นเชิงและมีศิลปะเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว เกิดจินตภาพและความรู้สึกตรงตามที่ผู้ส่งสารต้องการในการเขียนเรื่องราวอาจใช้โวหารต่าง ๆ กัน แล้วแต่ชนิดของข้อความ เช่น ข้อความตอนใดเป็นการเล่าเรื่องก็ใช้บรรยายโวหาร ข้อความตอนใดเป็นการสั่งสอนชี้แจงก็ใช้เทศนาโวหาร เป็นต้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัณณวรรณ วาจางาม (2548) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “ลีลาภาษาในนวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล” ผลการวิจัยพบว่า การใช้สำนวนโวหาร นิยมใช้สำนวนไทย สุภาษิต คำพังเพย การใช้ประโยค พบว่าผู้แต่งนิยมใช้ประโยคความเดียว ประโยคสั้น มีกาษาที่ค่อนข้างคมตายอีกซึ่ง มีคำสอนสอดแทรกข้อคิดซึ่งสามารถนำมาปรับใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับมนชิดา หนูแก้ว (2562) ศึกษาเรื่อง “กลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษาในนวนิยาย ของ รอมแพง” ผลการวิจัย พบว่า ด้านการใช้โวหารพบ 3 ประเภท คือ บรรยายโวหาร พรรณนาโวหาร และเทศนาโวหาร เช่นเดียวกัน

ในการใช้ภาพพจน์ของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ พบว่า ภาพพจน์ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า figure of speech คือ ถ้อยคำที่ทำให้เกิดภาพในใจโดยใช้กลวิธีหรือชั้นเชิงในการเรียบเรียงถ้อยคำให้มีพลังที่จะสัมผัสอารมณ์ของผู้อ่านจนเกิดความประทับใจ เกิดความเข้าใจลึกซึ้ง และเกิดอารมณ์สะเทือนใจมากกว่าถ้อยคำที่กล่าวอย่างตรงไปตรงมา ในการศึกษาการใช้ภาพพจน์ของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ ซึ่งมีเนื้อหาอิงประวัติศาสตร์ในสมัยชุนชิว (770-476 ปีก่อนคริสต์ศักราช) ในสมัยนั้นจะมีการจดบันทึกเหตุการณ์สำคัญของแต่ละแคว้นแยกตามฤดูกาล "ชุนชิว" จึงเป็นชื่อของบันทึกประวัติศาสตร์ฉบับสำคัญของชนชาติจีน โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาการใช้ภาพพจน์ของนวนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์เพียง 5 ประเด็น คือ 1) อุปมา (simile) 2) สัญลักษณ์ (symbol) 3) อติพจน์ (hyperbole) 4) คำถามเชิงวาทศิลป์ (rhetorail question) และ 5) การเลียนเสียงธรรมชาติ (onomatopoeia) สอดคล้องกับ คำกล่าวของ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และ วีรวัฒน์ อินทพรม (2560 : 68-73) ที่ระบุว่า ภาพพจน์ คือ ถ้อยคำที่ทำให้เกิดภาพในใจโดยใช้กลวิธีหรือชั้นเชิงในการเรียบเรียงถ้อยคำให้มีพลังที่จะสัมผัสอารมณ์ของผู้อ่านจนเกิดความประทับใจ เกิดความเข้าใจลึกซึ้ง และเกิดอารมณ์สะเทือนใจมากกว่าถ้อยคำที่กล่าวอย่างตรงไปตรงมา

การศึกษากลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษาในนวนิยายนั้นเป็นการศึกษาความเป็นตัวตนของผู้เขียนที่หลบซ่อนอยู่ในนวนิยาย ทำให้เห็นภูมิหลังความรู้ประสบการณ์ทัศนคติของผู้เขียน ดังนั้น ไม่ว่าผู้เขียนงานประเภทใด เรื่องใด แนวใด ก็จะมีกลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษาอยู่ในงานเขียนเหล่านั้น โดยการศึกษากลวิธีการแปลในนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์เป็นการพิจารณาการใช้การถ่ายทอดความหมายในระดับ การถ่ายทอดความหมายระดับข้อความหรือประโยค และการถ่ายทอดสำนวนสุภาษิตจีน สอดคล้องกับงานวิจัยของมาลี วรลัคนากุล (2560) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการแปลวรรณกรรมนวนิยายกำาลังภายในฉบับแปลภาษาไทยเรื่อง กระบี่ใจพิสุทธิ์1 จากต้นฉบับภาษาจีนเรื่องเหลียนเฉิงเจวี๋ย（连城诀）ผลการศึกษาพบว่าการแปลภาษาเรื่องกระบี่ใจพิสุทธิ์มีการใช้รูปแบบการแปลที่หลากหลาย ได้แก่ การเพิ่มคำตัดทอนปรับ มีการใช้วิธีการปรับข้อความมากที่สุดถ่ายทอดความหมายโดยไม่ยึดโครงสร้างของประโยคจีนเดิมให้สอดคล้องกับความคิดของคนไทย เพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการเสริมอรรถรส พบความบกพร่องทางความหมายไม่ตรงกับข้อความต้นฉบับภาษา ด้านการถ่ายทอดสำนวนภาษิตมีลักษณะคล้ายคลึงกับสำนวนไทยเป็นส่วนมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐนันท์ ติยานนท์ (2014) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบนวนิยายจีนเจียกับฉบับแปลภาษาไทยบ้าน ผลการศึกษาพบว่า ในด้านโครงสร้างทางภาษาทั้งระดับคำและระดับประโยคมีการเพิ่มเติม ตัดทอน ปรับคำหรือข้อความนั้นให้สอดคล้องกับบริบทและการถ่ายทอดตัวบทที่ตรงเกินไปเช่นเดียวกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1. จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นคุณค่าทางด้านการเลือกใช้กลวิธีการใช้ภาษาในนิยายแปลจีนในด้านต่างๆ ผู้อ่านสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการสร้างสรรค์ผลงานของตนต่อไป

2. ผู้อ่านสามารถนำผลการศึกษาไปปรับประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์การสังเคราะห์รวมถึงการประเมินค่างานเขียนประเภทต่าง ๆ ทั้งวรรณคดีและวรรณกรรมในปัจจุบัน

5.3.2 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ผู้ที่สนใจศึกษาการวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาในนิยายแปลจีน ซึ่งมีขอบเขตด้านเนื้อหาการศึกษาผ่านวรรณกรรมนิยายแปลจีน เรื่อง ย้อนกาลสารทวสันต์ เล่มที่ 1 และเล่มที่ 2 สามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวรรณกรรมเรื่องอื่น ๆ

2. ผู้สนใจศึกษาการวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาในนิยายแปลจีน สามารถใช้งานวิจัยฉบับนี้นำไปบูรณาการกับการศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษาในแนวคิดอื่น ๆ ที่ปรากฏในตัวบท

บรรณนานุกรม

สื่อสิ่งพิมพ์

ภาษาไทย

กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2517). **การใช้ภาษา**, พระนคร: เคล็ด ไทย

เจ้าพระยาพระคลัง(หน). (2515). **ตำนานสามก๊ก.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศิลปาบรรณาคาร.

ณัฐนันท์ ติยานนท์. (2014). **การศึกษาเปรียบเทียบนวนิยายจีนเจียกับฉบับแปลภาษาไทยบ้าน.** สาขาวิชาภาษาจีน คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประภัสสร วศินนิติวงศ์. (2544), **สนุกกับสำนวนจีน**, กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.

ประภาศรี สีหอำไพ. (2538). **วัฒนธรรมทางภาษา.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัชนี ตั้งยืนยง. (2014). A Comparative Study of Chinese Novel JIA and Its Thai Translation BAAN. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิมพ์ชนก เทศดี และคณะ. (2560). ซีไรต์.

มานิตเจียร บรรจงกิจ. (2542). ชุมนุมสำนวนจีน **漢語成語集**. (เล่ม 1-3) กรุงเทพฯ: ทฤษฎี.

มาลี วรลัคนากุล. (2560). **การศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการแปลวรรณกรรมนวนิยายกำลังภายในฉบับแปลภาษาไทยเรื่อง กระบี่ใจพิสุทธิ์1จากต้นฉบับภาษาจีนเรื่องเหลียนเฉิงเจวี๋ย** （连城诀）. คณะมนุษศาสตร์มหาวิทยลัยรามคำแหง.

รัฐกิตติ์ เลิศวิศวะ. (2558). **การศึกษาเปรียบเทียบนวนิยายจีนเรื่องหันเย่กับฉบับแปลภาษาไทยคืนหนาว.** หลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาภาษาจีนภาควิชาภาษาตะวันออกคณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วันชัย ศิริชนะ บรรณาธิการ. 2540. **เอกกษัตริย์อัจฉริยะ.** กรุงเทพฯ :ชวนพิมพ์.

วนิดา ตั้งเทียนชัย. (2550). **สำนวนจีน: โครงสร้างทางภาษาและเจตนาการใช้.** มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

วรรัตน์ พิริยานสรณ์. 2543. **การเปรียบเทียบเฉ้อเตียวอิงสฺยงจฺว้านกับมังกรหยก.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุนันท์ อัญชลีนุกูล. (2543) คำพังเพย: **รูปภาษาและเจตนาการใช้วารสารภาษาและวรรณคดีไทย** 43 (17), 145-155.

ไห่ชิงหนาเทียนเอ๋อ. (2559). **ย้อนกาลสารทวสันต์.** (เล่ม1-2). กรุงเทพฯ : แจ่มใส.

ไพรถ เลิศพิริยกมล. (2542). **วรรณกรรมปัจจุบัน.** กรุงเทพ: ไทยวัฒนาพาณิช.

วัลยา วิวัฒน์ศร. (2557). **การแปลวรรณกรรม.** (ฉบับปรับปรุง) กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์. จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย.

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. (2522). **วิเคราะห์รสวรรณคดีไทย.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โครงการตำรา สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.

มนชิดา หนูแก้ว. (2562). **กลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษาในนวนิยายของรอมแพง.** วิทยานิพนธ์. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ชำนาญ รอดเหตุภัย. (2519**). วรรณกรรมไทยลื้อ เอกสารการนิเทศการ ศึกษาฉบับที่ 158**. หน่วยศึกษานิเทศก์. หน่วยศึกษานิเทศก์. กรมการฝึกหัดครู คุรุสภาลาดพร้าว130.

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และวีรวัฒน์ อินทพรม. (2560). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร.** พิมพ์ครั้งที่ 3. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ปัณณวรรณ วาจางาม. (2548) **ลีลาภาษาในนวนิยายของ ว. วินิจฉัยกุล.** มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์/ กรุงเทพฯ.

พัชรีย์ จำปา. (2539). **“วัจนลีลาในวรรณกรรมสำหรับเด็ก”,** วิทยานิพนธ์. อักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (สำเนา).

เจตนา นาควัชระ. (2521). **ทฤษฎีเบื้องต้นแห่งวรรณคดี.** กรุงเทพฯ : ดวงกมล.

สุพรรณี วราทร. (2519). **ประวัติการประพันธ์นวนิยายไทย.** กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์การพิมพ์.

พงศ์ศักดิ์ สังขภิญโญและคณะ. (2556). **สารสนเทศเพื่อการศึกค้นคว้า.** มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

ภาษาอังกฤษ

Spender, J. C. (1996). **Making Knowledge the Basis of a Dynamic Theory of the Firm**. Strategic Management Journal. 17: 45-62.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สุกล	สุดารัตน์ ปานกลัด
วัน เดือน ปี เกิด	30 มกราคม 2542
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานครฯ
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2559 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี พ.ศ.2563 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะอักษรศาสตร์ สาขาวิชาเอเชียศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	16/6 หมู่ 2 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120